imburgs agblad

Aquarel

Dinsdag 19 juli 1994 — 76e jaargang nr. 167.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Vuil water in aquaria Arcen

ARCEN - De aquariumtentoonstelling Vivaristiek '94 in de kasteeltuinen in Arcen is zondag kort na de opening weer gesloten in verband met waterverontreiniging in de aquaria. Enkele van de zeldzame vissen waren toen al gesneuveld als gevolg van de vervuiling.

Vivaristiek '94 is een van de grootste tentoonstellingen op het gebied van tropische vissen in Europa. Al vrij snel na de opening kregen de vrijwilligers argwaan omdat de dieren zich vreemd gedroegen. De aquaria werden zo snel mogelijk leeggehaald, maar toch overleefden enkele dieren het niet.

„We hebben geen idee wat er met het water aan de hand kan zijn", zegt B. Tiggelman, secretaris van Vivaristiek '94. „Het is in ieder geval kraakhelder, maar het was niet langer verantwoord om de vissen er in te laten rondzwemmen. Ik hoop dat watermonsters die morgen worden onderzocht opheldering kunnen brengen."

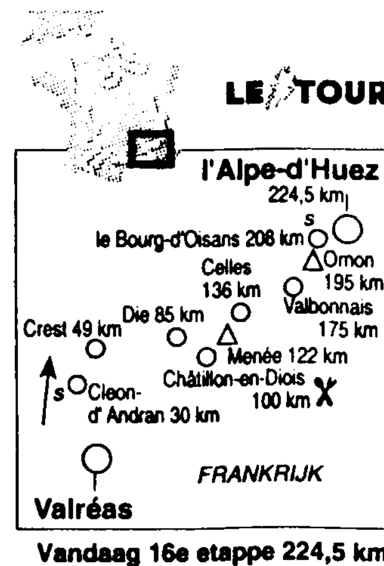
Het zoeken naar de bron van de verontreiniging staat gelijk aan het zoeken naar een speld in een hooiberg. De vrijwilligers zijn daarom begonnen met het leeghalen van de aquaria en het filteren van de diverse soorten zand die worden gebruikt. De vissen zijn intussen ondergebracht in de bakken waarin ze ook worden vervoerd.

Tiggelman hoopt dat de organisatie over twee weken de poorten van de expositie weer kan openen.

Wandelen tussen aap en olifant
PAGINA 8

Nieuw bevel voor uitzetten junks
PAGINA 9

De Maas en een dromerig Givet
PAGINA 10

Vandaag 16e etappe 224,5 km

Vijftiende etappe		
1. Poli	1. Indurain	
2. Elli	2. Virenque	7.56
3. Lino	3. De las Cuevas	8.02
4. Conti	4. Leblanc	8.35
5. Virenque	5. Poelnikov	11.30
	6. Pantani	11.55

Alpe d'Huez blijft toch 'Nederlands'
PAGINA 15

'Collega's' lachen om Cees Priem
PAGINA 15

● Oersterke solist Poli

Steeds meer morrende stemmen binnen het CDA:

'Brinkman niet meer geschikt als premier'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - CDA-leider Elco Brinkman is vanwege de dramatische verkiezingsnederlaag en de ongelukkige wijze van opereren in de afgelopen paar maanden niet meer geschikt voor het premierschap. Als het CDA er in zou slagen een centrum-rechts kabinet met VVD en D66 te formeren moet niet Brinkman, maar een andere prominente CDA'er, danwel D66'er Van Mierlo de ministersploeg leiden.

In dit verband is binnen de fractie de naam van oud-Eurocommissaris en oud-minister van financiën Frans Andriessen gevallen. Dit heeft een prominent-fractielid, dat om voor de hand liggende redenen anoniem wil blijven, gisteren ontbuld.

Volgens bronnen in de fractie is de positie van Brinkman vanwege de publikatie van het rapport-Gardeniers en de recente openlijke kritiek van partijvoorzitter Lodders 'aanmerkelijk verzwakt'. Ook binnen het partijbestuur groeit de kritiek op de CDA-leider.

Lodders kritiseerde Brinkman onlangs in een interview met de GPD-bladen (waarbij ook deze krant is aangesloten) vanwege het feit dat hij ten onrechte de indruk zou hebben gewekt de vorming van een centrum-links kabinet categorisch af te wijzen. Deze beeldvorming zou bij de achterban tot grote ongerustheid hebben geleid.

De woordvoerster van Brinkman bestreed dat het premierschap in de fractie of het partijbestuur formeel aan de orde is geweest. „Maar ik kan me voorstellen dat bepaalde fractieleden hun eigen bedoelingen hebben en daar steun voor proberen te verwerven. Het zou van heldenmoed getuigen als zij eens openlijk naar buiten zouden treden." Overigens hebben enkele fractieleden al aangekondigd vanavond, tijdens het wekelijkse fractieberaad, de kritiek op Brinkmans functioneren te zullen aansnijden.

Een woordvoerder van het CDA-partijbestuur ontkende dat het bestuur het vertrouwen in de partijleider volledig heeft verloren. Wel heeft het bestuur meteen na de publikatie van het rapport-Gardeniers besloten dat Brinkman als partijleider in beginsel gesteund wordt totdat een nieuw kabinet is geïnstalleerd. Nu zouden alle partijfunctioneren opnieuw tegen het licht worden gehouden, zo heet het.

Brinkman zei het interview van partijvoorzitter Lodders, waarin zij zegt dat het CDA geen blokkades tegen een centrum-links kabinet moet opwerpen, niet als kritiek op hemzelf te ervaren. Bovendien zou de CDA-fractie zijn voorzitter in de formatie steeds hebben gesteund.

Vrouw gestoken met injectienaald

VENLO - Een 35-jarige vrouw uit Venlo is zaterdagmiddag in haar woonplaats door een nog onbekende man met (vermoedelijk) een injectienaald gestoken.

De vrouw werd voor een eerste behandeling naar het ziekenhuis overgebracht. Een bloedonderzoek zal moeten uitwijzen of het slachtoffer is besmet met het HIV-virus. Een definitieve uitslag kan pas over een half jaar worden verwacht.

De vrouw stond voor de etalage van een grootwinkelbedrijf in de Vleesstraat. Plotseling werd zij door een man in haar linkerarm gestoken. Zij heeft niet kunnen zien waarmee de man precies heeft gestoken. Het was - volgens haar - in ieder geval een spits voorwerp dat leek op een naald of een spuit.

De dader vluchtte in de richting van het stadhuis. Het was behoorlijk druk in de straat toen het incident gebeurde.

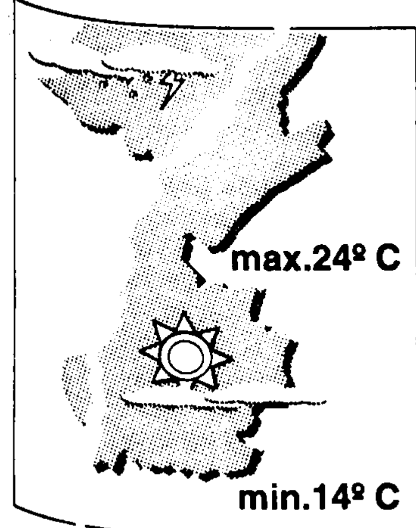
Ultimatum over vrede Bosnië loopt vandaag af

GENEVE-BRUSSEL - Het 'vreedzame ultimatum' dat over vrede of nog meer oorlog in Bosnië moet beslissen, loopt vandaag af. De diplomatieke 'contactgroep' van de VS, Rusland en de EU komt vanmiddag om vier uur op de Russische permanente missie in Genève bijeen, in de hoop dat het antwoord van de Bosnische Serviërs dan binnen is.

De federatie van Moslems en Kroaten hebben het internationale plan voor een tweedeling van het land aanvaard. Daarbij wordt 49 procent toegewezen aan de Serviërs en 51 procent aan de moslims en Kroaten. Het Bosnisch-Servische 'parlement' was gisteravond laat in het bergoord Pale nog niet tot een beslissing gekomen, ondanks sterke druk van Moskou en Belgrado om eieren voor zijn geld te kiezen. De Bosnische Serviërs beheersen nu rond 70 procent van Bosnië.

In VN-kringen te Genève wordt geen Servische afwijzing verwacht, maar wel een tweeslachtig antwoord, verpakt in een aantal voorwaarden en aanvullende eisen. De Amerikaanse onderhandelaar Charles Redman heeft eerder gezegd, dat een Servisch 'Nee, tenzij...' voor de internationale gemeenschap onaanvaardbaar is. „Aan de door Amerika, Rusland en de EU-ministers uitgewerkte kaart van het toekomstige Bosnië valt niet te tornen, afgezien van uiterst minimale correcties", aldus Redman. In ieder geval worden morgen delegaties van de strijdende partijen in Genève verwacht, waarbij hopelijk met de internationale contactgroep de laatste puntjes op de i kunnen worden gezet.

Zie ook pagina 4
● **Moslims winnen met 'vredesultimatum'**

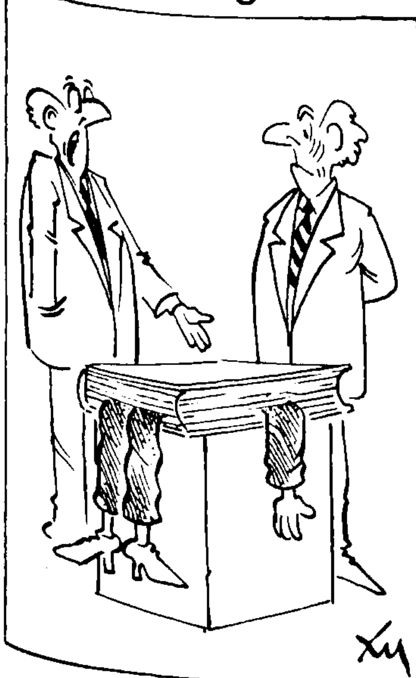

OVERWEGEND ZONNIG

Een frontaal systeem ten zuiden van Nederland zorgt hoofdzakelijk in het zuiden van Limburg voor tamelijk veel bewolking, waaruit nog een enkele regen/onweersbui kan vallen. Elders in Limburg zijn flinke zonnige periodes; later op de dag is heel Limburg zonnig. Het wordt tot 24 graden in de middag om komende nacht te dalen naar 14 graden. De wind is matig uit noordoostelijke richtingen. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:		
zon op:	05.41	onder: 21.47
maan op:	18.42	onder: 02.13
MORGEN:		
zon op:	05.42	onder: 21.46
maan op:	19.40	onder: 03.08

Telefoonboek wordt dik naslagwerk

„Er zijn klachten!"

Volstrekte chaos aan de grens

● *Een Franse militair draagt bij de Rwandese grens een achtergelaten kind naar een hospitaal.* Foto: REUTER

Exodus uit Rwanda duurt voort

Van onze redactie buitenland

NAIROBI - Zo'n anderhalf miljoen Rwandezen zijn nu op de vlucht voor het geweld in hun land. Ook gisteren kwamen er ieder uur 4000 vluchtelingen naar Zaïre. Hulporganisaties zeggen dat veel vluchtelingen zullen sterven als niet onmiddellijk massale hoeveelheden voedsel en andere levensmiddelen naar de kampen wordt gebracht.

De uittocht van gisteren komt bovenop de massale stroom vluchtelingen die al naar Zaïre en dan met name het stadje Goma gegaan was. Hulporganisaties doen daar inmiddels wanhopige pogingen de honderdduizenden op te vangen.

De Rwandezen verlieten gisteren plotsklaps de door Frankrijk ingestelde 'veilige zone' in het zuidwesten van het land, waarschijnlijk uit angst voor een verder oprukken van de opstandelingen van het Rwandees Patriottisch Front (FPR).

Er speelden zich dramatische taferelen af toen Zaïrese militairen het vuur openden op mensen die voedselwinkels plunderden. Onder de vluchtelingen bevinden zich veel leden van de regeringstroepen van wie de wapens werden afgenomen door het ovrigens zeer corrupte Zaïrese leger.

Volgens hulpverleners in de veiligheidszone is de vluchtelingenstroom op gang gebracht doordat leiders van de Hutu's bewust het gerucht hebben verspreid dat de Fransen niet in staat zijn hen te beschermen tegen het door Tutsi's gedomineerde FPR.

Uit veiligheidsoverwegingen bleef gisteren na de mortieraanval van zondag het vliegveld voor het grootste deel van de dag dicht, met uitzondering voor drie toestellen met hulpgoederen, waaronder een chartervliegtuig van Artsen zonder Grenzen met onder meer minister Pronk aan boord. Pronk zei dat de VN zo snel mogelijk troepen moeten sturen zodat de vluchtelingen kunnen terugkeren.

De Verenigde Staten heeft gisteren dertig miljoen dollar extra beschikbaar gesteld voor de opvang van de vluchtelingen. De Europese Unie 50 miljoen gulden.

Zie ook pagina 12
● **Nieuwe regering Rwanda voor haast onmogelijke taak**

Regisseur Roy Dames: 'Ik Ben Jantje is een gevoelsfilm'

Ontluisterend portret van kleine criminelen

DOOR ELSBETH JONGSMA

HILVERSUM – „Ik ben echt een hele gevoelige jongen, maar ik ben keihard geworden. Je moet niet met me 'fucke', anders moet ik je slaan. Want ik ben Jantje." Wanneer Jan deze analyse over zijn persoonlijkheid te berde brengt, knapt de ene helft van de kijkers ongetwijfeld definitief af op de hoofdpersoon van de documentaire Ik Ben Jantje. De andere helft zal alleen maar meer geïntrigeerd raken door deze jongen en zijn vrienden, die zich staande proberen te houden in de 'derde divisie' van de Amsterdamse penose.

Regisseur Roy Dames kent de hoofdpersonen Jantje, Dikke Bob en Rooie Jos al behoorlijk lang. In 1987 maakte hij een super 8-filmpje over zijn buurt, Amsterdam Oost, waar deze drie in optraden. Zeven jaar later pakte hij het groter aan. Vijf maanden lang volgde hij zijn buurtgenoten met een cameraploeg. Het resultaat is de vijftig minuten lange documentaire Ik Ben Jantje die de NOS vanavond op Ned. 3 om 21.03 uitzendt.

Eind jaren '80 was voor de jongens een tijd van welvaart: Bob was miljonair en de muzikale Jos zong zijn hit zelfs bij Op Volle Toeren. Een paar jaar later is daar weinig meer van over. Het geld is op, Jos speelt alleen nog gitaar in de kroeg en veel toekomstperspectief lijkt er niet te zijn. Dames schildert een ontluisterend portret, waarin een grote bek, humor en onderlinge solidariteit de hoofdrol spelen.

Hoewel ze hun best doen het criminele verleden van zich af te schudden, zijn de huidige zaakjes van de mannen nog niet helemaal brandschoon. In de film wordt daar het één en ander van in beeld gebracht. Dames heeft daarom van tevoren, met medeweten van Jantje en zijn companen, contact opgenomen met de politie van Amsterdam. Hij wilde geen problemen krijgen achteraf en was bovendien benieuwd wat de eventuele consequenties zouden zijn voor de jongens. Klaas Wilting, voorlichter Amsterdamse politie, vond het kennelijk allemaal wel best zolang er – bij wijze van spreken – geen moord gepleegd zou worden.

Sub-cultuur

Dames wil met deze film een bepaalde sub-cultuur in beeld brengen, die bij veel mensen onbekend is. Een leven op 'het scherpst van de snede' zoals hij het omschrijft. Aan de ene kant is het leven van deze kleinde criminelen keihard, aan de andere kant kunnen, noch willen Jantje en Jos het niet op een andere manier inrichten.

● *Jantje (rechts) is een 'heel gevoelige jongen'. Links Bobby en op de achtergrond Jos: scène uit de documentaire 'Ik Ben Jantje'.* Foto: GPD

De film is niet op alle punten even duidelijk. De kijker vraagt zich vooral in het begin regelmatig af wie wie ook al weer is en wat 'ie heeft gedaan, wanneer en waarom. Dat is een bewuste keuze geweest. Dames: „We hadden meer kunnen uitleggen, maar dan krijg je al gauw een wat afstandelijke documentaire. Nu is het meer een gevoelsfilm die dichter bij de jongens staat."

Vriendelijk

De sympathie van Dames ligt duidelijk bij zijn hoofdpersonen. Ook al wordt er veel gescholden en geschreeuwd, gaan ze niet helemaal correct om met instanties als de sociale dienst en hebben ze nog steeds lol in een bescheiden oplichtingszaak: Dames blijft ze op een vriendelijke manier benaderen. De andere crew-leden werden er soms lichtelijk gestoord van. Er was maar liefst 55 uur materiaal geschoten, wat uiteindelijk moest resulteren in een film van een klein uur.

Dames vroeg tijdens het monteren regelmatig of een bepaalde scène er wel in moest, omdat het misschien te onaardig over een personage zou zijn. Een gevaar dat altijd op de loer ligt wanneer je (te veel) bij het onderwerp betrokken bent. Maar Dames beseft goed genoeg dat hij, hoe intiem hij ze ook met de camera volgt, nooit werkelijk een deel van deze groep zal uitmaken, zodat hij toch een observator blijft.

Overdreven

„Waarom doen ze dingen die ik nooit zou durven?" legt de kommentaarstem zijn fascinatie voor deze 'vrije jongens' uit. Die voice-over (overigens niet door Damen zelf ingesproken, hoewel hij het kommentaar vanuit Damens perspectief vertelt) is een zwak punt aan de film. De te populaire teksten worden op een wat hitserige manier ingehijgd. En daarmee wordt een suspense gesuggereerd die overdreven aandoet, waardoor de werkelijke dreiging eerder wordt afgezwakt dan sterker gemaakt. Dames brengt genoeg spannende dingen in beeld, daar heb je zo'n Nieuwe Revu-toontje helemaal niet voor nodig.

Boete Tros/VOO voor radioreclame

HILVERSUM – Het Commissariaat voor de Media heeft de TROS en Veronica gezamenlijk een boete opgelegd van 12.000 gulden in verband met een serie overtredingen van de Mediawet. In Waynes World Weekend, uitgezonden op 26 en 27 februari, maakten de omroepen veelvuldig reclame voor de film Waynes World deel 2.

Volgens het Commissariaat werden gedurende het 'wervende' programma regelmatig telefoonspelletjes gehouden, waarbij Waynes World-pakketten gewonnen konden worden. Daarbij werd vermeld dat deze pakketten bestonden uit cd's, T-shirts, speldjes, een videoband, een soundtrack en twee kaartjes voor de première. Ook konden deelnemers een Waynes World-gitaar winnen. De film gaat overigens over twee jongemannen, Wayne en Garth die samen een heavy metal-radiostation oprichten.

„Wij zijn van mening dat er sprake was van niet toegestane reclame-uitingen voor de betreffende film. De uitingen zijn waarneembaar, identificeerbaar en geschikt om een positieve houding van het publiek jegens de film te bevorderen," aldus het Commissariaat.

De reactie van de beide omroepen is dat Radio 3 de doelstelling heeft om nieuwe trends op het gebied van popmuziek te signaleren, dus ook een popmuziekfilm als Waynes World. De omroepen vinden het niet ongebruikelijk promotiemateriaal weg te geven. De vermelding van titel en auteur van de film wordt door de omroepen als relevante informatie beschouwd. Dat de toon wervend is, is inherent aan dit soort jongerenprogramma's, menen zij.

Betrokken omroepen hebben zes weken de tijd om een bezwaarschrift in te dienen bij het Commissariaat.

WK-finale door 3,8 miljoen Nederlanders bekeken

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De finale van het wereldkampioenschap voetbal zondag in de VS is door 3,8 miljoen Nederlanders op televisie gevolgd. De wedstrijd tussen Brazilië en Italië werd matig gewaardeerd: 6,9. Dit heeft de dienst Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS gisterochtend bekendgemaakt.

Eenzelfde waardering hadden de kijkers voor de strijd om de derde plaats zaterdag tussen Zweden en Bulgarije. Deze partij werd door 1,8 Nederlanders op tv gezien. De matige kijkcijfers voor de twee eindstrijden waren voorspeld door de dienst KLO.

Het concert van de drie tenoren Carreras, Domingo, Pavarotti – ter opwarming voor de voetbalfinale – is wereldwijd door meer dan 1 miljard mensen bekeken.

Zondag zond de NOS het optreden in twee delen uit. Er waren enkele storingen als gevolg van een haperende satellietlijn. De eerste uitzending zondagochtend werd door 600.000 mensen gezien en werd gewaardeerd met een 8,5. Ook 600.000 mensen zagen de tweede uitzending zondagavond, ditmaal gewaardeerd met een 8,4.

Een zegsman van de dienst KLO vermoedt dat circa een op de tien Nederlanders het concert heeft gezien.

Broadway-debuut Vanessa Williams

NEW YORK – Zangeres Vanessa Williams heeft vorige week haar debuut op Broadway gemaakt. Ze speelt er de hoofdrol in de musical 'Kiss of the Spider Woman'.

Die produktie is al ruim anderhalf jaar te zien in de Newyorkse theaterwijk. Tussen de voorstellingen door werkt de zangeres aan haar nieuwe album, dat komend najaar verschijnt.

Vanessa Williams werd in 1984 als eerste zwarte vrouw tot Miss Universe gekozen. Ze moest die titel echter inleveren toen er naaktfoto's van haar verschenen. Williams maakte vervolgens carrière als zangeres. Ze nam twee albums op die wereldwijd succes hadden. In 1992 scoorde ze haar tot nu toe grootste hit met 'Save the best for last'.

● *Vanessa Williams*

Leiding RTL laat Ton Elias vallen

DOOR JAN VAN STIPRIAAN LUÏSCIUS

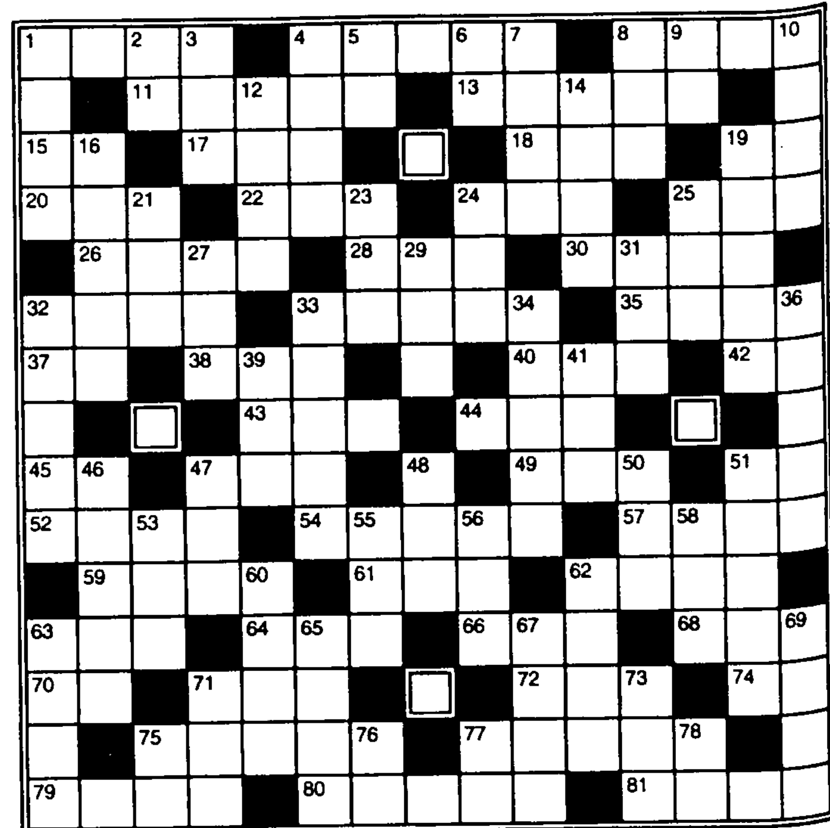
HILVERSUM – Het contract van politiek verslaggever van RTL4 en 5 Ton Elias, dat in oktober afloopt, wordt door de directie van RTL niet verlengd. Freelancer Elias zit op dit moment thuis in Amsterdam te wachten op opdrachten, maar naar verwachting zal RTL geen beroep meer op hem doen. Een woordvoerder van RTL wilde de berichten vanmorgen ontkennen noch bevestigen. „Het is een interne zaak," zei hij.

De kern van de problemen vormt de benoeming twee maanden geleden van Frits Wester (ex-CDA) tot chef van de Haagse redactie. Tussen Elias, alsmede zijn collega's van de Haagse redactie Bart Jochems en Margot Smit enerzijds, ontstond een conflict met Wester anderzijds. Volgens het drietal bestaat er gerede twijfel over de journalistieke onafhankelijkheid van de ex-campagneleider van het CDA. Als gevolg van de hoog opgelopen conflicten werd het drietal door hoofdredacteur Rik Rensen overgeplaatst naar Hilversum, om algemene verslaggeving te gaan doen.

In een brief aan de hoofdred[...] van het RTL Nieuws schrijft [...] Elias dat hij zich journalistiek '[...] gestellt' (journalistiek doo[d...] maakt) voelt. „Dit is het ergste [...] een een journalist kan overkom[en...] aldus luidt een citaat uit de b[...] van Elias. Volgens bronnen bin[nen] RTL zou de proeftijd van Frits [...] ter vrijdag overigens zijn afgelop[en].

Eind verleden week heeft een [...] tallige redactievergadering pl[aats]gevonden bij RTL, maar daar [is] niets concreets uitgekomen, al[dus] de Nederlandse Vereniging [van] Journalisten (NVJ). De bijeenko[mst] had volgens RTL vooral een vo[or]lichtend karakter. „Sommige co[lle]ga's moesten bepaalde dingen [...] ons eigen bedrijf uit de krant ve[rne]men. Dat is geen goede zaak." [...] NVJ houdt zich overigens niet [di]rect met de affaire-Wester/Elias b[e]zig. „Als de informele (RTL k[ent] nog geen redactiestatuut) redact[ie]raad zegt dat ze Elias niet steu[nt,] dan gaat de NVJ niet als een so[ort] Don Quichotte optreden," ald[us] Robert Zaal van de NVJ.

puzzel van de dag

P&P E908

72	62	75	11	33	64	67	23	69	77	80	16	25	14	24

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** paal; **4** gevederd dier; **8** wezenlijk; **11** strelen; **13** cowboyfeest; **15** titel; **17** sportterm; **18** keurig; **19** dubbel; **20** pl. o.d. Veluwe; **22** onbep. vnw.; **24** kunstwerk; **25** grafvaas; **26** telwoord; **28** wier; **30** opgeld; **32** loze; **33** droogoven; **35** overal; **37** ondernemingsraad; **38** larve; **40** zangstem; **42** zangnoot; **43** gebogen been; **44** sportart.; **45** getij; **47** in orde; **49** wereldtaal; **51** pers. vnw.; **52** lichaam; **54** dief; **57** mondwater; **59** pul; **61** jong dier; **62** insekteneter; **63** voorschrift; **64** gesloten; **66** buiten; **68** bij geen gehoor; **70** voorz.; **71** aanbieding; **72** vogel; **74** kreet; **75** deurraampje; **77** bedrijf; **79** grondsoort; **80** heester; **81** mestvocht.

VERTIKAAL: **1** larve; **2** aansporing; **3** buidel; **4** vendetta; **5** niet even; **6** daar; **7** aansteekkoord; **8** lidw.; **9** en omstreken; **10** insekt; **12** bijenhouder; **14** Indn. dorp; **16** slang; **19** voedsel; **21** hevig; **23** vochtig; **24** ik; **25** vogel; **27** boom; **29** groente; **31** opening; **32** sleutel; **33** halm; **34** bedelmonnik; **36** staal; **39** walvisachtige; **41** deel; **46** voorz.; **47** fam.lid; **48** schortje; **50** kijker; **51** Russ. riv.; **53** schaakterm; **55** uitroep; **56** loopvogel; **58** boekh. term; **60** staak; **62** gast; **63** rad; **65** riv. in Duitsland; **67** vogel; **69** grappenmaker; **71** projectiel; **73** familielid; **75** Fra. lidw.; **76** titanium; **77** ferrum; **78** water in N.-Brabant.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** slager; **6** briket; **11** bodem; **13** klant; **14** RK; **16** mode; **17** laak; **18** OV; **19** Ens; **21** mensaap; **23** avé; **24** noot; **26** niets; **27** plan; **28** golok; **30** eis; **31** potas; **32** korre; **34** riool; **35** tulp; **36** gier; **37** pruik; **40** otter; **43** breuk; **44** val; **46** ajuin; **48** roer; **49** kader; **51** Erna; **52** iep; **53** bedelen; **55** esp; **56** af; **57** vete; **58** Igor; **60** Ee; **61** later; **62** eider; **64** distel; **65** eenbes.

VERTIKAAL: **1** streng; **2** a.b.; **3** gom[...] **4** Edom; **5** reden; **6** blaas; **7** raap; [...] ink; **9** kt.; **10** tevens; **12** menie; [...] klats; **15** knook; **18** ovaal; **20** solo; [...] sein; **23** alto; **25** tortuur; **27** poortje; [...] kruik; **31** piëta; **33** elk; **34** Rio; [...] proef; **38** reep; **39** jade; **41** Eure; [...] rinse; **43** briard; **44** vader; **45** lelie; [...] Napels; **49** ketel; **50** regie; **53** bête; [...] node; **57** vat; **59** ren; **61** L.S.; **63** [...]

Winwoord: BELASTINGBILJET

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 29,00
per kwartaal	ƒ 86,90

Per acceptgiro:

per maand	ƒ 30,50
per kwartaal	ƒ 88,40
Losse nummers	ƒ 1,75
	Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

tokapua toraja

de rechter

recept

Gevulde ossestaartsoep

Lekker makkelijk deze gevulde soep op basis van een blikje. Ideaal na een dagje fietsen of zonnen of voor op de camping met slechts 1 primus-pitje.
In plaats van een blikje soep kunt u natuurlijk ook een pakje ossestaartsoep nemen.

1 ui, 2 aardappels, 100 gram spekblokjes, boter om te fruiten, 1 bakje (ca. 250 gram) champignons, 1 blik (ca. 4 dl onverdund) ossestaartsoep, cayennepeper of tabasco, peterselie

Ui pellen en fijnsnipperen. Aardappels schillen en in kleine blokjes snijden. Champignons schoonmaken en in vieren snijden.

Smelt in een grote pan een klontje boter en bak hierin de spekblokjes zachtjes uit. Voeg uisnippers toe en na ca. 2 minuten de aardappelblokjes en champignons. Laat alles enkele minuten fruiten en voeg dan de inhoud van het blik en de benodigde hoeveelheid water toe.
Laat alles ongeveer 15-20 minuten zachtjes pruttelen tot de aardappelblokjes gaar zijn.

Arts vervolgd voor 'moord' op zwaar gehandicapte baby

Van onze redactie binnenland

ALKMAAR – Het openbaar ministerie (OM) in Alkmaar gaat de 48-jarige gynaecoloog H. Prins uit Purmerend vervolgen wegens moord op een baby. De specialist beëindigde in maart 1993 op uitdrukkelijk verzoek van de ouders het leven van een ernstig gehandicapte, enkele dagen oude baby. Het is de eerste keer in Nederland dat een arts terecht moet staan wegens actieve levensbeëindiging zonder uitdrukkelijke en duurzame wens van de patiënt.

Het OM zal overigens nog nader onderzoek doen naar 'de met deze levensbeëindiging verband houdende zeer principiële vragen', aldus een verklaring van het OM. De arts zal echter ongeacht de uitkomst van het onderzoek voor de rechter moeten verschijnen.

Het meisje was geboren met een waterhoofd, slechts gedeeltelijk ontwikkelde hersenen, een open ruggetje, een dwarslaesie en misvormde benen en voeten. Het kind zou onder andere nooit kunnen staan of lopen en permanent pijn lijden. Medische behandeling zou bij geen van de aandoeningen perspectief op wezenlijke verbetering hebben geboden. Zonder medisch ingrijpen had de baby nog enkele weken of maanden kunnen leven.

De vrouwenarts, verbonden aan het Waterlandziekenhuis van Purmerend, stelt te hebben gehandeld conform de zorgvuldigheidsregels van het ziekenhuis, de artsenorganisatie KNMG en de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde. De directie van het Waterland-ziekenhuis onderschrijft die stelling en steunt de arts onvoorwaardelijk.

Hij pleegde voor de levensbeëindiging overleg met twee kinderartsen, twee gynaecologen en een neuroloog. Een neurochirurg onderzocht de baby. Alle geraadpleegde specialisten kwamen tot de conclusie dat medische behandeling niet zinvol zou zijn. De arts lichtte na de levensbeëindiging eigener beweging de Alkmaarse officier van justitie in.

Op noordelijk halfrond valt afbraak mee

Ozonlaag steeds dunner

Van onze redactie buitenland

GENÈVE – De afbraak van de beschermende ozonlaag in de stratosfeer gaat nog steeds door. In het Zuidpoolgebied was de ozon in oktober over een grote oppervlakte tijdelijk geheel verdwenen. De Wereld Meteorologische Organisatie van de VN constateert in haar jongste rapport over de afgelopen winter en het vroege voorjaar boven het Noordelijk Halfrond echter een tijdelijke verbetering ten opzichte van onze vorige winter.

In onze streken was de dichtheid van de ozonlaag tot maart dit jaar 10 procent beneden het peil van 1970, tegen minima van 14 procent een jaar daarvoor. Maar sinds de eerste metingen in het begin van de jaren zeventig wordt de ozonlaag op het noordelijk halfrond nog steeds verder afgebroken met een globaal verlies tot dusverre van zo'n 12 tot 14 procent.

Op het Zuidelijk Halfrond is de situatie veel dramatischer, vooral in het Zuidpoolgebied, zegt het rapport. Daar werd voor het eerst in september tot november een ozonverlies van meer dan 40 procent gemeten, met maxima van 60 tot 70 procent in een bepaalde periode in september. Op sommige waarnemingsposten „bleek alle ozon gedurende 4 tot 6 weken volledig verdwenen," aldus de WMO.

In de zomer herstelt zich de laag weer gedeeltelijk, maar nooit meer tot zijn oorspronkelijke waarden, aldus de WMO experts. Die wijten de voortsluipende vernietiging van ons natuurlijke ultraviolet filter aan „door mensenhand veroorzaakte chemische vervuiling van de stratosfeer met chemicaliën als chloorfluorkoolwaterstoffen en halogenen."

De omvang van het gat in de antarctische ozonlaag bereikte vorig jaar 600 maal de oppervlakte van Nederland. Deze omvang werd ook in 1992 gemeten maar vorig jaar duurde het verschijnsel langer dan ooit. Ook de gassen die door de uitbarsting van de vulkaan Pinatubo in 1991 de stratosfeer werden ingeslingerd tot een hoogte van 18 kilometer, droegen bij tot de afbraak, maar dit tijdelijke verschijnsel heeft volgens de WMO geen invloed op het gestadige ozonverlies van de afgelopen twintig jaar.

Ozon filtreert schadelijke UV-straling uit het zonlicht. Het groeiende ozontekort verhoogt volgens huidspecialisten de kans op melanoma, een kwaadaardige vorm van huidkanker.

punt uit

● Vliegeraar

Een 22-jarige vliegeraar, die staand in de branding van de Noordzee zijn vlieger bediende, is gistermiddag vermoedelijk verdronken. De man uit Oostvoorne liep al vliegerend tot aan zijn middel de zee in. Een vriend riep hem toe de vlieger los te laten en terug te komen. Dit deed de man, maar even later verdween hij in de golven. De vriend schoot te hulp, maar werd volgens eigen zeggen bijna meegesleurd door de sterke stroming.

● Bomaanslag

Door een explosie in het kantoor van een joodse stichting in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires zijn gisteren zeker 22 mensen om het leven gekomen. Bijna honderd mensen zijn gewond geraakt. De klap heeft een aantal etages weggeslagen van het zeven verdiepingen tellende gebouw, waarin het kantoor van de Israëlisch/Argentijnse vereniging, een organisatie voor joden in Argentinië, was gevestigd. In een telefoontje aan één van de radiozenders in Buenos Aires eiste een islamitische groepering, het 'Islamitisch commando', de aanslag op.

● Sinn Fein

Sinn Fein, de politieke tak van het IRA, buigt zich zondag over het Brits-Ierse vredesinitiatief voor Noord-Ierland. Volgens een verklaring zal een geprobeerd worden een formeel standpunt in te nemen over het Brits-Ierse vredesplan. Volgens dat plan kan Sinn Fein over de toekomst van Noord-Ierland meepraten als het IRA de wapens neerlegt.

● Huig weg

Een keel-, neus- en oorarts van het Scheperziekenhuis in Emmen heeft bij het knippen van de amandelen bij een achtjarig jongetje uit Emmen per ongeluk ook de huig verwijderd. Pas een paar dagen na de ingreep ontdekte de arts zijn fout. Het jongetje houdt er geen ernstige handicap aan over. Wel zal de achtjarige mogelijk last krijgen van spraakproblemen, omdat de huig bij de klankvorming wordt gebruikt.

● Berlusconi

Volgens de Italiaanse premier, Silvio Berlusconi, zal de grote onenigheid binnen de regeringscoalitie over het decreet waarmee het voorarrest van van corruptie beschuldigde personen werd afgeschaft, niet leiden tot een regeringscrisis. Berlusconi sprak op de tv de woordvoerder tegen van het kabinet, Ferrara, die eerder had gezegd dat een regeringscrisis op het punt van uitbreken stond. Ferrara baseerde zich op de houding van coalitiepartner Lega Nord en met name van de minister van Binnenlandse Zaken, Maroni. Deze had gezegd dat hij door Berlusconi om de tuin was geleid en zou aftreden als het decreet niet zou worden ingetrokken.

Informateur spreekt eerst met fractievoorzitters

Kok trager met plan voor nieuw kabinet

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Informateur Kok (PvdA) slaagt er waarschijnlijk niet in nog deze week zijn concept-regeerakkoord voor het nieuwe kabinet te presenteren. Vandaag heeft hij afzonderlijke gesprekken met de fractievoorzitters van PvdA, CDA, VVD en D66. Mogelijk volgt volgende week nog een tweede gespreksronde, aldus de woordvoerder van de informateur gisteravond. De verwachting is dat Kok zijn stuk begin volgende week aan de vier Kamerfracties kan voorleggen. Tot nu toe ging informateur Kok er vanuit dat hij uiterlijk morgen met een concreet plan zou komen.

Kok wil de gesprekken met partijgenoot Wallage (die hem als fractievoorzitter vervangt), CDA-fractieleider Brinkman, VVD-voorman Bolkestein en D66-fractievoorzitter Van Mierlo benutten om een keuze te kunnen maken uit de verschillende 'oplossingsrichtingen' die hij voor ogen heeft. Onder meer de herziening van de sociale zekerheid is een onderwerp waarmee Kok nog verschillende kanten op kan.

Keuze

Volgens zijn woordvoerder zal Kok niet 'onderhandelen' met de fractievoorzitters, maar wel 'communiceren'. Hij sluit niet uit dat Kok op basis van de gesprekken een keuze maakt voor de meest kansrijke regeringscombinatie. In politiek Den Haag wordt erop gerekend dat Kok zal mikken op een centrum-links kabinet (PvdA, CDA en D66) of de paarse samenwerking met VVD en D66 een kans zal geven.

Kok heeft inmiddels een compleet overzicht van de problemen waarvoor Nederland het komende jaar en jaren daarop staat. „De boedel is duidelijk," aldus zijn woordvoerder. Het demissionaire kabinet heeft afgelopen zaterdag gesprekken over de begroting afgerond en Kok daarvoor de 'cijfers' meegegeven. De tekorten op de rijksbegroting en sociale zekerheid zijn geraamd en belopen zo'n 4 miljard gulden. Het ministerie van Sociale Zaken houdt er echter rekening mee dat de financiële strop nog vanwege de aantrekkende werkgelegenheid en de nieuwe wetgeving.

Vier weken

Als Kok klaar is met zijn concept-regeerprogramma op hoofdlijnen, inclusief de begroting voor 1995, legt hij zijn stuk voor aan de grote fracties. In het gunstigste geval gaat de formatie dan nog vier weken duren. In Den Haag zijn het slechts de optimisten die denken dat dat ook zal lukken.

● *De Jordaanse en Israelische delegatieleiders begroeten elkaar aan de grens bij het begin van de historische besprekingen.*
Foto: REUTER

Syrië aan zijlijn bij vredesoverleg

Van onze redactie buitenland

TEL AVIV – Syrië is niet aan bod gekomen bij de eerste ronde van besprekingen tussen de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Warren Christopher, en Jitschak Rabin. Een naaste medewerker van de Israëlische premier zei gisteren in Jeruzalem dat Syrië alleen is genoemd toen Christopher zei te hopen dat de onderhandelingen met Damascus niet naar de achtergrond zullen worden geschoven nu Israël intensiever praat met Jordanië.

Christopher sprak gisteren ook met zijn Israëlische collega, Shimon Peres. Na afloop verklaarde hij zich ingenomen met Peres' verklaring, vorige week, dat Israël de Syrische soevereiniteit over de Golan-hoogte niet in twijfel trekt.

Maar premier Rabin zei eerder dat de Syriërs zich meer zullen moeten inspannen om de Israëlische bevolking over te halen tot het doen van concessies. „Er zijn unieke veiligheidsregelingen nodig voor een vredesverdrag met Syrië. Daarover moet worden onderhandeld."

Minister Christopher vliegt vandaag naar Damascus. Morgen vertrekt hij naar Jordanië, voor een ontmoeting met zijn Israëlische en Jordaanse collega's, in een hotel aan de Dode Zee. Donderdag keert hij in Israël terug.

In een tent in het Jordaans-Israëlische grensgebied hebben onderhandelaars van beide landen gisteren hun eerste dag van technische besprekingen afgesloten. Vandaag praten ze verder over onder meer waterrechten en wederzijds erkende grenzen. Jordanië maakt aanspraak op in totaal 300 km2 land, in een uitgestrekt gebied ten zuiden van de Dode Zee en in de Jordaanvallei. De Israëliërs willen van Jordanië een stuk grond ten zuiden van het Meer van Galilea.

De verdeling van water en waterbronnen is in het Midden-Oosten vanouds een strijdpunt. Jordanië beschuldigt Israël van het roven uit zijn natuurlijke bronnen. De Israëliërs lijken niet van plan water op te geven en proberen het overleg te sturen in de richting van gezamenlijke 'waterproductie' door ontzouting.

Man ontsnapt tot twee keer toe

APELDOORN- Een 20-jarige verdachte uit Utrecht heeft kans gezien binnen een etmaal tweemaal te ontsnappen uit zijn cel op het Apeldoornse politiebureau. De man, die was aangehouden op verdenking van diefstal in Harderwijk, is nog spoorloos.

Zondagmorgen ontsnapte de man voor de eerste keer uit zijn cel. Politieagenten die de arrestant hadden binnengebracht, zagen hem doodleuk in de gang wandelen. Toch wist de verdachte nog te ontkomen. Hij kon even later in de garage van het bureau worden opgepakt.

De tweede ontsnappingspoging had meer succes. Deze keer wist de Utrechtenaar in de nacht van zondag op maandag in zijn cel een plankje los te maken, een driedubbel gelaagde ruit aan diggelen te slaan en spoorloos te verdwijnen.

Zes jaar cel en tbs voor doden van sigarenboer

AMSTERDAM – De rechtbank in Amsterdam heeft gisteren de achttienjarige M.B. veroordeeld tot zes jaar cel en tbs met dwangverpleging. B. schoot volgens de rechtbank opzettelijk op 6 november 1993 de Amsterdamse sigarenman Hartman dood. Van het plegen van een overval werd hij vrijgesproken. De officier van justitie eiste twee weken geleden tien jaar cel en tbs tegen B. De rechtszaak vond toen achter gesloten deuren plaats, omdat de verdachte ten tijde van de strafdaad nog minderjarig was.

De rechtbank vindt het volwassenenstrafrecht van toepassing op B. Toen deze Hartman neerschoot was hij zeventien jaar oud. Op vijftienjarige leeftijd stak hij, in januari 1992, een vrouw dood. Hiervoor zat hij een buitengewone behandelingmaatregel uit in orthopedagogisch centrum De Marke in Rekken. In oktober 1993 kreeg hij een weekeinde verlof, waarvan hij niet terugkeerde. Enkele weken later bracht hij Hartman om het leven.

Verdachte bekent in derde Eper-affaire

Van onze redactie binnenland

ZUTPHEN – De rechtbank in Zutphen is gisteren begonnen aan het derde Eper-zedenproces. Acht verdachten worden ervan beschuldigd drie kinderen jarenlang stelselmatig te hebben verkracht en aangerand. Onder hen bevinden zich ook de ouders van de drie kinderen. Zij wijzen elke verdenking van de hand.

De zaak staat in verband met de geruchtmakende Eper zaak, waarvan het gerechtshof in Arnhem vorige maand het hoger beroep van zes verdachten behandelde. Vier van hen staan nu opnieuw voor de rechter, na een langdurig onderzoek door politie en justitie. Yolanda, het middelpunt van de Eper zaak, is in de huidige zaak een aantal malen als getuige gehoord, mede doordat een deel van de feiten zich in haar woning in Elburg zouden hebben voorgedaan.

De Zutphense rechters hoorden gisteren naar voren dat de 24-jarige R. van Z. was de enige die nagenoeg al zijn bekennende verklaringen uit het vooronderzoek bevestigde. De man bekende zich talloze keren te hebben vergrepen aan de drie kinderen, die destijds in leeftijd varieerden van twee tot veertien jaar. De oudste, een meisje, heeft grote geestelijke achterstanden.

Van Z. staat terecht met zijn 29-jarige broer G. Beide mannen werden in de zaak-Yolanda veroordeeld tot gevangenisstraffen en tbs. Broer G. ontkent alles. Deze maal staat ook hun moeder terecht, die haar zoons behulpzaam zou zijn geweest bij het misbruik. Zij vroeg vrijspraak voor de drie verdachten. Zij vroeg vrijspraak voor de drie verdachten omdat alle belastende verklaringen leugens zijn.

Vandaag zet de rechtbank de zaak voort met het horen van de overige drie verdachten, en deskundigen die over de geloofwaardigheid van de verklaringen van zowel slachtoffers als verdachten hebben gerapporteerd.

Slachtoffers lichten klacht toe voor Japanse rechter

Van onze redactie buitenland

TOKIO – „Ik zaai geen haat in de harten van Japan. Ik wil dat recht gebeurt. Ik eis 20.000 Amerikaanse dollar per persoon', zei Sjoerd Lapré, voorzitter van de Stichting Japanse Ereschulden, gisteren voor de Japanse rechter namens 76.000 Nederlandse krijgsgevangenen en burger-geïnterneerden die in Nederlands-Indië in Japanse kampen hebben vastgezeten en schadeloos gesteld willen worden.

Gisteren vond in Tokio een speciale terechtzitting plaats in de zaak die Lapré en zeven andere Nederlanders hebben aangespannen tegen de Japanse staat. De zitting was de tweede stap in het proces dat in januari van dit jaar officieel was begonnen. De advocaten die de Japanse staat vertegenwoordigen, mochten eerst hun verweer geven. Ze verwierpen de legitimiteit van de aanklacht. Individuen mogen volgens het internationale recht niet om schadevergoeding vragen van de staat, zo luidde hun verdediging.

Daarop mochten de vier Nederlanders die speciaal uit Nederland waren overgekomen een verklaring afleggen. De heer Lapré en de dames De Pijper en Van der Ploeg haalden herinneringen op uit de jaren die ze in de kampen hebben doorgebracht. De Pijper en na afloop dat ze af en toe wel doorbijten om al die gruwelijkheden weer onder woorden te brengen. Hoewel ze toendertijd een peuter was, hebben de ervaringen haar leven voor altijd getekend.

Ellen van de Ploeg sprak met walging en verontwaardiging over de manier waarop de Japanse militairen met mensen omgingen. Ze is een van eerste vrouwen geweest die er openlijk voor uitkwamen seksslaaf te zijn geweest. Ze vroeg de rechter eerst om het gebruik van de term 'troostmeisjes' achterwege te laten. Het woord wekt valse associaties. Het ging doodeenvoudig om seksslavernij en gedwongen prostitutie, zo lichtte ze toe.

Tot slot bracht de heer Jungschlager naar voren dat Japan, als het een waardig modern en democratisch land wil zijn met een grote rol in het wereldgebeuren, ook de verantwoordelijkheid moet willen en durven dragen voor het verleden. De rechter verdaagde daarop de zitting naar 26 september.

Veel leden van de Stichting Japanse Ereschulden vragen zich af of ze de uitspraak van de rechter nog zullen meemaken. Lapré benadrukte tijdens zijn betoog dat zijn leden oud zijn en dat hij daarom vaart achter de zaak wil zetten. Juridische processen in Japan duren gemiddeld drie jaar, moeilijke gevallen meer dan tien jaar, beweert Isomi Suzuki, één van de advocaten van de Stichting. En dit is een moeilijk geval.

Nederlandse burgers zijn de eerste westerlingen die de Japanse staat een proces aan de broek hebben gehangen. Gisteren kondigden advocaten van ex-krijgsgevangenen uit Engeland, Nieuw-Zeeland, Australië en de Verenigde Staten aan dat zij in oktober een aanklacht zullen indienen. Zij vertegenwoordigen een groep van 215.000 mensen. Uit Aziatische landen lopen er al langer enkele processen van dwangarbeiders, krijgsgevangenen en gedwongen prostituées. Tot nu toe is de staat steeds in het gelijk gesteld.

Franse president Mitterrand geopereerd

Van onze redactie buitenland

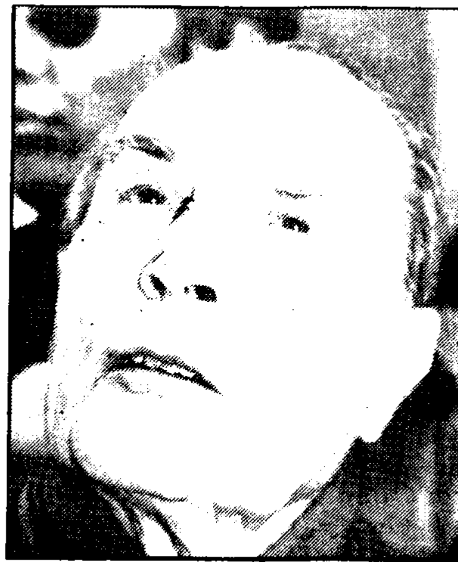
PARIJS – President François Mitterrand van Frankrijk heeft gisteren een operatie aan de urineleider goed doorstaan, zo hebben artsen van het Cochin ziekenhuis in Parijs bekendgemaakt.

Het was de tweede operatie sinds artsen in het najaar van 1992 vaststelden dat de 77-jarige president aan prostaatkanker leed. De met behulp van een endoscoop uitgevoerde operatie was noodzakelijk doordat in de urineweg verstoppingen waren ontstaan, aldus het communiqué van de persoonlijke arts van Mitterrand, Claude Gubler. De ingreep verliep voorspoedig, zei Gubler.

De complicatie was eind juni al in een medisch bulletin gemeld. Volgens datzelfde bulletin had de kanker zich niet verspreid.

De operatie was gepland en premier Edouard Balladur was een week tevoren ingelicht dat zij zou plaatsvinden, aldus de Franse radiozender Europe 1. Het herstel van de ingreep zal ongeveer twee maanden duren. In die periode zal Mitterrand wel verscheidene plechtigheden bijwonen. Vorige week zag de Franse president echter af van plannen om op 1 augustus de 50ste verjaardag van de opstand van Warschau te herdenken.

De in 1981 voor het eerst gekozen Mitterrand heeft vorige week ook gezegd dat hij niet meer naar een derde ambtstermijn zal dingen als de huidige volgend voorjaar afloopt. Favoriet voor zijn opvolging zijn de conservatief Balladur en de socialist Jacques Delors, de scheidende voorzitter van de Europese Commissie.

● *François Mitterrand*

Wat komt er na invasie van Haiti?

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – Een Amerikaanse militaire interventie in Haiti zou beginnen met een snelle actie van landingseenheden van de marine, mariniers en Rangers van het leger. De elitetroepen moeten de weg bereiden voor een legermacht van 20.000 soldaten, die allereerst in de hoofdstad Port-au-Prince de Amerikaanse ambassade, het vliegveld en het regeringspaleis veilig moet stellen. Hoewel het Haitiaanse leger met verouderde wapens is uitgerust, houden de Amerikaanse planners rekening met serieuze tegenstand.

Leden van de Amerikaanse regering hebben de afgelopen weken benadrukt dat een invasie niet onmiddellijk moet worden verwacht. Maar om drie redenen zou Washington wel degelijk militair kunnen ingrijpen: als de 3.500-4.000 Amerikaanse staatsburgers in gevaar komen, als het geweld van de Haitiaanse militaire machthebbers tegen de eigen bevolking buitensporig wordt of als die machthebbers plotseling aftreden en een machtsvacuüm achterlaten.

Voor dat laatste zijn de planners in het Pentagon het meest beducht. Somalië ligt immers nog vers in het geheugen. In dat Oostafrikaanse land begonnen Amerikaanse soldaten in december 1992 aan een humanitaire VN-missie, maar uiteindelijk werden de militairen meegesleept in de onderlinge strijd tussen de Somalische clans.

Een eventuele Amerikaanse interventie moet de in 1991 verdreven president Jean-Bertrand Aristide weer aan de macht helpen. Als het Haitiaanse leger en de politie buitenspel worden gezet, kan dat tot wraakacties leiden van aanhangers van Aristide die de afgelopen jaren onder het militaire regime zijn gefolterd. Ook zouden de Haitianen hun woede kunnen koelen omdat zij de laatste tijd lijden onder het economisch embargo waarmee de VN de druk op de legerleiding heeft willen vergroten.

Volgens Amerikaanse inlichtingendiensten is het 7.600 man sterke Haitiaanse leger vooral uitgerust met wapens uit de Tweede Wereldoorlog. De marine heeft vier patrouilleboten, de luchtmacht vijf opleidingsvliegtuigen en een tiental lichtere toestellen.

Bij een invasie verwacht het Pentagon dan ook geen grote tegenstand. Wel zouden Haitiaanse eenheden zich in het binnenland kunnen terugtrekken om van daaruit een guerrilla te voeren.

Washington wil er niet op vooruit lopen hoe dergelijke vechthaarden aangepakt zullen worden.

Na de eerste militaire slagen zullen de Amerikanen legereenheden inzetten die voor rust in het land moeten zorgen. Zij zullen bruggen en wegen veilig stellen en er op toezien dat openbare voorzieningen als telefoon en energie zoveel mogelijk intact blijven. De regering-Clinton wil na een eventuele invasie de operatie zo snel mogelijk aan de Verenigde Naties overdragen. Landen op het Amerikaanse continent hebben samen 4.000 man beloofd voor een VN-vredesmacht.

Of een snelle terugtrekking van de Amerikanen werkelijk mogelijk is, is onderwerp van discussie in het Witte Huis, het Congres en het Pentagon. Sceptici spreken van een 10-10-10 scenario: tien minuten om Haiti binnen te vallen, tien dagen om het land onder controle te krijgen, maar tien jaar om er weer uit te komen.

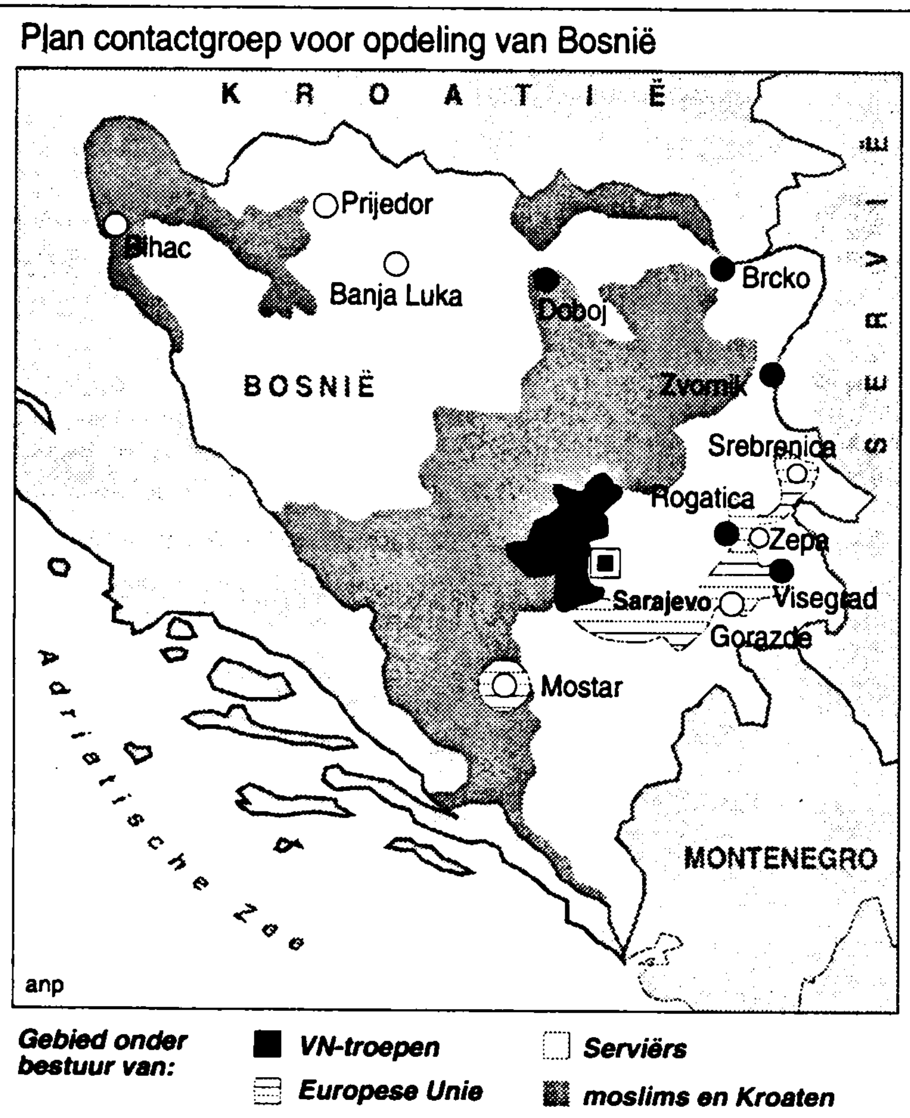
Op Amerikaanse oorlogsschepen die voor Haiti liggen houden de Seal-landingseenheden van de marine en meer dan 2.000 mariniers zich gereed. Als zij in actie komen hebben zij in ieder geval de opdracht zo weinig mogelijk schade aan te richten en te voorkomen dat er slachtoffers vallen onder de Haitiaanse burgers.

Hoewel de denktank in het Pentagon uitgaat van scenario's met de grootst mogelijke tegenstand, zou het de Amerikanen goed uitkomen als het Haitiaanse leger een voorbeeld neemt aan de militaire wachtposten die onlangs een C-141 transportvliegtuig uit de hemel zagen neerdalen. Het vliegtuig kwam de Amerikaanse ambassade bevoorraden, maar de wachtposten dachten dat dit de invasie was. Zij lieten hun geweren vallen, trokken hun uniformen uit en kozen het hazepad.

● *Een Haitiaans meisje zit achter een hek in het vluchtelingenkamp Camp McCalla op Cuba. Al meer dan zestienduizend Haitianen hebben politiek asiel gevraagd.* Foto: REUTER

Vredesultimatum biedt moslims in Bosnië-Hercegovina zekere winst

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De moslims en Kroaten in Bosnië-Hercegovina hebben iets minder negatief gereageerd dan de Serviërs op het nieuwe plan voor opdeling van de voormalige Joegoslavische republiek, het 'vredesultimatum' dat vandaag afloopt. Helemaal vreemd is dat niet. Het inmiddels uitgelekte voorstel van Rusland, de Verenigde Staten en drie Europese landen vraagt meer concessies van de Serviërs dan eerdere vredesplannen van EU-bemiddelaar Lord Owen.

nieuwsanalyse

In een aantal opzichten honoreert de zogenoemde contactgroep de bezwaren van de moslims tegen de diverse plannen-Owen. De moslim-enclave Bihac in het westen wordt volgens het nieuwe voorstel aanzienlijk uitgebreid. De moslim-enclaves in het oosten, waaronder Srebrenica, worden onderling verbonden met Sarajevo en komen de eerste twee jaar onder internationaal bestuur. Bovendien krijgt de federatie van Kroaten en moslims meer grondgebied in het noorden langs de rivier de Sava, waar de Serviërs ook hun aanspraak op de stad Doboj moeten opgeven.

Niettemin zullen de politici in Sarajevo nog een paar keer flink moeten slikken voordat ze akkoord gaan. Uit eerdere voorstellen is bijvoorbeeld de corridor van Bihac naar Sarajevo geschrapt. Het belangrijkste bezwaar is opnieuw dat de toewijzing van diverse steden aan de Serviërs neerkomt op acceptatie van de etnische zuiveringen. „Gebieden waar volkerenmoord heeft plaatsgehad, zoals Prijedor, zullen gecontroleerd worden door degenen die deze misdaden hebben begaan," aldus Haris Silajdzic, de Bosnische premier.

Voor de oorlog waren moslims de belangrijkste bevolkingsgroep in Prijedor, een stad in het noordwesten. De VN-commissie die onderzoek heeft gedaan naar oorlogsmisdaden, meent te kunnen aantonen dat de Serviërs hier bewust een politiek van uitroeiing hebben gevoerd. Vrijwel alle ruim 50.000 moslims en 6000 Kroaten zijn in het district vermoord of verdreven.

Met de toewijzing van steden als Prijedor aan de Serviërs is ook de Amerikaanse regering 'om'. Voor het eerst laat Washington formeel blijken dat het niet meer gelooft in het terugdraaien van de etnische zuiveringen. The New York Times spreekt van een 'ongebruikelijke morele sprong'. De Amerikaanse bemiddelaar Charles Redman erkende dat Washington 'over een morele brug moest komen in het belang van een algehele vrede'.

Na de presentatie van het 'vredesultimatum' woensdag aan de strijdende partijen, maakte de Bosnische president Alija Izetbegovic van zijn hart geen moordkuil. Hij zei het voorstel waarschijnlijk wel te accepteren, in de veronderstelling dat de Serviërs het vrijwel zeker zullen afwijzen. De laatsten zouden dan de zwarte piet krijgen.

De leider van de Bosnische Serviërs, Radovan Karadzic, noemde het nieuwe voorstel een Amerikaans dictaat. De Serviërs zullen bijna een derde van hun veroveringen moeten opgeven. Het pijnlijkst, en mogelijk onoverkomelijk voor hen, is het opgeven van hun terreinwinst rond Brcko. Daar houden de Serviërs niet meer over dan een enkele en dus kwetsbare weg die hun westelijke landsdeel verbindt met het moederland Servië.

Overigens is officieel nog steeds geen sprake van opdeling. De eenheidsstaat blijft in het nieuwe voorstel formeel gehandhaafd door de oprichting van een Bosnische unie, bestaande uit de huidige federatie van moslims en Kroaten en uit de niet-erkende republiek van de Bosnische Serviërs. Als model voor de unie wordt wel Canada genoemd, waar de deelstaten mogelijkheden hebben voor het voeren van een eigen buitenlandse politiek. Dat laatste is een belangrijk winstpunt voor Karadzic en de zijnen, die naar ieders verwachting blijven streven naar afscheiding van Bosnië en aansluiting bij Servië.

Afsluiten hypotheekakte wordt goedkoper

Notarissen passen hun tarieven aan

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Een hypotheekakte afsluiten bij de notaris wordt vanaf 25 juli goedkoper. Een samenlevingscontract zal echter duurder worden. Het tarief daarvoor gaat 21 procent omhoog. Door de aanpassing van de tarieven hoopt de Koninklijke Notariële Broederschap (KNB) ingrijpen door de overheid voor te zijn. Het kabinet wil tariefafspraken tussen notarissen verbieden, de Broederschap meent echter dat tariefregels noodzakelijk zijn.

Het tarief voor het gelijktijdig passeren van akten voor de overdracht van een koophuis en de daaraan gekoppelde hypotheek gaat er, exclusief btw, als volgt uitzien (tussen haakjes de tarieven die gelden wanneer alleen de transportakte, en geen hypotheekakte, wordt gepasseerd):

Waarde van het onroerend goed	Nieuw tarief	Oud tarief	Verlaging in proc.
f 100.000	f 2025 (1350)	f 2025 (1350)	0
f 200.000	f 2730 (1820)	f 2813 (1875)	3
f 231.600	f 2856 (1904)	f 3002 (2001)	5
f 400.000	f 3525 (2350)	f 4013 (2675)	12
f 600.000	f 4275 (2850)	f 5213 (3475)	18
f 800.000	f 5475 (3650)	f 6413 (4275)	15
f 1.000.000	f 6675 (4450)	f 7613 (5075)	12

De vaste tarieven in de zogeheten Familiepraktijk gaan er als volgt uitzien:

	Nieuw tarief	Oud tarief	Verhoging in proc.
Los testament	f 225	f 186	21
Twee gelijkluidende testamenten	f 360	f 319	13
Herroeping/voogdijregeling	f 130	f 106	23
Huwelijksvoorwaarden/samenlevingscontract	f 450	f 372	21

Voor een combinatie van testament met huwelijksvoorwaarden of een samenlevingscontract komt er een nieuw tarief van f 690.

Het accountantskantoor KPMG concludeerde eerder dit jaar na een onderzoek dat de notariskantoren gemiddeld drie ton verdienen op onroerend-goedtransacties. Met de familiepraktijk, testamenten, samenlevingscontracten en dergelijke, wordt quitte gespeeld. Voor de overheid was die conclusie aanleiding te eisen dat de vaste tarieven worden afgeschaft.

De Notariële Broederschap heeft het accountantsbureau Moret Ernst & Young een eigen onderzoek naar de kosten en opbrengsten van het notariskantoor laten doen. De KNB heeft altijd betoogd dat de familiepraktijk verliesgevend is en dat de onroerend-goedtransacties die verliezen opvangen.

Volgens de notarissen heeft Moret forse hiaten in de berekeningen van KPMG gevonden. Zo zouden bepaalde kosten niet mee zijn genomen die in de opstelling van Moret wel degelijk meetellen. Waar KPMG concludeert tot een renderende familiepraktijk, komt Moret tot een negatieve uitkomst. Volgens de Broederschap komt de familiepraktijk ook na de tariefsverhoging nog steeds niet aan het kostprijsniveau. Ze zegt de toegankelijkheid van deze diensten voor iedereen belangrijker te vinden dan een volledig kostendekkend tarief. Wel biedt de tariefsverhoging ruimte om de tarieven in de onroerend-goedpraktijk te verlagen.

Russische geheime dienst ontkent herkomst plutonium

Van onze redactie buitenland

MOSKOU/BONN – De geheime dienst van Rusland acht het uitgesloten dat uit een Russische atoombomfabriek plutonium is gestolen, dat vervolgens in Duitsland is terechtgekomen. Voor de berichten van Duitse media bestaat geen bewijs, aldus de woordvoerster van de geheime dienst voor het buitenland, Tatjana Samolis, gisteren.

„Er bestaan geen feiten over de smokkel van plutonium voor militaire doeleinden. Wij noch de Duitsers beschikken over bewijsmateriaal. Er is geen aanwijzing voor een spoor naar Rusland," beweerde de zegsvrouw. Ze gaf echter toe dat het gevaar voor de diefstal van plutonium bestaat. „De Russische inlichtingendienst weet dát het kan gebeuren en wij houden ons daarmee bezig."

Het Duitse weekblad Der Spiegel en het actualiteitenprogramma Panorama meldden afgelopen dagen dat zes gram plutonium 239 die afgelopen mei bij het Zuidduitse Stuttgart was onderschept, uit Rusland afkomstig is. Der Spiegel baseert zich op een rapport van het centrum voor kernonderzoek in Karlsruhe. Het is volgens het blad de eerste keer dat plutonium van het betreffende type in beslag is genomen.

De Duitse minister van Staat Bernd Schmidbauer heeft verklaard dat de smokkel van plutonium gevaarlijke dimensies heeft aangenomen. „Het meest dramatische" is dat het materiaal afkomstig is uit de Russische atoomwapenindustrie, aldus de minister. Hij beschuldigde internationale misdaadorganisaties en Russische regeringsfunctionarissen ervan zich met de illegale handel bezig te houden.

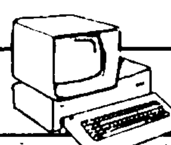
Drie Russische militaire complexen kunnen het spul hebben gefabriceerd. Bij de federale en de regionale recherche, de Duitse inlichtingendienst BND, Interpol en de Amerikaanse federale recherchedienst FBI lopen onderzoeken naar plutoniumsmokkel.

De smokkel van nucleaire materialen die op de zwarte markt zijn aangetroffen of zijn gestolen in de voormalige Sovjet-republieken, is sinds het instorten van het communistische systeem aanzienlijk toegenomen. Duitse autoriteiten gaan ervan uit dat er zo'n honderdvijftig kilogram plutonium op de zwarte markt in Europa in omloop is, wat goed is voor de produktie van vijf atoomwapens.

Het hoofd van de FBI, Louis Freeh, zei vorige maand te vrezen dat Russische criminele bendes in staat zijn materiaal voor kernbommen te bemachtigen en deze te verkopen aan terroristen of rebellen-groepen in de Derde Wereld. Ook kan het terechtkomen in onstabiele landen als het voormalige Joegoslavië, met alle rampzalige gevolgen vandien.

Plutonium 239 behoort tot de radioactiefste soorten. De zes gram in Duitsland is toevallig gevonden in het huis van een Duitse handelaar in het kader van een politieonderzoek naar valsemunterij. De autoriteiten menen dat het aangetroffen plutonium, vermengd met 54 gram kwikzilver in een plastic fles, slechts een monster is. Ondervraging van de Duitse handelaar leverde geen informatie op over de herkomst van het plutonium. Hij verklaarde dat het was geleverd door een Zwitserse zakenman.

Kernexperts zijn diep bezorgd over de vondst. „We zijn op een niveau beland dat nooit had mogen worden bereikt," aldus Wilhelm Gmelin, de directeur van het Europese bureau voor atoomenergie (Euratom) in Luxemburg tegenover Der Spiegel.

Schoolverlaters zoeken 9 maanden naar baan

Van onze redactie economie

VOORBURG – Schoolverlaters waren vorig jaar gemiddeld zo'n negen maanden op zoek naar een baan, twee maanden langer dan in 1992, aldus het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De helft van hen had vorig jaar binnen een half jaar een baan. Dit jaar lijkt het beeld iets gunstiger. Uit recente cijfers blijkt dat het aantal werkloze jongeren lager is dan een jaar geleden.

Vorig jaar waren er ongeveer tweehonderdduizend schoolverlaters en van hen gingen negen van de tien op zoek naar een baan.

Vooral academici hadden vorig jaar meer tijd nodig om een baan te vinden dan in 1992, maar schoolverlaters met een hbo-opleiding vonden vorig jaar bijna net zo snel een baan als in 1992.

Gedetailleerde cijfers heeft onderzoek door het CBS en de Universiteit van Amsterdam niet opgeleverd. Wel komt naar voren, dat het lager beroepsonderwijs bouwkunde goede perspectieven bood op een baan en bij het middelbaar beroepsonderwijs verpleegkunde en ziekenverzorging. Bij het wetenschappelijk onderwijs blijken taal- en literatuurwetenschappen ongunstige studierichtingen voor wie snel een baan wil hebben.

Onder de schoolverlaters uit het lager beroepsonderwijs en mavo deden jongelui uit minderheden er twee keer zo lang over om een baan te vinden als de autochtonen. Bij middelbaar en hoger onderwijs bleek daarin nauwelijks verschil te bestaan. In de noordelijke provincies kwamen de schoolverlaters moeilijker aan de slag dan in de Randstad.

RDM-personeel legt spontaan werk neer

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – Zo'n driehonderd werknemers van de Rotterdamse Droogdok Maatschappij (RDM) hebben gisterochtend om acht uur het werk neergelegd. Dit heeft een woordvoerder van het personeel bekendgemaakt. Volgens een zegsman van de Industrie- en Voedingsbond CNV zijn tot zo rond half twee 's middags weer aan de slag gegaan.

De staking was een protest tegen het eerder aangekondigde ontslag van 256 mensen, aldus de woordvoerster van de werknemers. Bij de RDM werken nu nog 750 mensen.

Volgens de vakbondswoordvoerder betrof het een 'spontane actie', die niet werd gesteund door de bonden. „De mensen wilden een beetje druk uitoefenen om Joep te spreken te krijgen," zei hij. Joep van den Nieuwenhuyzen is directeur van het Begemann-concern, waarvan RDM een onderdeel is.

Een woordvoerder van de directie wilde niet reageren op de staking. Hij sprak van een 'werkonderbreking, in een rommelige sfeer'.

De vakbonden overleggen vandaag verder met de top van RDM en Begemann. Op tafel ligt een voorstel van de werknemersorganisaties om het aantal ontslagen te beperken door een 'uitleenbureau' in het leven te roepen, waarin overtollige RDM-werknemers kunnen worden ondergebracht. Gisteren is daarover al technisch overleg gevoerd.

Nieuw systeem koersinformatie kleine belegger

AMSTERDAM – De optiebeurs komt over drie à vier maanden met een nieuw computersysteem dat het de kleine, particuliere belegger onder meer mogelijk maakt actuele koersen op te vragen. Met het systeem wil de optiebeurs de particuliere beleggers beter bereiken en de handel stimuleren.

De doelgroep is nu nog vooral afhankelijk van de koersen op Teletekst, die echter met een flinke vertraging op de beeldbuis komen. Of is de informatie beschikbaar tegen volgens de optiebeurs 'hoge kosten'. Enkele particuliere beleggers hebben zelfs, net als bij de professionele handel, een abonnement bij een data-vendor.

Inmiddels polst de optiebeurs via een enquête of er belangstelling bestaat voor een nieuw koersinformatiesysteem. De potentiële beleggers wordt gevraagd of ze gebruik willen maken van een 'real-time'-systeem voor opties, futures en onderliggende waarden.

Volgens de zegsman van de optiebeurs is het de bedoeling dat vooral de 'gewone, kleine belegger' van het produkt gebruik kan maken. Wat het precies zal zijn, wil hij nog niet bekendmaken, maar 'over drie à vier maanden lanceren we iets'.

Volgens directeur Nientker maximaal 80 gedwongen ontslagen

Holec schrapt 295 banen

Van onze redactie economie

HENGELO/AMERSFOORT – Bij Holec International verdwijnen 295 banen. De Nederlandse bedrijven van Holec Systemen en Componenten in Hengelo en Amersfoort raken 159 arbeidsplaatsen kwijt. Het aantal gedwongen ontslagen bij HSC zal volgens directeur Alexander Nientker op maximaal 80 uitkomen. Het personeel is gisteren rond het middaguur over de plannen geïnformeerd. Bij de buitenlandse vestigingen van HI in Duitsland, Engeland, Frankrijk en Denemarken worden 136 arbeidsplaatsen geschrapt. De werknemers daar worden in de loop van de week op de hoogste gesteld.

De zwaarste klap zal vallen in Hengelo bij Laagspanning, met circa 620 werknemers verreweg de grootste industriegroep van HSC. Maar ook de relatief kleine afdelingen Power Protection Groep (PPG) en Holec Algemene Toelevering (HAT) zullen verhoudingsgewijs stevig worden getroffen door de reorganisatie. In Amersfoort (Hoogspanning en Service) dat goed draait, blijft de reductie beperkt. De exacte verdeling over de afdelingen wil Nientker nog niet geven.

Doordat Holec tot medio 1995 de tijd neemt voor de reorganisatie, kan een groot deel van de personeelsreductie worden opgevangen door natuurlijk verloop. Op 26 augustus worden de namen bekendgemaakt van de mensen bij HSC voor wie ontslag wordt aangevraagd. Holec International, onderdeel van de Begemann Groep, telt nu nog 2300 personeelsleden van wie 1500 in Hengelo en 300 in Amersfoort.

De kans bestaat dat door een initiatief van de vakbonden het aantal gedwongen ontslagen (nu maximaal 80) bij Holec Systemen en Componenten kan worden beperkt. Afgelopen vrijdag hebben de bonden 'met instemming en medewerking' van de Holec-top een enquête verstuurd naar het personeel van HSC. Daarin wordt gepeild wat de animo is om in deeltijd te gaan werken en hoe men staat tegenover flexibilisering van de werktijd. Het gaat volgens Nientker om zaken als het opnemen van adv in tijden van slapte, overwerken als het druk is en 'betaling' van die uren in vrije tijd. Hoeveel ontslagen dat scheelt is volgens directeur Nientker, die zich enthousiast toont over het initiatief van de bonden, afhankelijk van de bereidheid van het personeel.

De reorganisatie levert dit jaar 8,5 miljoen gulden aan besparingen op en volgend jaar ruim 40 miljoen. Dat is minder dan de 15 miljoen gulden waarop dit jaar was gemikt en de 50 miljoen in 1995 en daarna.

● *Een deel van de produktielijn bij het elektrotechnisch bedrijf Holec International, onderdeel van de Begemann Groep. Bij het bedrijf verdwijnen 295 van de 2348 arbeidsplaatsen.* Foto: ANP

Meerderheid VAM blijft in overheidshanden

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Een meerderheid van ten minste 51 procent van de aandelen in de Vuilafvoer Maatschappij VAM blijft gedurende tien jaar in het bezit van de overheid. Daartoe worden aandelen A gecreëerd. Een minderheid van ten hoogste 49 procent van het kapitaal kan op termijn in de vorm van B-aandelen worden uitgegeven aan de particuliere sector. Dat heeft het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gisteren bekendgemaakt.

Binnenkort wordt een aandeelhoudersvergadering gehouden ter bespreking van een statutenwijziging, die onder meer de verandering in de kapitaalsverhoudingen mogelijk moet maken. Gezien de grootte van de onderneming moet de VAM krachtens de wet ook nog een structuurvennootschap worden. Dat moet gebeuren omdat kapitaal en reserves boven een bepaalde grens uitkomen en er meer dan 100 man personeel in Nederland werkzaam is. Het betekent dat niet de aandeelhouders maar de commissarissen de directie benoemen en de raad van commissarissen bij vacatures zichzelf aanvult.

Het aandelenkapitaal van de VAM bedraagt f 12 miljoen, waarvan f 5,41 miljoen is geplaatst. De provincie Drenthe, waarin de vuilverwerking van Wijster is gelegen, is houder van één aandeel van f 1000, terwijl het ministerie van Landbouw een pakket van f 5.509.000 in handen heeft.

Wegens de groei van de onderneming wordt het eigen vermogen (kapitaal plus reserves) uitgebreid van f 12 miljoen tot f 30 miljoen door middel van de schepping van nieuwe aandelen. Via de A-stukken behoudt de staat zijn meerderheidspositie. De raad van commissarissen wordt verkleind van veertien leden nu tot zes à acht in de toekomst. Het ministerie van Financiën en dat van Vrom zullen elk een commissaris benoemen.

Japanse premier hekelt hogere koers van yen

TOKIO – Volgens de Japanse premier Tomiichi Murayama toont de Japanse economie tekenen van herstel, maar vormt de hogere yenkoers een bedreiging. Murayama streeft daarom naar stabilisering van de valutamarkt, zo maakte hij gisteren duidelijk in het lagerhuis, zonder in detail te treden.

Murayama, 's lands eerste socialistische premier sinds 1948, legde zijn eerste regeringsverklaring af. Op economisch vlak trad hij in de voetsporen van zijn voorgangers door voort te borduren op de uitgebreide belasting- en dereguleringsmaatregelen die de toegang tot de Japanse markt moeten vergemakkelijken.

Murayama kondigde in aanvulling daarop een 'actieprogramma' van vijf jaar aan, die de binnenlandse consumptie en de import moet bevorderen.

Druk op lire neemt toe

AMSTERDAM – De politieke spanning in Italië heeft de koers van de lire gisteren verder onder druk gezet. De Italiaanse munteenheid doorbrak tegenover de Duitse mark de grens van 1000 lire voor de eerste keer sinds de regering van premier Silvio Berlusconi aan de macht kwam. De laagste koers op de Europese valutamarkt bedroeg 1003,60 lire per mark na een slotkoers van 993,25 op vrijdag. Op de Amsterdamse wisselmarkt daalde de Italiaanse munteenheid van f 1,1290 per duizend op vrijdag tot f 1,1205 aan het eind van gistermiddag.

Op de financiële markten in Italië ontstond een nerveuze stemming toen Berlusconi zijn minister van Binnenlandse Zaken Roberto Maroni sommeerde zijn excuses aan te bieden of af te treden. De dreigende kabinetscrisis zorgde voor een kapitaaluitstroom en een daling van aandelenkoersen op de effectenbeurs van Milaan. De beursindex daalde met 2,3 procent.

De koers van de dollar die drie dagen achtereen geklommen was, daalde gisteren flink. Aan het eind van de middag noteerde de Amerikaanse munteenheid op f 1,7310 na een koers van f 1,7440 aan het eind van de vrijdagmiddag. Aanvankelijk noteerde de dollar nog lager maar de koers kreeg een duwtje in de rug van Fred Bergsten, voormalig lid van de Amerikaanse regering van oud-president Jimmy Carter. Hij liet weten dat de Amerikaanse munteenheid zijn laagste koers heeft bereikt. In een vraaggesprek met de Wall Street Journal voorspelde hij dat de dollarkoers tegenover de yen binnenkort op 100 tot 110 terecht zal komen. De dollar zou weliswaar verder kunnen dalen tot 90 yen maar dat niveau zal de Amerikaanse munteenheid niet lang kunnen vasthouden, aldus Bergsten aan wiens uitspraken veel gewicht wordt toegekend. Aan het eind van de maandagmiddag noteerde de dollar op de Europese valutamarkt 98,35 yen.

Verder werd gisteren bekend dat de directie van de Duitse centrale bank donderdag na haar tweewekelijkse bijeenkomst een persconferentie zal geven over de groei van de geldhoeveelheid. Een handelaar in Amsterdam verwachtte dat de Bundesbank wel eens tot een verlaging van het disconto, het belangrijkste rentetarief, kan besluiten. Een lagere rente in Duitsland maakt de dollar voor beleggers aantrekkelijker.

Scheepsbouwers positief over het verdwijnen van ordersteun

ZOETERMEER – Het beëindigen van ordersteun voor scheepswerven kan gunstig uitpakken voor de Nederlandse scheepsbouwers. Dat zegt ir. W. ter Hart, voorzitter van de Vereniging Nederlandse Scheepsbouw Industrie (VNSI) in reactie op een zondag in Parijs overeengekomen subsidiestop. Voorwaarde is wel dat steun niet op slinkse wijze opnieuw wordt ingevoerd.

Een groot aantal industrielanden bereikte zondag op het Oeso-hoofdkantoor na vijf jaar onderhandelen een akkoord over het geleidelijk stopzetten van de subsidiëring van de scheepsbouw. De overeenkomst gaat op 1 januari 1996 in en moet een einde maken aan de bestaande subsidiechaos. Alleen Frankrijk stemt niet in met de regeling.

De VNSI heeft de afgelopen jaren steeds gepleit voor het verdwijnen van subsidies. Volgens Ter Hart staan de Nederlandse werven wat betreft het efficiënt werken tegen de laagst mogelijke kostprijs vooraan. De concurrentiepositie van de Nederlandse werven ten opzichte van landen als Frankrijk en Italië, waar de steun royaler is, zal bij uitvoering van de maatregel verbeteren.

Keer ten goede

AMSTERDAM – Hoewel zeker nog niet van een zomerhausse kon worden gesproken, keerde het sentiment op de beurs gisteren in de loop van de dag ten goede. Naarmate de dag vorderde, verbeterde de ondertoon en maakten veel verliezen plaats voor winsten. De EOE-index wist per saldo ruim anderhalve punt aan te trekken tot 393,63 na eerder op de dag op ruim een punt verlies te hebben gestaan.

Volgens handelaren kwamen institutionele beleggers na lange afwezigheid uit hun schuilhoeken tevoorschijn met vraag naar een aantal aandelen. De omzetten bleven aan de kleine kant, maar de ondertoon werd goed genoemd.

De hoop op een renteverlaging had een gunstige uitwerking op de obligatiemarkt. Eerdere verliezen van rond een half procentpunt werden schielijk weggewerkt. De betere stemming op de aandelenmarkt manifesteerde zich vooral bij de uitgevers en DSM.

De koersen van de uitgevers werden gunstig beïnvloed door berichten over een licht herstel van de advertentieopbrengsten in het eerste halfjaar. Vooral VNU profiteerde met een zeer forse sprong van f 6,70 tot f 176. Elsevier kwam laat op gang maar kon afsluiten met een rijksdaalder winst op f 164,30. Wolters Kluwer, die niet in de dagbladsector zit, werd f 2,90 meegetrokken naar f 116,30.

Vast lag ook DSM, dat f 3 duurder werd op f 136,30. Er komen steeds meer tekenen die wijzen op een herstel in de chemische industrie. Collega Akzo werd f 1 omhoog getrokken naar f 200,50. Van de financiële waarden lag Fortis Amev gevraagd met een vooruitgang van f 1,20.

Elders op de hoofdmarkt klom KPN f 0,20 tot f 48,90 en won Pakhoed f 0,40 op f 48,50. Philips kon een verlies van f 0,70 geheel wegwerken op f 50,30.

Hoofdfondsen

	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	59,00	58,70
ABN Amro A.in F.	84,30d	84,30
ABN Amro L.Gr.F.	181,70	181,80
ABN Amro Obl.Grf.	202,90	203,00
Aegon	95,20	95,10
Ahold	45,20	45,40
Akzo Nobel	199,50	200,50
Alrenta	235,00	235,30
Bols Wes. c.	37,80	38,10
CSM cert.	69,30	69,30
Dordtsche Petr.	189,40	189,30
DSM	133,30	136,30
Elsevier	161,80	164,30
Fokker cert.	16,20	16,60
Fortis Amev cert.	72,30	73,50
Gist-Broc. cert.	45,70	45,80
Heineken	221,50	221,80
Heineken Hold.	197,20	198,00
Hoogovens nrc	72,80	73,00
Hunter Douglas	76,80	76,30
ING c.	76,50	76,70
KLM	52,40	52,30
Kon. KNP BT	45,10f	45,30
Kon. Olie	190,10	189,80
KPN	48,70	48,90
Nedlloyd	65,50	65,20
Océ-v.d.Gr.	75,50	75,50
Pakhoed cert.	48,10	48,50
Philips	50,30	50,30
Polygram	73,40	73,30
Postb.Beleggf.	58,80	58,80
RG Florente F.	129,50	129,60
Robeco	114,80	114,70
Rodamco	54,20	54,00
Rolinco	117,50	117,50
Rorento	86,00	86,20
Stork	46,00	45,90
Unilever cert.	184,80	184,00
Van Ommeren nrc	49,00	49,30
Ver.Bezit VNU	169,30	176,00
Wolters-Kluwer	113,40	116,40

Avondkoersen Amsterdam

Ahold 45,40 (45,40)
Akzo Nobel 201,00 (200,50)
Kon. Olie 189,70-190,70 (189,80)
Philips 50,30-50,90 (50,30)
Unilever 184,30 (184,00).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	81,50	81,50
ABN AmroHld.prf.c.	6,09	6,09
ABN Amro pref.	58,20	58,40
ACF-Holding c.	44,30	44,50
Ahrend Groep c.	135,00b	136,00
Asd Options Tr.	17,40	17,40
Asd. Rubber	2,75	–
Ant. Verff.	401,00b	–
Atag Hold. cert.	138,50	138,00a
Athlon Groep	66,00a	66,00a
Athlon Groep nrc	66,00	66,00
Aut.Ind.R'dam	110,00a	109,00a
Ballast Nedam c.	76,90	77,20
BAM Groep	103,80	103,80
Batenburg	138,00	138,00
Beers	171,00	171,30
Begemann Groep	40,40	41,00
Belindo	281,00	281,00
Blydenst.-Will.	32,50	32,50
Boer De Winkelb.	64,80	64,80
Borsumy Wehry	30,50	30,60
Boskalis cert.	39,70	40,00
Braat Beheer	27,70	27,70
Breevast	8,80	8,80
Burgman-Heybroek	1610,00	1610,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert.	1265,00	1265,00
Cap Volmac	19,50	19,50
Ceteco Hold.	39,00	39,00
Cindu Intern.	105,00	105,00
Claimindo	280,80	280,80
Content Beheer	25,70	26,00e
Credit LBN	45,00	45,00
Crown v.G. cert.	141,50	141,50
CSM	69,30	69,40
Delft Instrum.	21,80	21,70
Dorp-Groep	41,50	41,50
Draka Holding	37,00	37,50
Econosto	21,70	21,90
EMBA	201,00	–
Eriks Holding	116,60	117,00
Flexovit Int.	76,30	76,30
Frans Maas cert.	52,00	52,00
Fugro cert.	34,60	34,50
Gamma Holding	96,00	96,00
Gamma pref.	6,20	6,20
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	46,50b	47,30
Geveke	32,50	32,70
Giessen-de N.	44,00	44,30
Goudsmit	25,50	25,50
Grolsch cert.	49,70	49,00
GTI-Holding	164,00	164,00
Hagemeyer	128,00	129,00
HAL Trust B	17,10	17,00
HAL Trust Unit	17,00	17,00
HBG	294,50	294,00
Hes Beheer c.	21,70	21,70
Heijmans	56,00	56,50
Hoek's Mach.	77,30	77,30
Holl. Colours	78,00	81,00
Holl.Sea S.	0,47	0,45
Holl. Ind. Mij	69,20	70,00
Hoop Eff.bank	9,50	9,40
Hunter D.pref.	1,85	–
IHC Caland	36,00	36,30
Internat.Muell.	75,60	75,60
ING	7,38	7,38
Kas-Associatie	60,50	60,80
Kempen & Co	13,00	13,00
Klene Holding	132,00	132,00
Kondor Wessels	42,50	43,50
KBB	106,90	106,10
Kon.KNP BT c.pref.	7,60	7,60
Kon. Sphinx	49,20	48,00
Koppelpoort	416,00	416,00
Krasnapolsky	151,00	151,00
Landré & Gl.	49,50	50,50
Macintosh	42,20	44,00
Maxwell Petr.	182,00	181,50
Moeara Enim	1630,00	1630,00
M.Enim OB-cert.	86,00	86,50
Moolen Holding	46,00	46,00
Mulder Boskoop	36,80	36,80
Multihouse	1,90	1,90
Naeff	430,00	–
NAGRON	81,80	81,80
Nat. Inv. Bank	123,00	125,50
NBM-Amstelland	16,20	16,00
NEDAP	55,50	55,90
Nedcon Groep	36,00	36,20
NKF Holding	207,00	207,00
Ned.Part.Mij	51,60	51,70
Ned.Springst.	6400,00b	6400,00b
Norit	21,40	21,30
Nutricia VB cert	87,10	88,00
Nijv.-Ten Cate	81,80	81,50
OPG cert.	45,30	44,20
Orco Bank cert.	66,70	66,30
OTRA	296,00	297,00
Philips Electr. d'95	0,10	–
Pirelli Tyre	16,00	16,00
Polynorm	177,50	178,00
Porc. Fles	27,00	26,80
Randstad	81,00	81,00
Reesink	112,50	111,50
Rothmans Int.	3,77	3,68
Roto Smeets Boer	37,70	37,70
Samas Groep	55,20	57,80
Sarakreek	8,00	8,00
Schuitema	1830,00	1830,00
Schuttersveld	40,50	40,50
Smit Intern.	42,50	43,00
St.Bankiers c.	19,00f	18,80
Stad Rotterdam c.	39,80	39,80
Telegraaf De	168,80	168,00
Textielgr.Twente	76,00	76,00
Tulip Computers	16,50	16,50
Tw.Kabel Holding	176,50	179,00
Ubbink	106,50	106,50
Union	33,50	33,00
Vereenigde Glas	565,00	565,00
Volker Stevin	87,60	87,50
Vredestein	13,50	13,50
Wegener	108,00	107,50
West Invest F.	14,30a	14,30
West Inv.F. wb	69,50	69,50
Wolters Kluwer	444,00b	–
Wyers	23,70	23,70

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	94,00	95,00
ABN Amro Amer.F.	71,50	70,40
ABN Amro Eur. F.	85,40	85,40
ABN Amro Far E.F.	79,50	79,40
ABN Amro Neth.F.	112,20	112,60
ABN Amro rent.div	161,10	161,30
Aegon Aandelenf.	44,90	45,50
Aegon Spaarplus	5,00	5,00
Aldollar BF $	30,40	30,70
Alg.Fondsenbez.	245,50	245,50
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	97,40	97,40
Asian Cap.F.$	61,30	61,50
Asian Tigers F.	105,00	105,00
Asian Select. F.	96,00	96,00
Austro Hung. F.	7,90	7,80
Bemco RentSel.	62,80	63,00
Bever Holding	4,50	4,50
CL Aandelenfonds	95,50	95,80
CL Liq.Groeifonds	101,40	101,40
CL Obl.Dividendf.	107,30	107,20
CL Obl.Waardef.	125,70	125,00
Delta Lloyd Inv.	37,00	37,80
Donau Fonds	32,00	32,10
DP America Gr.F.	34,00	34,00
EGF Investm.	159,00	158,50
EMF Rentefonds	83,50	83,30
Eng-Holl.Bel.Tr.	21,50a	–
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	–
Envir.Growth F.	42,50	42,50
Esmeralda part.	37,40	37,50
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
EMS Growth Fund	103,90	103,70
EMS Income Fund	93,00	92,80
EMS Offsh. Fund	102,30	102,10
EOE Index Fnd	426,00	428,00
Euro Growth Fund	62,00	61,50
Euro Spain Fund	8,40	8,40
Far East Sel.F.	81,00	82,00
Gim Global	58,50	58,80
Groeigarant	1,32	1,33
Holland Fund	86,30	86,30
Holl. Eur. Fund	59,90	60,20
Holl. Obl.Fonds	134,00	134,00
Holl. Pac. Fund	142,20	142,50
Holl. Sel.Fonds	96,80	96,80
Hooge Huys Hypf.	130,50	130,50
ING Bnk Dutch F.	59,30	59,30
ING Bnk Geldm.F.	60,68	60,68
ING Bnk Glob.F.	53,00	53,30
ING Bnk Oblig.F.	33,60	33,60
ING Bnk Spaard.F.	102,48	102,51
ING Bnk Rentegr.F	129,00	129,00
ING Bnk Vastg.F.	24,50	24,50
INB Bnk Verre Oost.	48,50	48,30
Innovest	63,40	63,40
Interbonds	500,00	500,00
Intereffekt 500	30,00	30,00
Intereffekt wt	47,90	47,80
Intereffekt Yen Value	90,20	89,80
Investa part.	81,00	81,70
IS Himal.Fund $	16,40	16,40
IS Himal.Fund c.	8,80	–
Jade Fonds	225,00	225,00
Japan Fund	20,60	20,60
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	12,70	–
Latin Am.Eq.F.	88,30	87,80
Leveraged Cap	60,60	60,60
Liquirent	54,10	54,15
Mal.Capital F.$	14,30	14,30
Mees Obl.Div.F.	117,00	116,60
Mexico Income F.	20,00	20,00
Mondibel	77,30	77,30
Nat.Res.Fund	76,30	76,30
New Asia Fund	10,50	10,50
Nomura Warr. F.	0,33	0,33
Obam, Belegg.	313,40	314,20
OAMF Rentefonds	12,00	11,90
Orange Fund	27,00	27,10
Pac.Dimensions	110,00a	–
Pac.Prop.Sec.F.	30,50a	30,50a
Pierson Rente	129,30	129,40
Postb.Aandelenf.	56,30	56,70
Postb.Obl.f.	49,30	49,40
Postb.Verm.gr.f.	60,10	60,10
Rentalent Bel.	170,10	170,10
Rentotaal NV	39,40	39,40
RG Aand.Mixfund	60,30	60,40
RG America F.	133,20	133,00
RG Divirent F.	53,80	53,80
RG Europe F.	126,00	126,60
RG Hollands Bezit	94,20	94,50
RG Nettorente F.	104,50	104,50
RG Obl.Mixfund	61,50	61,40
RG Pacific F.	144,30	144,30
RG Rente Mixfund	63,90	63,90
Rodamco Ret.Ned.	97,70	97,90
Rodin Prop.$	70,00	70,00
Rolinco cum.p	89,10	–
Schrod.Int.Pr.F	28,00	28,00
Sci/Tech $	14,50	14,50
Suez Liq.Grf.	199,00	199,00
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	271,00	271,00
Tolsteeg, Beleggmij	340,00	340,00
Trans Eur.Fund	89,00	89,00
Transpac.F.	394,00	394,00
Uni-Invest	19,70	19,70
Unico Inv.Fund	71,50	71,50
Unifonds DM	33,50	33,50
Vaste Waard.Ned	55,20	55,20
VastNed	109,50	109,50
VIB NV	49,20	48,90
VSB Aand.F.	97,30	99,10
VSB Mix Fund	61,60	61,30
VSB Obl.Groeif.	109,70	110,30
VSB Rente Fonds	102,60	103,00
WBO Intern.	71,60	70,70
Wereldhave NV	102,00	101,00
ZOM Florida F. $	32,50	–
Zonnespectrum	9,10	9,00

Parallelmarkt

ABF	111,20	111,20
ARTU Biolog.	3,90	3,90
ASN Aandelenf.	50,90	51,30
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	89,00	89,90
AXA E&L Belegg.2	90,40	91,00
AXA E&L Belegg.3	116,80	116,80
AXA E&L Belegg.4	85,30	85,80
AXA E&L Kap.Rente	119,70	119,90
Besouw Hold.	32,80	32,80
Biogrond Belegg.	10,40	10,40
Comm.Argeus F.	90,00	89,10d
Comm.Benacus F.	92,30	91,30d
Comm.Cea F.	93,50	93,00d
De Drie Electr.	15,20	15,20
Delta Ll.Dollarf.	53,60	54,10
Delta Lloyd ECU	55,50	55,50
Delta Lloyd Mix	72,50	72,80
Delta Lloyd Rent	61,70	61,90
EHCO KLM Kleding	33,20	33,20
Free Record Shop	28,00	28,00
German City Est.	31,40	32,00
Gouda Vuurvast	67,80	67,80
Groenendijk	32,50	32,50a
Helvoet Holding	26,00	26,00
Inter/View Eur.	5,70	5,70
Kühne+Heitz	41,00	40,80
Management Share	1,60	1,60
Ohra Aand.F.	61,90	62,30
Ohra Liq.Grf.	54,00	54,00
Ohra Obl.Df.	55,60	55,80
Ohra Obl.Grf	55,80	55,90
Ohra Onr.G.F.	62,60	62,60
Ohra Totaal F.	58,20	58,40
Pan Pac. Winkel	3,30	3,20
P & C Groep	108,20	108,20
Pie Medical	4,90	4,90
Pitcher	43,50	43,70
Rood Testhouse	4,90	5,10
Simac Techniek	13,30	13,50
Suez Gr.Fund	50,20	50,60
VHS Onr. Mij	4,80	4,90

Parallel top-15

Alanheri	36,10	36,70
Bergh. Pap.	50,00	–
DICO Intern	76,50	76,50
Gelderse Pap.	72,30	72,40
Grontmij	66,40	67,00
LCI Comput.Gr.	3,90	4,15f
Melle, van nrc	110,20	110,20
Nedschroef Hold.	70,60	70,60
Neways Electr.	10,50	10,60
Ordina Beheer	19,00	18,90
Sligro Beheer	83,70	83,70
Vilenzo	40,00	41,00
Welna	47,70	48,00
Weweler	29,60	29,70
Wolff, Handelmij	61,80	61,80

Wall Street

	15/07	18/07
allied signal	36 3/8	35 5/8
amer.brands	32 7/8	32 7/8
amer.tel.tel	54 3/8	53 7/8
amoco corp	60 5/8	60 7/8
asarco inc.	29 5/8	30 1/8
bethl. steel	21 3/4	21 1/2
boeing co	46 3/4	46 7/8
can.pacific	15 5/8	15 3/8
chevron	44 7/8	45 1/8
chiquita	12 5/8	12 1/2
chrysler	48 1/2	48 3/4
citicorp	41 3/4	42
cons.edison	28 3/8	28 1/8
digit.equipm.	20	20
dupont nemours	60 1/8	60 1/4
eastman kodak	49 1/4	49 1/8
exxon corp	58	58 1/4
ford motor	31 5/8	31 7/8
gen. electric	47 7/8	47 7/8
gen. motors	51 7/8	51 5/8
goodyear	35	35 1/4
hewlett-pack.	76	76 1/2
int. bus.mach.	57	56 3/4
int. tel.tel.	82 1/2	81 5/8
klm airlines	29 7/8	30
mcdonnell	118 1/2	120
merck co.	29 5/8	29 3/4
mobil oil	84 7/8	85
omega financ.	26	25 1/2
philips	29	29 1/2
royal dutch	108 7/8	110 1/8
sears roebuck	47 7/8	46 7/8
sfe-south.pac.	19 3/4	19 3/8
texaco inc.	63 1/8	63 3/4
travelers	31 1/4	32 1/8
united techn.	66 7/8	66 3/4
westinghouse	12 1/8	12 1/8
whitman corp	15 3/4	15 7/8
woolworth	16	16 1/8

Advieskoersen

amerik.dollar	1,660	1,780
austr.dollar	1,20	1,32
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,190	1,310
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,57	2,82
finse mark (100)	32,40	34,90
franse frank (100)	31,15	33,90
griekse dr. (100)	0,64	0,82
hongkong dlr.(100)	19,00	23,00
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	10,25	11,95
jap.yen (10.000)	171,50	177,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,67	16,17
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,27	1,43
turkse lira (100)	0,0035	0,0075
zuid.afr.rand	0,33	0,48
zweedse kr. (100)	21,00	23,50
zwits.fr. (100)	130,25	134,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,72875-1,73125
antill.gulden	0,9575-0,9875
austr.dollar	1,2620-1,2720
belg.frank (100)	5,4400-5,4450
canad.dollar	1,25425-1,25675
deense kroon (100)	28,495-28,545
duitse mark (100)	112,1350-112,1850
engelse pond	2,7035-2,7085
franse frank (100)	32,645-32,695
griekse dr. (100)	0,6920-0,7920
hongk.dollar (100)	22,2750-22,5250
ierse pond	2,6670-2,6770
ital.lire (10.000)	11,165-11,215
jap.yen (10.000)	175,750-175,850
nwzeel.dollar	1,0285-1,0385
noorse kroon (100)	25,585-25,635
oostenr.sch. (100)	15,9370-15,9470
port. escudos (100)	1,0700-1,1100
spaanse pes. (100)	1,3530-1,3630
zweedse kr. (100)	22,555-22,605
zwits.frank (100)	132,975-133,025
e.c.u.	2,1380-2,1430

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur:
Goud onbewerkt 21,210-21,810, vorige 21,330-21,930, bewerkt 23,410 laten, vorige 23,530 laten.
Zilver onbewerkt 255-325, vorige 255-325, bewerkt 370 laten, vorige 370 laten.

Indexen

EOE-index	392,09	393,61
CBS-index	264,30	264,90
Dow Jones	3755,43	+1,62

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c okt	57,50	215	3,10	3,00a
abn amro	c okt	60,00	160	2,00	2,10
abn amro	c jan	52,50	300	7,70	7,80
ah	c okt	45,00	164	2,40	2,50
ah	c okt	47,50	385	1,30	1,40
ah	c jan	47,50	458	3,10	2,50
ah	c apr	50,00	373	–	2,50
ah	p apr	40,00	264	–	1,00
akzo	c aug	190,00	201	12,50a	13,00a
akzo	c aug	195,00	180	8,20	9,30
akzo	c aug	200,00	165	5,60	6,30a
akzo	c aug	205,00	237	–	4,00a
akzo	c okt	210,00	179	5,80	6,40
bsw	c okt	40,00	173	1,10	1,10
els	c okt	170,00	467	3,80	4,60
els	c okt	180,00	467	1,70	2,10
els	c o96	145,00	140	34,00	35,10
eoe	c aug	380,00	235	17,00	18,10
eoe	c aug	385,00	175	13,00	14,00
eoe	c aug	390,00	331	10,00	10,50
eoe	c aug	395,00	908	7,00	7,60
eoe	c aug	400,00	906	4,90a	5,30
eoe	c aug	405,00	160	3,30	3,30
eoe	c sep	370,00	1000	26,50a	26,00b
eoe	c okt	370,00	1000	29,50a	29,00b
eoe	c okt	380,00	155	21,50	21,90
eoe	c okt	400,00	149	10,30	10,40
eoe	p aug	380,00	280	2,80	2,20b
eoe	p aug	385,00	585	3,90	3,30
eoe	p aug	390,00	489	5,50a	4,70
eoe	p aug	395,00	297	8,00	6,70
eoe	p aug	420,00	531	27,00	24,50
eoe	p okt	395,00	150	–	12,00
eoe	p nov	290,00	250	0,40	0,30
gist	c okt	50,00	220	1,10	1,00
hoog	p okt	65,00	158	2,50a	2,00
hoog	p okt	70,00	268	4,20	3,80
ing	p okt	75,00	217	2,70	2,70
klm	c aug	55,00	198	1,00	1,10
klm	p aug	47,50	358	0,60a	0,40
klm	p jan	50,00	200	3,20	3,30
nll	p aug	113,00	350	11,50a	11,70a
nll	p n95	115,00	350	16,20a	15,70
olie	c aug	190,00	159	4,70	4,30
phil	c aug	47,50	150	4,10a	3,90
phil	c aug	52,50	248	1,20	1,00a
phil	c okt	55,00	315	1,70	1,50
phil	p okt	45,00	213	0,80	0,80
phil	p okt	47,50	172	1,50	1,50
phil	p okt	50,00	837	2,50	2,60

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.
Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

MUNSTERGELEEN. Half-vrijst. woonhuis, Burg. Ramakersstr.: woonk., keuken, 3 slpks, badk. m. ligb. en 2e toilet, vaste trap zolder met hobbykamer, c.v. ruimte, berging, garage, vr.pr. ƒ 196.000,-. Inl. 046-743275 v. 11.00 tot 14.00 u.

Te koop vrijstaand woonhuis in LANDGRAAF met huisweide, grote paardenstal, 2 grote garages, kl. stal, perc. opp. 1150 m2. ☎ 045-322667.

Kamers

KAMERS te huur met volpension enkel v. alleenstaande heren. 045-214804.

Kamer te h. in rustige buurt v. werk. pers. nabij cent. HEERLEN. Tel. 045-711525.

Kamer te huur voor oudere heer in vrijgezellenhuis te HEERLEN. ☎ 045-415718.

Speelgoed

MODELBOUW treinen, ruime keus, lage prijzen. "De Boemeltrein". ☎ 045-225078.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

E. de Jong TECH. SERVICE. Reparatie van alle merken huishoudelijke apparaten met garantie. ☎ 045-720247.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Bouwmat./machines

Wij zijn in de bouwvakvakantie open voor het leveren van
betonmortel
Europaweg Nrd. 148, Landgraaf. ☎ 045-312469.

Te koop. één partij keramische pannen 3.000 st. VH antraciet, ƒ 0,80 p.st. excl. BTW. Tel. 04454-65848.

Te koop ca. 90 m2 alu. TRAANPLAAT, tev. 2.500 m2 trottoirtegels. 043-632433. b.g.g. 06-52606997.

ZAND en grind thuis bezorgd. Telef. 045-251964.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend: ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Kantoorstoelen
vb. Rock II Za ƒ 165,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

KASSA's, alle occasions deze week in de aanbieding!! Occ. v.a. ƒ 250,-; nieuwe v. ƒ 495,-. Tevens aanbiedingen in weegschalen, copiers, kantoormeubelen. Prijzen excl. BTW, m.i. Rollex, alles voor winkel & kantoor. Daalderweg 25, bedr. terrein Honsel Nuth. Tel. 045-242880, fax. 045-241690. Open ma.-vr. 8.30-17.30 uur. Do. tot 21.00 uur.

Landbouw

Te koop jonge LEGKIPPEN en mestkuikens, 14 dagen oud. Vaesrade 43, Nuth. Telefoon: 045-241264.

FOKVEEKEURING Schimmert. Donderdag 21 juli, aanvang 10.00 uur, terrein Marewag 23, Schimmert.

Te koop gerste STRO. Telef. 045-441762.

Personeel aangeboden

Dakdekkersbedrijf AADAK (...) nog dakwerk aannemen. (...) voor vrijblijvende offerte. 045-226688/226377/ 06-52606457.

TEGELZETTER biedt zich aan om vloeren/wanden te maken. 046-514237 na 20 u.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
metselaars voor Duitsland
Tel. 045-217358.

BETONTIMMERLIEDEN voor Duitsland gevraagd. WGW Bouw, ☎ 045-230477.

De gebr. Bladt hebben speciaal verkoopwerk voor studenten die de perfecte BIJVERDIENSTEN (ƒ 70,-/ƒ 200,- p.dg.) zoeken vanuit Maastricht/Eindhoven. Min. lftd. 17 jr. Info uitsl. 18.00-22.00 u. Tel. 03435-77457.

Gevraagd VERTEGENWOORDIGER met ervaring in de Food-branche. Wij bieden goed salaris, provisie en bedrijfsauto. Telef. afspraak maken alleen tussen 16.00-20.00 uur: 046-322346.

Per direct zoeken wij, weg. ziekte, tijdelijk een aardige zelfst. WERKSTER voor ons café. 3 à 4 ochtenden per week. Telef.: 046-525574.

Gevr. CHAUFFEURS voor groepsvervoer, pers. aanmelden tussen 11-12 uur: Strijthagenweg 125, K'rade.

Gevraagd KEUKENMEDEWERKER min. lft. 17 jr. ervaring gewenst, evt. koksopleiding. Voor telef. info.: 045-322346.

Nette HULP in de huish. gevr., voor 2 halve dagen p. wk. in Puth/Schinnen. 04493-2112 tot 10.00 u.

HUISHOUDSTER gevr. voor 3 ochtenden per week (Kerkrade). ☎ 045-424415

Bedrijfsruimte (gevr. en aangeboden)

Te h. WINKELRUIMTE met kelder, Grote Gracht 59, Maastricht. ☎ 043-638851 of 043-259825 kantooruren.

Te h. 3-kamer app. HEERLEN-Centr. ƒ 820,-. incl. met overname. Info: 045-714885 b.g.g. 01878-4303.

Heerlen, te h. Sittarderweg/ Brabroekerweg APPARTEMENT: woonkamer, keuken, douche, 1 slpk., berging. Huur en servicekosten ƒ 789,-. Inl. 046-743275 van 11.00-14.00 uur.

Te huur gevraagd

Te h. gevr. etage of APPARTEMENT v.a. sept. in Maastricht-centrum voor max. ƒ 900,-. Tel. 080-601219.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Te koop of te huur LANAKEN (B): Residentie Provinciale, Kerkplein 1, 1e verd. (...) nieuwbouwappartement met 1 slaapk., prachtig uitzicht, hogere prijsklasse. ☎ 043-638851 of 043-259825 kantooruren.

URMOND, Molenweg Zuid tussen huisnr. 61 + 65: prachtig gelegen bouwkavel, perceel 1400 m2. inclusief bouwvergunning + schone grondverklaring. Koopsom: ƒ 110.000,-. k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV, telef. 04498-51900.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 045-753367.

Auto's

FIESTA typ 1.1 L Festival '86, 1e lak, bijzonder mooi ƒ 5.950,-. Tel. 045-424128.

Te koop MAZDA B2000 pickup, bwj. '87, 86.000 km, grijs kent., pr.n.o.t.k. Telef. 045-252815 tot 18.00 uur.

Te koop MERCEDES Benz 190 E, 1989, km.st. 58.000, als nieuw, veel extra's, alarm, ☎ 045-455305 of 00-49.241.154225 na 16.30 uur.

Nissan MICRA, bwj. sept. '86, goudmetallic, 1e eig., auto techn. 100%, zien is kopen! Vr.pr. ƒ 6.750,-. Inr. mog. 045-226869.

Opel RECORD 2.0 Traveller, in perf.st., van 1e eig., veel extra's, iedere desk. keuring toegest. Inl. 04492-5510.

Opel KADETT 1200S Sedan, rood metallic, bwj. '86, ƒ 6.750,-. Tel. 045-255027.

Opel CORSA 1.0 TS, 2-drs., bwj. '84, APK 27-5-'95, in st. v.nw. ƒ 2.750,-. 045-323178

Te koop Opel VECTRA 1.6i GLS, bwj. 8-'93, stuurbekr. enz., nog 1 maand fabr. garantie, ƒ 29.800,-. Tel. 045-327838/311365.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Opel Vectra 18i GT '90; Opel Ascona 1.6 S 4-drs '87; VW Jetta C '85; DAF 400 bestelbus '89; Ford Scorpio 2.0 CL '86; Alfa Romeo 75 1.8 10-'86; Opel Kadett 13 S 5-drs. '85; Opel Kadett 16 D 5-drs. '85; Peugeot 205 GE 5-drs. '85; Volvo 360 2.0 5-bak '85; Citroën Visa 17 RD 11-'86; Ford Siërra 20 L V6 '83; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Renault 11 TSE LPG '84; Opel Kadett 1.2S '82; Renault 9 TL '83; Citroën Axel '86; Opel Kadett 13S autom. '83; Opel Ascona 16S '82; Ford Escort 13 GL '81; VW LT camper '76; VW Golf GTi '79; Fiat 127 1050 '83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Opel Kadett 16 S '82; Ford Escort 1.1 combi '81; Ford Fiësta 11L '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

SUPERCARS Akerstraat Noord 20a Hoensbroek heeft voor U: Toyota Celica 1600 ST bwj. '87; Kadett GSi '85; Opel Ascona '86; Granada 2300 '84; Fiat Panda '85; Citroën AX bwj. '88; Escort '84/'85; Kadett '86; Kadett Combi '84; Opel Manta '85; Passat '85; Escort 1400 CL '86; Escort XR 3i '83; Nissan Bluebird '86; Golf '86 type 1600; Fiësta '84; Citroën BX diesel 1900 '85; Volvo 36 0 '86; Siërra v.a. '83 t/m '86; Alfa t. 33 '86 ƒ 4.900,-; Opel Rekord 2.0 '83 met trekhaak; Renault 11 bwj. '87; Fiësta '82; Passat Diesel '85; Suzuki Carry '88 grijs kenteken busje: Nog diverse andere auto's. Telef. 045-222455 of 231448.

Autohandel O.K. CARS: Golf Cabrio '86 veel extra's; Opel Kadett Stat.car diesel '87; Corsa HB '84; Kadett '88; Nissan 1.5 '85; Nissan 1.3 stat.car '86; Siërra '84; Ford Escort stat.car '82; Opel GTD '87; Audi 100 autom. '81; BMW autom. 1.6 '83; Mercedes 300D autom. def. '83; Toyota Corolla LB 1.6 '84. Inr., financ., garantie. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

KADETT type 1.3 JLS, zwart, '88, Hatchback, bijz. mooi, ƒ 7.950,-. ☎ 045-424128.

VW GOLF 1.6i, rood, div. extra's, bwj. 6-'88, APK 6-'95, ƒ 9.750,-. 045-419985.

VW GOLF GTI bwj. '79, kl. zwart, zeer mooi, ƒ 2.500,-. Tel. 045-255027.

Met bovaggarantie ANWB gekeurde auto's: Suzuki Samurai cabrio de luxe '89 ƒ 15.950,-; Vectra 2.0 GLS '90 ƒ 24.950,-; Omega stationcar 2.4 '90; Opel Vectra 2.0 GLS autom. '89; Renault 9 '87 ƒ 4.900,-; Datsun Nissan '84 ƒ 1.900,-; Opel Vectra 1800 GT '91 ƒ 25.950,-; Opel Kadett Sedan 1600 '90 ƒ 16.950,-; Vectra 1.8i '90 ƒ 19.950,-; Opel Corsa 1300 '87 ƒ 8.750,-; Peugeot 205 Accent '87 ƒ 7.900,-; Kadett GSi 16V '90 ƒ 24.950,-; Ford Escort 1400 '87 ƒ 8.750,-; Honda Civic '81 ƒ 1.750,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

AUDI 80 SC 1800 type '86, zwartmetallic, alle extra's, ƒ 5.800,-. Tel. 045-232762.

Opel KADETT 16i CS, bwj. '90, alle extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-233561.

KADETT 1.3 GL Hatchback '86, bijz. mooi, sportwielen, ƒ 5.500,-. ☎ 045-424128.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!!! 045-416239 tot 21 uur open.

PANDA 1000 CL, rood, bwj. '87, APK, i.z.g.st., prijs ƒ 4.800,-. Tel. 045-317675.

Te koop RENAULT 5 GT Turbo, met vele extra's. Tel.: 045-225090 na 17.00 uur.

Te koop OPEL Kadett 1.2 S, bwj. '83, APK 7-'95, kleur grijsmet. Tel. 04454-62687.

FIAT Ritmo, bwj. '88, 4-drs, i. p.st., geen roest, rood. Telefoon: 045-466829.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2716.

PEUGEOT 305 SR, bwj. '83, APK (...). Telefoon: 045-415528.

Citroën AXEL 12 TRS, bwj. '87, APK gek., ƒ 2.950,-, als nieuw. Telef. 045-323178.

Te k. MITSUBISHI Galant stationcar '85; Honda Accord '84; Citroën Axel '86. Alle auto's met APK en gar. ☎ 045-323178 na 18.00 uur 045-233561.

Bovag autobedrijf B. ARETZ & Zn VOF, Palemig-Heerlen, ☎ 045-721268 biedt aan onder volledige garantie: BMW 318i Touring '90, veel extra's, ƒ 25.000,-; Opel Kadett, bwj. '90, 3-deurs, 1.4i, 5-bak, ƒ 14.750,-; Opel Kadett '83, ƒ 2.000,-; Corsa '84, 2 st. v.a. ƒ 3.750,-; Fiat Tipo, 5-drs. '89, nw.st. ƒ 13.500,-; Escort '83, ƒ 2.950,-; Suzuki Alto, '87, 5-drs., ƒ 7.950,-; Suzuki Swift, '88, GL, 3-drs., ƒ 9.500,-; Opel Omega, 5-drs. Diesel, '87, ƒ 9.750,-; Peugeot 309, 5-drs., 5-bak, '86, zeer mooi, ƒ 7.500,-; Mercedes 406 Diesel Camper, '77, puntgaaf, zeer mooi van binnen en vakantieklaar, ƒ 13.950,-; VW Campberbus, '85, i.z.g.st., ƒ 14.950,-.

Te k. Ford ESCORT XR3i bwj. '88. 045-330426.

Sloopauto's

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Motoren

HONDA GL 1000, bwj. '77, zeer apart, pr.n.o.t.k.. Tel. 045-443129. Zien is kopen!

Te koop zeer mooie BMW K 75 S, incl. koffers, kl. bruinmetallic, km.st. 33.400, pr.n. o.t.k. Tel. 04459-2963.

(Brom)fietsen

Te koop prof. RACEFIETS, Gios Torino, Campagnola, mt. 57, 5x gebr. van ƒ 3.500,- voor ƒ 2.000,-. Telef.: 045-427077.

Te koop PUCH Maxi, zeer mooi en goed, ƒ 400,-. Telefoon: 045-319969.

2 FIETSEN te k.: 1 dames, 1 herenfiets. Damesfiets met 10 versn. Tel. 045-258441.

Te koop VESPA Ciao, kl. blauw, bwj. '91, met sterwielen, ƒ 600,-. ☎ 045-723807

Watersport

Te koop KAJUITBOOT met b.b.-motor (Mercury 50 pk nieuw), 8 mtr. lang, met trailer. Tel. 04499-4479 of 4899.

Speedboot GLASTRON 162 ,50 pk Johnson, incl. trailer, bijz. mooi. Tel. 045-424128.

Vakantie

Provincie GRONINGEN: te h. stacaravans op kleine camping in mooie rustige omgeving. ☎ 05943-2194.

Caravans

Te koop compl. 3-pers. CARAVAN ƒ 1.500,-. Inr. Vespa mog., 045-729320.

Te koop gevraagd alle merken TOURCARAVANS en sta-wagens, contant geld. 045-323178, ook verkoop tourcaravans.

(Huis)dieren

Te k. ROTTWEILER-PUPS met stamb., zeer mooi, geb. 2-6-'94. Tel. 045-421539.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonin 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

In en om de tuin

Koop uw TUINHOUT bij de man die het impregneren kan! Impreg Tuinhout b.v., houth. en impregneerbedrijf, In de Cramer 18, Heerlen. 045-717733, bezorgen mog.

Opleidingen

Start 2-daagse theoriekursus voor auto en motor op 22-07-'94 + 25-07-'94; op 26-07-'94 examen. Al vanaf 17 jaar, mogelijk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn. Telef. 045-321721.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Centrale verwarming

GASKACHELS/houtkachels. Zomerprijs! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Pers.Kont./Klubs

MEISJES gevraagd voor bar in de avonduren, 04492-2650 of 045-217407

Autoverzekering
Waarom betaalt u nog te veel
Wij zijn er zeker van u een autoverzekering aan te kunnen bieden met zeer gunstige voorwaarden, voor een premie die meestal lager ligt dan u nu betaalt. Neem vrijblijvend de proef op de som en bel vandaag nog.
GEURTS ASSURANTIËN
Nieuwstraat 22-24
tel. 045-211668/221090
HOENSBROEK

Zonnebank/-hemel

Zonnehemels vanaf ƒ 795,-; luchtkoelers en -reinigers, airco's vanaf ƒ 275,-. AU SOLEIL; Markt 38, Kerkrade. Tel. 045-461417.

GEMEENTE GELEEN

Burgemeester en wethouders van Geleen maken -ter voldoening aan het bepaalde in artikel 22 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening-bekend, dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 30 juni 1994 heeft besloten te verklaren dat bestemmingsplannen worden voorbereid voor:

- **het perceel Leursstraat 8;**
- **een gebied bij de autosnelweg A2, nabij de spoorlijn Sittard-Maastricht,**

een en ander zoals nader in grijze kleur is aangeduid op de bij deze besluiten behorende situatietekeningen. Voorts heeft de gemeenteraad besloten, dat voornoemde besluiten in werking treden op woensdag 20 juli 1994.

Met ingang van eveneens woensdag 20 juli 1994 liggen voornoemde besluiten voor eenieder ter inzage ter gemeentesecretarie, kamer 230.

Geleen, 19 juli 1994.

Burgemeester en wethouders van Geleen, namens dezen, het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling,

J.H.M.G. Beckers

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897382

mededeling M 214/29-94

Gedeputeerde Staten van Limburg geven kennis dat op 7 juli 1994 en 8 juli 1994 meldingen als bedoeld in artikel 8.19 van de Wet milieubeheer van de Naamloze Vennootschap DSM zijn ingekomen voor haar Chemische Bedrijven te Geleen. Gemeld worden, wijziging gebouwindeling van de Stanylfabriek (BX 6430) en wijziging aangaande het opwerken en verbranden van het bijproduct pyrrolidine en het opwerken van residu-afval bij de installaties van de DAB-fabriek (BX 6487). De meldingen liggen ter inzage van 20 juli 1994 tot 17 augustus 1994 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis te Geleen tijdens de werkuren. Voor inzage buiten de werkuren kan contact worden opgenomen met de afdeling milieu van de genoemde gemeente.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897382

mededeling M 215/29-94

Gedeputeerde Staten maken bekend, dat zij bij besluit van 5 juli 1994 aan Netherlands Car B.V. (nr. BW 2278) onder een aantal voorschriften revisievergunningen hebben verleend ingevolge de Hinderwet, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet geluidhinder, alsmede een ontheffing van de Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989 voor inrichting waar personenauto's worden geproduceerd gelegen aan de Dr. Hub van Doorneweg 1 te Born. Het besluit en alle ter zake zijnde stukken liggen ter inzage van 19 juli 1994 tot 30 augustus 1994 en wel: - in het Provinciehuis te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de werkuren; - in het gemeentehuis van Born tijdens de werkuren en bovendien op telefonische afspraak buiten de werkuren. Tot 30 augustus 1994 kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State door: a. de aanvrager; b. de betrokken adviseurs; c. degenen, die overeenkomstig artikel 20, 21 of 22, tweede lid of 28, eerste lid, onder c van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bezwaren hebben ingebracht; d. enige andere belanghebbende, die aantoont, dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest (overeenkomstig voornoemde artikelen) bezwaren in te brengen. De beschikking wordt niet van kracht voordat de beroepstermijn is afgelopen of, indien binnen deze termijn beroep is ingesteld en een verzoek is gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening. Het beroepschrift moet gericht en verzonden worden aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beschikking wordt niet van kracht voordat op een zodanig verzoek is beslist.

Braderieën/Markten

Deelnemers gevr. voor ROMMELMARKTEN en Luikse markten do. 21. juli Obbicht, zond. 24 juli Eygelshoven, zond. 31 juli Bleyerheide. 045-324112.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Morgen, woensdag 20-7-1994, 10e KOELMARKT in Vijlen.

Proficiat

Gelezen, gezien di(...) gezwegen
Tineke
van harte van(...)
Beekse Berge(...)

Jo en Ma(...)

25 jaar getrouw(...)

ONMIDDELLIJKE OPENBARE VERKOPIN(G)

In opdracht van Duitse importeur van luchtbehandelin(g)apparatuur, dienen i.v.m. niet tijdig afgenomen capaci(teit) direct onderhands tegen v.t.v. vastgestelde limiet worden verkocht: 1-40 container. Nr. OOLV-410889-Z (...) houdende ca. 700 stuks portable en verrijdbare (nieuw (in) doos)

AIRCO'S

('s winters eveneens te gebruiken als verwarmings(...))
Laag verbruik. Prijs
ƒ 795,-

De apparaten zijn uiterst geschikt voor kantoren, hui(s)mers, slaapkamers, caravans en camping. Deze (...) particulieren en bedrijven zeer interessante verkoop, (...) plaats:

HOTEL DE LA STATION
Stationsstraat 16, Heerlen
20 juli 14.00-18.00 uur

Alle prijzen zijn incl. BTW en opslagkosten en de goe(deren) ren kunnen na betaling direct worden meegenom(en). Demonstratie ter plekke. Belast met de organisatie:
VREESWIJK VEILINGEN, postbus 1003, 5900 BA Ven(lo)

GELD NODIG?
JORISSEN FINANCIERING

PERSOONLIJKE LENINGEN

Bedrag in handen	Terug te betalen in	Mnd. bedrag volgens min.	Effectieve rente op jaarbasis	Mnd. bedrag vlg. wet. max.	Effec(...) op (...)
15.000,-	72 mnd.	279,04	10.6%	287,11	1(...)
25.000,-	84 mnd.	413,58	10.3%	420,11	1(...)
30.000,-	96 mnd.	453,45	10.3%	454,20	1(...)
50.000,-	96 mnd.	747,22	10.0%	757,01	1(...)

DOORLOPEND KREDIET 1.5 % AFLOSSI(NG)

Limiet 50.000,- in handen	U betaalt per mnd	Rente vlg. min. tar. per mnd	Effectieve rente op jaarbasis	Theor. looptijd	Effectieve rente op jaarbasis
15.000,-	225,-	0.824%	10.3%	97 mnd.	13.0%
25.000,-	375,-	0.824%	10.3%	97 mnd.	12.6%
40.000,-	600,-	0.824%	10.3%	97 mnd.	12.2%
60.000,-	900,-	0.824%	10.3%	97 mnd.	12.2%

- Elk bedrag tot 200.000,- en andere looptijd mogelijk
- Overlijdensrisico meestal gedekt.
- Indien gewenst verzekering van aflossing bij ziekte, ongeval, invaliditeit (mits dit verzekerd wordt).
- Geen informatie (...) werkgever;
- toetsing bij BKR
- Geen bijkomende (...)
- Gevolmachtigd (...) intermediair: (...) Financieringsac(...)

OOK VOOR HYPOTHEKEN:
INFORMEER NAAR DE NETTO VASTE LASTENHYPOTH(EEK) DEZELFDE MAANDLAST GEDURENDE DE GEHELE LOO(PTIJD)
TEL. 045-721781 -72795(...)
SCHELSBERG 54, HEERLEN

WATERPOMPEN
voor diverse doeleinden en toebehoren
HYDRAFLEX/NUTH
Kathagen 4, tel. 045-243131.
Reparaties aan alle fabrikaten, snelle service tegen concurrerende prijzen.

Inlichtingen omtrent de SERVICERUBRIE(K) ☎ 045-739381

Bel 045-719966 Piccolo's voor meer en snel resultaat Bel 045-719966

06-lijnen

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Ervaren vrouwen
40 jaar zoeken sexkontakt.
06-350.290.37 (75 cpm)

Hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Gratis sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909, mannen bel 06-9604 (75 cpm)

Sex voor twee
telefoonsex met vrouwen.
06-320.330.46 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens.
06-9504 (75 cpm)

Anonieme sexdating
Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw.
06-320.330.82 (75 cpm)

* SM voor 2 *
Snelle SM kontakten!!
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.87 (75 cpm)

Homo jongens
Hoor ze heet tekeer gaan.
06-320.330.86 (75 cpm)

Gratis sex
voor vrouwen 06-4300, heren bel 06-320.330.91 (75 cpm)

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

SM kontakt
voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100 cpm)
Privé telefoonnummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9605 *

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio.
Bel nu 06-9611 (75 cpm)
Bel nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in!
Bel nu (100 cpm)
06-9664

Adressen
Dames geven hun adressen en telefoonnummer. 1 gpm.
06-96.85

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten. 1 g.p.m.
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha van achter. 1 g.p.m.
06-9618

Anonieme
sexadresjes van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

(1,- pm.) "Kom maar met je hand onder m'n bloesje" zei ze tegen de knul. "En heb je dit wel 'ns gezien?" Toen trok ze haar slipje uit.
06-340.350.60

(1,- pm) Ze liep voor de knul (18 jr.) de trap op, minirokje, geen slipje, kom jooh, pak me van achteren.
06-340.350.75

(1,- p.m.) De SADIST lachte wreed naar het vastgebonden meisje.
06-340.340.90

Erotifoon
06-320.320.12 1gpm.
Rustig, anders gaat het veel te snel!!

KINKY-LIVE
sm-bondage-travestie
1 gpm 06-9821

PRIVÉ 9778 ORDI LIVE
Dag en nacht open...
06-9778 1gpm

Echt Vrouwen Thuis
Liever Afluisteren? 1 gpm.
06-9886 24pd.

SCHAAMTELOOS SEXGEDRAG!! 1 gpm
06-320.327.26

Lekker LIVE Beesten
Afluisteren? 24 pd. 1 gpm.
06-320.328.18

Bizar Live!
06-320.322.72
1 gpm. 24 u/pd.

Rijp en jong 24 pd.
BLACK LADIES LIVE 1 gpm.
06-320.323.46

Taboe..BEESTACHTIG BEPI!! 1 gpm.
06-320.327.20

(1,- pm.) Kijk, ik heb al m'n haartjes afgeschoren, mag ik nu zonder badpak zwemmen? Oh, niet zo diep!
06-340.340.21

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg.
06-320.330.79 (75 cpm)

Gratis sexgesprek
voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel 06-9667 (100 cpm)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9502 *

Hete vrouwen willen met jou
Sexgesprek
06-320.322.33 (75 cpm)

Homo kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm)

Heerlijk discreet
direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75 cpm)

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9635
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.58
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 323.16
Transsexueel 321.36

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Gratis sexcontact voor vrouwen
06-4366 of 4622
mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
telefoonsex 06-9713
super sex 06-9716
sex direct 06-9718
sexcontact 06-9635
sex plezier voor 2 06-9894
live sex 06-320.320.00
regiosex 06-320.325.92

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Privé Huizen/Clubs

Peggy Privé
Escort ma.vrijd. 11-22.30 u.
Wo. tot 19.00 u 046-374393
Grieks mog. Tev. m. gevr.

Charme, elegantie & nivo
Bij CHARNEL een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * striptease m/v * buikdanseres * diner-date's
04750-40707 ma. t/m zo. vanaf 17.00 uur.

SUMMER TIME!!
LYDIA time-BARBIE time
Leuk Ned. meisje gevr. Tel. 046-749662.

Escort all in
☎ 045-326191

Snoepje
☎ 045-317032

Privé Ilona
De nummers zijn gevallen op: 204; 319; 484; 19. Leuk meisje altijd welkom. ☎ 045-708903. Deze week VAKANTIEPRIJS.

Privé Boy
dames ƒ 25,-. 045-221561.

Love Escort
045-320905 v.a. 9.00 uur.

ƒ 50,- all-in
Meer dan handmassage.
Tel. 045-423608.

Gratis sex
niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen.
☎ 046-752333.

Mannen gezocht!!
vrouwen zoeken niet commercieel sexcontact.
☎ 046-752333.

Nieuw! Nieuw! Foxy Lady
v.a. ƒ 50,-. 2......4x voor ƒ 200,- all-in. Ma.-vr. 12-24.00 u. Rijksweg Zd. 105, GELEEN. Tel. 046-756335.

Privé Candy
Massage en trio. Meisjes gevraagd. 045-212616.

Buro Sittard
met leuke gastvrouw.
☎ 046-523203

G.G.D. Geslachtsziektenbestrijding
24 uurs infolijn
Tel. 045-740136

Privé Papillon
Nieuwe meisjes ook met DD-cup aanwezig...045-355242.

!Julia!
Privé, SM en adressen, meisje gevr. 045-225333.

Tip: Natasha beeldschone blondine; Gabi lief Thias meisje en bijna terug Deborah. Sexy blondje + nog vele andere lieve collegaatjes bij:
Maastricht Privé
Jodenstraat 2
043-254189.

Regina Privé
☎ 045-723583.

SM Tessa
Met nieuwe Duitse Meesteres Ingrid. Open 13.00-22.00. Telef.: 04498-59513. Ook SM Films uit eigen video prod. te koop.

Anita Privé
en escort!!! ☎ 045-352543

Heren Opgelet Hot News 'Club Flamingo
Tel.: 045-232961.

Sacha's Esco(rt)
045-463386 v.a. 14.00 (...)
Keuze uit 7 meisjes(...)

Boy en Girl
Escort service striptease m/v
Tel. 045-257368.

Brigitte, Nancy en Gi(...)
045-254598

Door leuk jong meisje (...)
Ontsp.massag(e)
Nu ook door 2 meisjes (...) koel waterbed. 045-363(...)

Nieuw
??nieuw
Wat voel. kn. Sandra u (...) krijgt u bij 'n ander (...) Ma. t/m vr. 11.00-18.00 (...) gesloten. Tel. 045-270(...)

v.a. 9.30 u(ur)
Privé 045-714707, wo. (...)

volslanke Betty
ontvangt thuis.
☎ 045-232663.

Angelique privé
en erotische mass. Nieu(w) Linda z.k. en 1 nieuw(...) Verder Cisca, Chantal(...) Claudia, Simone en Ma(...) Tel. 045-311135.

Sexy dame
ontvangt heren.
Tel. 045-473309.

limburgs dagblad

Nederland 1

Avro/KRO/Ncrv
07.00 **Journaal.**
07.07 **Alles kits: David de kabouter.**
07.34 **Journaal.**
.37 **KRO's Tekenfilmfestival.**
.00 **Journaal.**
.07 **Paperclips.**
.28 **Journaal.**
.31 **Topscore met Ted de Braak.**
.00 **Journaal.**
.07 **Superstars.** Afl.: Vrouwen '94.
.00 **Total work out.** Fitness.
.16 **De familie Keuzekamp.**
10.17 **Buitenechtelijke zaken.** Soap.
10.40 **Dat zeg ik niet.** Spelprogram.
11.09 **Candid camera.** Humor.
11.28 **O, zit dat zo.** Puzzels.
11.54 **Bereboot.** Afl.: Verjaarstaart.
.02 **TROS Telearchief.** Afl. 2: 1960.
.25 **Pride of dress.** Afl. 7: Brabant.
.35 **2 Vandaag.** Actualiteiten.
.51 **Rikkie de raaf.** Tekenfilmserie.
.00 **(TT) Journaal.**
.08 **Rikkie de raaf.** Tekenfilmserie.
.18 **Peppi en Kokki.** Kinderserie.
.30 **Candid camera.** Humor.
.46 **Drama in muziek.** Afl. 2.
.30 **Culturele antropologie.** Afl. 1.
.00 **(TT) Journaal.**
.07 **Wild, wild world of animals.** Afl.: Saga of the whale.
.31 **Dertigers.** Amerikaanse serie.
.19 **(TT) Waku waku.** Dierenquiz.
.49 **Kookgek.** Culinair. Herh.
.15 **Sesamstraat.** Afl.: Lawaai/stilte.
.30 **Ko de boswachter.** Kinderprogramma.
.57 **(TT) 't Was stil op straat.** Nostalgisch programma. Vandaag gepresenteerd door Gerard Cox. Herh.
.00 **(TT) Journaal.**
.25 **The Blues Brother: Dan Aykroyd.** Compilatie van fragmenten met acteur en komiek Dan Aykroyd uit het roemruchte programma Saturday Night Live. M.m.v. Steve Martin, John Belushi, Chevy Chase e.v.a.
.24 **Televizier-zomerspecial.** Actuele reportages.
.53 **De tijd staat even stil.** Afl.: Zangeres zonder naam. Mary Servaes, de koningin van het levenslied.
.39 **L.A. Law.** Advocatenserie.
.24-23.29 **Journaal.**

Nederland 2

Veronica/NOS
12.30-12.37 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
13.00-16.30 **(TT) Tour de France.** Rechtstreeks verslag van de 16e etappe Valréas - L'Alpe d'Huez (227.5 km).
17.58 **2 vandaag.** Met om:
18.00 **Journaal.**
18.15 **Actualiteiten.**
18.30 **Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.38 **Studio sport.** Met o.a. Tour de France, samenvatting van de vandaag verreden etappe en het Tourjournaal.
19.25 **Stop de strop.** Woordspel.
19.55 **Starsky and Hutch.** Amerikaanse politieserie. Afl.: Een jachtige zondagmiddag. Starsky en Hutch traceren de vluchtauto van een overval naar het bejaarde echtpaar Sarah en Henry Wilson. De auto was gestolen maar ze durfden niet naar de politie te gaan omdat de kofferbak gevuld was met dynamiet. Nu is het zeker zaak de twee autodieven zo snel mogelijk te vinden.
20.45 **Back to the seventies.** Serie programma's met muziekclips en archiefbeelden uit de jaren '70. Afl. 1.
21.20 **(TT) Veronica goes Caribbean.** Serie reisverslagen. Afl.: Bahama's. Met Adam Curry op de Bahama's. In het water van de Blue Lagoon-eilanden bij New Providence neemt Adam een onvergetelijke duik om vervolgens met een groep dolfijnen te zwemmen. Hij ontdekt ook dat op de Bahama's één op de tien mannen in de leeftijd van 18 tot en met 45 jaar vastzit in de gevangenis. Adam praat met hen over hun verwachtingen voor de toekomst.
21.50 **Grease.** Amerikaanse musicalfilm uit 1978 van Randal Kleiser. Met: John Travolta, Olivia Newton John, Stockard Channing e.a. Het wel en wee van een groep jongeren op een Amerikaanse middelbare school, waar de naïeve en verlegen Sandy valt voor de ruige en wereldse Danny.
23.43 **Journaal.**

Nederland 3

NOS/VPRO
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.00-17.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.30 **Villa Achterwerk. Close-up.** Documentaireserie over de ervaringen van kinderen uit 14 landen die met discriminatie, vooroordelen en racisme te maken hebben. Vandaag de Belgische bijdrage: Dit is mijn stad.
17.45 **Codenaam köken.** Culinaire serie met meesterkok Rueben. Afl.: Sinaasappelkwark. Herh.
18.00 **Journaal.**
18.18 **Comedy op 3: All in the family.** Amerikaanse comedyserie.
18.51 **Health & efficiency.** Engelse serie. Afl. 1. Diane Ewerts moet van het St. James ziekenhuis een winstgevende organisatie maken en bedenkt een marketing truc: een bedrijfsfilm die het excellente werk van de staf onder de aandacht moet brengen.
19.25 **Van gewest tot gewest.**
19.59 **Suri'jazz en Para'pop.** Serie over Surinaamse muziek. Afl. 2: De Bijlmer, India en het IJsselmeer.
20.34 **Waiting for God.** Engelse comedyserie. Afl. 2. Diana's nicht heeft tijdens haar vakantie haar Porsche voor de veiligheid bij het Bayview Retirement Home geparkeerd, en Diana heeft de sleutel. Waarom zou ze hem niet gebruiken?
21.03 **Ik ben Jantje.** Portret van de sloper Jantje, een 36-jarige man uit Amsterdam-Oost -vroeger crimineeldie nu een leven probeert op te bouwen met Hermien.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.06 **Inside story.** Engelse documentaireserie waarin onthullingen worden gedaan over internationale kwesties. Vandaag: Ape trade, over de zwarte handel in bedreigde diersoorten.
23.56 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.07 **Alvin & the Chipmunks.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.37 **Thelma Todd.**
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.08 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap. Herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Deel 1. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Deel 2. Herh.
09.30 **The Simpsons.** Herh.
09.55 **Rescue 911.** Amerikaanse gedramatiseerde documentaire. Herh.
10.55 **As the world turns.** Herh.
11.40 **Telekids.** Kinderprogramma.
12.45 **Sport: Futbol mundial.** Herh.
13.10 **Sport: Major League baseball.** Herh.
13.50 **The upper hand.** Herh.
14.25 **As the world turns.**
15.10 **Rad van fortuin.** Herh.
15.40 **Santa Barbara.**
16.30 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
17.20 **Wie ben ik?** Herh.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Ooggetuige.** Reportages. Herh.
18.30 **Rad van fortuin.** Herh.
19.00 **Full house.** Amerikaanse comedy.
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap.
20.25 **Between the darkness and the dawn.** Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Peter Levin. Met: Elizabeth Montgomery, James Naughton, Karen Grassle, Michael Goodwin, Robin Gammell e.a.
22.10 **Dirty dozen.** Amerikaanse serie.
23.00 **Nieuws en weer.**
23.15 **Roses are for the rich.** 4-delige Amerikaanse miniserie. Afl. 2.
00.05 **David Letterman.** Amerikaanse talkshow.
00.50 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
01.35 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie. Herh.
02.20 **Nachtprogramma.**

RTL5

17.20 **TV Boetiek.** Homeshoppingprogramma.
17.50 **C.O.P.S.** Cartoon.
18.15 **Paradise Beach.** Australische serie.
18.40 **Happy days.** Amerikaanse comedyserie.
19.10 **21, Jump street.** Canadese politieserie.
20.00 **Denktank.** Quiz.
20.30 **Quantum leap.** Amerikaanse fantasy-serie.
21.25 **Weer.**
21.30 **Half tien nieuws.**
22.00 **Sportnieuws.** Nieuws en achtergronden van de Tour met een verslag van de 16e etappe van Valréas naar L'Alpe d'Huez (224 km.).
22.30 **The burning shore.** 8-delige Italiaans/Duits/Franse miniserie uit 1991 van Jeannot Szwarc. Afl. 3 en 4.
00.25 **Hill Street blues.** Amerikaanse politieserie.
01.20 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.50 **Nachtprogramma.**

● *Scott Bakula en Dean Stockwell uit de Amerikaanse fantasy-serie 'Quantum leap'. (RTL5 - 20.30 uur).*

RTBF/La Une

16.25 Vacaturebank. **16.40** Nouba nouba. Kinderprogr. **17.35** Charlie's angels. Afl. 31. **18.30** Info première. **18.55** Maguy. Afl. 52. **19.30** Nieuws. **20.05** Tour de France. Samenvatting van de 16e etappe: Valréas - Alpe d'Huez. **20.15** The adventures of young Indiana Jones. Afl. 14: La Somme 1916. **21.10** Dunia. Magazine over de Noord-Zuid-betrekkingen. **22.15** Acapulco HEAT. Afl. 6. **23.00** Laatste nieuws. **23.20-23.25** Beursberichten.

SPORTS 21

13.05-16.25 Tour de France. Rechtstreeks: 16e etappe: Valreas - Alpe d'Huez. **18.47** Les schtroumpfs. **19.12** Info première. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.00** Documentaire over hersenonderzoek. **20.58** Laatste nieuws. **21.29** Beursberichten. **21.33-22.21** Les voix de l'été. 8-delige serie klassieke muziekprogramma's. Afl. 1: Mozart.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. **12.45** Frans nieuws. **13.05** La maison Deschenes, serie. **13.30** Memoires de la conquete. 2-delige documentaire. **14.30** Magazine over de luchtvaart. **15.30** Quelle histoire. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. Gev. magazine met intern. actualiteiten. **16.25** 40 Degrés à l'ombre. Gev. zomermagazine. **18.30** Nieuws. **19.00** Paris lumières. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Faut pas rever. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Frans nieuws. Met intern. weerbericht. **21.40** Envoyé spécial. **23.10** L'assassin jouait du trombone. Canadese tv-film. **00.50** Frans nieuws. **01.15** Le journal du Tour. Samenvatting van vandaag verreden etappe in de Tour. **01.45** Tete à tete. Vandaag: Jacqueline Bisset. **02.35** 40 Degrés à l'ombre. **04.35** Pegase. **05.25** Eclats de rue.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. Serie. **13.30** Nieuws. **14.00** Mi ritorni in mente Flash. **14.10** L'anima e il volto. Speelfilm, 1946. **16.05** Uno per tutti. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuws. **18.20** In viaggio nel tempo. **19.05** Mi ritorni in mente. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.40** Serata Quark. **22.00** Il mondo dei robot. Speelfilm, 1973. **23.00** Nieuws. **23.10** Il mondo dei robot. Vervolg. **00.05** Nieuws. **00.15** Oggi al parlamento. **00.25** Gassman legge Dante. **00.45** DSE-Sapere. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Thundercats. **10.30** Why don't you. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Felix the cat. **11.45** The O-Zone. **12.00** nws. **12.05** Remington Steele. Misdaadserie. **12.55** Popeye. **13.00** nws. **13.05** Pebble Mill. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** King crab. Amer. speelfilm uit 1980. **16.50** Tex avery. **17.10** Bananaman. **17.15** Run the risk. **17.35** The Addams family. **18.00** Newsround. **18.10** Ship to shore. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Nature detectives. **20.30** EastEnders. **21.00** Gagtag. **21.30** Crime limited. Vandaag: Derek Rogers. **22.00** nws. **22.30** Chandler and Co. Serie. **23.25** Billy Connolly's world tour of Scotland. **23.55** Midnight caller. **00.40** Big town. Amer. speelfilm uit 1987. **03.45-05.45** BBC Select.

BBC 2

07.20 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Westminster daily. **10.00** ■ Ringside Maisie. Amer. speelfilm uit 1941. **11.35** ■ That's my boy. Amer. speelfilm uit 1951. **13.10** Look, stranger. Serie. **13.30** Rediscovery of the world. **14.20** Joshua Jones. **14.30** Orville and Cuddles. **14.35** The taste of health. Afl.: Cooking in a hurry. **15.00** nws. Aansl.: Reportage over de echte gevolgen van de aanwezigheid van cholesterol in het westerse dieet. **15.30** See hear! **16.00** nws. Aansl.: Westminster live. **16.50** nws. **17.00** ■ Angels with dirty faces. Amer. 1938. **18.30** Holiday outings. Afl.: Symi. **18.40** Somewhere I call home. Portret. **19.00** Distant drums. Amer. speelfilm uit 1951. **20.40** A whole different ball game. Afl.: Brazil: A nation in football boots. **21.30** Floyd on Italy. Gerechten uit Parma en Venetië. **22.00** Rab C. Nesbitt, comedyserie. **22.30** One foot in the past. Magazine. **23.00** Heretic. Afl.: Rupert Sheldrake. **23.30** Newsnight. **00.15** Over the edge. Afl.: Breaking the rules. **00.45** Animation now: Coeur de secours. **01.00-01.30** Open University.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Zeilen. Whitbread Round World Race. **10.00** Tour de France. Etappe van gisteren. **11.00** Tennis. Kwartfinale Davis-Cup. **13.00** Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. **14.00** Tour de France. 16e etappe: Valreas - L'Alpe d'Huez (224,5 km). Live. **16.25** Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. Live. **18.00** Tennis. Vervolg. **19.30** Eurosportnieuws. **20.00** WK voetbal: Finale. herh. **22.00** Tour de France. Etappe van vandaag. **23.00** Snooker. European League. **01.00-01.30** Eurosportnieuws.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** UK Today. **06.30** NBC News. **07.00** ITN World news. **07.15** Azimuths. **07.30** UK Today. **08.00** ITN World news. **08.15** Azimuths. **08.30** NBC News. **09.00** Super shop. **10.00** Rivera live. **11.00** Disaster chronicles. Documentaireserie over natuurrampen. **11.30** Equal time. Actueel discussieprogr. **12.00** Today's business. **13.00** Today. **13.30** FT Business today. **14.00** Today. **14.30** The money wheel. Financieel-econ. magazine met beursberichten. **17.30** FT Business tonight. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. Avontuurlijke documentaires. **20.30** Frontal. **21.30** Executive lifestyles. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. Talkshow. **23.30** Real personal. **00.00** FT Business tonight. **00.20** US Market wrap. **00.30** Nightly news. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr. **01.30** The golden age of rock 'n' roll. **02.30** Holiday destinations. Inform. vakantiemagazine. **03.00** Rivera live. **04.00** The golden age of rock 'n' roll. **05.00** Holiday destinations.

Duitsland 1

.15-09.03 **Gezamenlijk programma.** Zie Duitsland 1.
.03 **Dallas.** Amer. serie. Herh.
.45 **JOYrobic.** Fitness.
10.00 **heute.**
10.03 **auslandsjournal.** Reportage.
10.45 **ZDF-info Gesundheit.** Stress.
11.00 **heute.** Met beursberichten.
11.04 **(TT) Alles Glück dieser Erde.** Duitse serie. Herh.
11.55 **Walter und Nina.** Serie. Herh.
12.40 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **ARD-Sport extra.** Met Tennis: ATP-toernooi van Stuttgart om de Mercedes Cup. Tour de France: 16e etappe Valréas - Alpe d'Huez. Met om ca. 14.00-14.03, 15.00-15.03 en 16.00-16.03 Tagesschau.
.00 **(TT) Tagesschau.**
.10 **Brisant.** Boulevardmagazine.
.40 **ARD vor acht.** Met om:
17.40 **Regionale informatie.**
17.50 **Tagesschau-Telegramm.**
17.55 **Dingsda,** spelprogramma.
18.25 **Marienhof,** serie. Afl.: Unerfüllte Wünsche.
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Einsatz für Lohbeck,** serie. Afl.: Betriebsunfall.
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Peter Strohm.** Misdaadserie. Afl.: Die Melancholie einer Blondine. Herh.
21.04 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.05 **Familie Heinz Becker.** Duitse comedyserie. Afl.: Alle Jahre wieder.
21.30 **Plusminus.** Economisch magazine.
22.05 **(TT) Golden Girls.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Miles, der Pfennigfuchser.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Boulevard Bio.** Talkshow. Thema: Von der Kunst, Liebe zu machen. Herh.
00.00 **In der Hitze der Nacht** (In the heat of the night). Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Hölle der Gefangenen.
.45 **Tagesschau.**
00.55 ■ **Die Weinernte** (Listopad). Russische speelfilm uit 1967.
02.25-02.30 **Z.E.N..** Bilder am Wegrand. Afl.: Morgen in einem syrischen Dorf.

Duitsland 2

05.15 **Gezamenlijk programma.** Zie Duitsland 1.
09.03 **Ferien-Fieber.** Zomervakantieprogramma voor de jeugd. Met om:
09.03 **Pink Panther.** Amer. tekenfilmserie.
09.15 **Trostgasse 7, Eine Kindheit in Wien (1934-38).** Oostenrijkse jeugdfilm van Anton Reitzenstein.
11.00 **heute.** Met beursberichten.
11.04 **(TT) Alles Glück dieser Erde.** Serie. Afl.: Everybody's darling. Herh.
11.55 **Walter und Nina.** Duitse serie.
12.40 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin.** Met heute.
13.45 **Mensch Mama!** Opvoedkundig.
14.00 **Naturwelt.** Vandaag over insekten in tropische regenwouden.
14.25 **Jerry Lewis-cyclus: The ladies' man. Amer. komedie uit 1961.**
16.00 **logo.** Jeugdjournaal.
16.08 **heute-Schlagzeilen.**
16.09 **The flying doctors.** Australische doktersserie.
17.00 **heute en weerbericht.**
17.15 **länderjournal.** Aansl.: heute.
17.45 **Der Millionenerbe.** 12-delige Duitse serie. Aansl.: Guten Abend.
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Nur eine kleine Affäre.** Duitse serie. Afl.: Ein Bisschen lügen.
20.15 **Naturzeit.** Reportage over uniek moerasgebied in N.O.-Polen.
21.00 **Sie wollten Hitler töten.** Documentaire over de vele mislukte moordaanslagen op Adolf Hitler.
21.45 **heute-journal.**
22.15 **Einsame Helden.** Discussieprogramma waarin het verzet in Duitsland tijdens WO II onder de loep wordt genomen en de vraag wordt gesteld of de Duitsers van nu op dezelfde wijze zouden reageren als 50 jaar geleden.
23.15 **Tücken des Alltags.** Korte verhalen.
23.45 **Nacht für Nacht.** Reportage over onze slaapgewoonten. De diverse slaapgewoonten van mensen worden eens nader onder de loep genomen. Uit de serie 'Grenzgänge'.
00.50 **heute.**
00.55-02.30 ■ **Der 20. Juli.** Duitse speelfilm uit 1955 van Falk Harnack.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus wiskunde. **09.00** Tuiniertips. **09.15** Signale. Vandaag gesprekken met verkrachters. **10.00** Cursus schaken. **10.15** Deutsche weinreise. Afl.: Pfalz. **10.45** In de Vlaamsche Pot. Afl. 14. **11.15** Gipfelglück. Afl. 4. **12.00** Bonn am Rohr. **12.45** Kontraste. **13.30** Hilferufe. **14.00** WDR aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Deutsche weinreise. Afl.: Pfalz. **15.00** WDR aktuell. **15.05** Fenster-Platz. **16.00** Markt. **16.30** Cursus wiskunde. **17.00** Hallo Spencer. **17.30** Abenteuer in der Wüste. Afl. 1. **18.00** NRW. **18.05** KuK. **18.30** Vermisst. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.45** Pssst. **20.15** 1000 Hertz. Actueel live-magazine. **21.00** WDR aktuell. **21.15** Reporter. Reportage over een nieuwe trend in het toerisme: luxe cruises naar bedevaartsoorden als Fatima. **21.45** Menschen hautnah. Vandaag een portret van de 80-jarige oud-verzetsstrijdster Gertud Müller. **23.00** ■ The exile. Amer. speelfilm uit 1947. **00.30** Nachrichten. **00.35-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

11.00 50. Wiederkehr des 20 juli 1944. **13.00** Mutter des Dorfes. Portret. **13.30** Von Maschen und Menschen. **14.00** Sport 3 extra: Tour de France. 16e etappe: Valréas - l'Alpe d'Huez. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** Der Saargau. Reportage. **16.00** Musikantenstück. Aansl.: Der Bärenhäuter. Jeugdfilm uit 1985. **17.00** Urmel aus dem Eis. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Die Campbells. Afl. 27. **18.22** Philipp. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Alles Kleber. Duitse serie. **19.15** Herrchen/Frauchen gesucht. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Natuurfilm over de vos. **21.15** Tennis. ATP-Cup vanuit Stuttgart. **21.30** Pfarrerin Lenau. Afl. 6: Konfirmanden. **22.20** Nestor Burmas Abenteuer in Paris. Afl. 5. **23.45** On dangerous ground. Amer. speelfilm uit 1985. **01.15** Schlussnachrichten. **01.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. **09.05** Emergency. Herh. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. Spelshow. **11.30** Familien Duell. Spelprogr. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** Springfield Story. **13.15** California Clan. **14.10** Murder, she wrote. **15.00** Ilona Christen. Thema: Späte Väter - spätes Glück? **16.00** Hans Meiser. Thema: Die unsichtbare Gefahr - Elektro Smog. **17.00** Who's the boss?. **17.30** Married with children. **18.00** The bold and the beautiful. **18.30** Explosiv - Telegramm. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse familieserie. **20.15** Columbo: Now you see him. Amer. misdaadfilm uit 1976. **22.05** Quincy, M.E. **23.05** RTL-Nachtshow. Talkshow. **00.00** RTL-Nachtjournal. **00.30** Married with children. **01.00** The Tracey Ullman Show. Comedy-show. **01.30** Who's the boss?. **02.00** Explosiv - Das Magazin. **02.30** RTL-Nachtjournal. **03.00** Hans Meiser. **04.00** Ilona Christen. **05.00** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Herh.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. Ontbijttv. **09.00** Superboy. **09.30** Love Boat. **10.30** Neighbours. **11.00** The young and the restless. **11.55** Riskier' was! Quiz. **12.30** Knots landing. **13.30** Love Boat. **14.30** Superboy. **15.05** Bonanza. **16.00** Star trek: The next generation. **17.00** Riskier' was! **17.30** Regionale progr.'s. **18.00** Geh aufs Ganze! Spelprogr. **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.19** täglich ran - Sat.1-Sport. **19.30** Glücksrad. **20.15** Der Bergdoktor, doktersserie. **21.15** Dark justice II, misdaadserie. Aansl.: TopNEWS. **22.15** Ulrich Meyer: EINSPRUCH! Live. **23.10** Spiegel TV-Reportage. Aansl.: TopNEWS. **23.45** Play it again, Sam. Amer. komedie uit 1971. Met: Woody Allen e.a. **01.20** Star trek: The next generation. **02.10** Jux & Dallerei. **03.00** Ulrich Meyer: EINSPRUCH! **03.50** .... unter Einsatz ihres Lebens. Aansl.: progr. -overzicht. Herh. **04.35** Hallo Onkel Doc! Duitse doktersserie. Herh.

België/TV 1

17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl. 200.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl. 987.
Margo en Jake keren terug naar huis en vertellen Ben over de dramatische gebeurtenissen bij Charlie. Jake vraagt Ben om vergeving voor de zware beschuldigingen en hoopt dat een nieuwe start voor hen mogelijk is.
18.32 **Black Beauty.** Amerikaanse jeugdserie. Afl. 21: De ontsnapte gevangenen.
Agent Carmody waarschuwt de Dennings dat er twee gevangenen zijn ontsnapt. Vicky haalt Nigels geweer en raadt Jenny aan om het mee te nemen op haar postronde. Maar Jenny heeft een hekel aan wapens en legt het geweer op een veilige plaats.
18.57 **Samsonclip.**
19.03 **Hélène en de jongens** (Hélène et les garcons). Franse serie. Afl. 37: Moeilijke bekentenissen.
19.30 **Journaal en weerbericht.**
20.00 **Buren** (Neighbours). Australische serie. Afl. 1412.
20.25 **Margriet.** Talkshow vanuit het casino in Middelkerke.
21.40 **The Chef.** 6-delige Engelse comedyserie. Afl. 3: Subject to contract.
22.10 **Kijk uit!** Verkeerstips.
22.20 **Vlaanderen Vakantieland.** Toeristische tips.
22.30 **Vandaag, sport en weerbericht.**
22.55-23.15 **Programma van de Nationale Omroep Stichting.**

België/TV 2

13.05-16.25 **Ronde van Frankrijk.** Rechtstreeks verslag van de 16e etappe: Valreas - l'Alpe d'Huez.
19.30 **Journaal, sport en weerbericht.**
20.00 **Tour Bis.** Samenvatting van de 16e etappe.
21.20 **Vlaanderen Vakantieland.** Toeristische tips.
21.30 **Journaal en sport.**
22.00-23.27 **The tall guy.** Engelse komedie uit 1988 van Mel Smith.

MTV

06.00 Awake on the wild side. **09.00** Ingo. **11.30** The pulse. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News at night. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** Music non-stop. **19.30** Sports. **20.00** Greatest hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butt-head. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Rock block. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: **07.30** Moneyline. **08.30** World report. **09.30** Headline news. **09.45** CNN Newsroom. **10.30** Headline news. **11.30** World report. **12.15** World sport. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **16.45** World sport. **17.30** Business Asia. **19.00** World news. **20.00** World business today. **20.30** World news. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

BBC 2
10.00 uur - Ringside Maisie - (1941-USA).
Vierde van de tien Maisie-films over de belevenissen van een revue-meisje uit Brooklyn, gespeeld door Ann Sothern. Ze probeert haar geluk in de bokswereld.
Regie: Edwin L. Marin.

BBC 2
11.35 uur - That's My Boy - (1951-USA).
Jerry Lewis als de sukkelige zoon van een ex-profsporter. Hij kan niet aan de verwachtingen van zijn vader voldoen.
Komedie van Hal Walker met verder o.a. Dean Martin.

Duitsland 2
14.25 uur - The Ladies Man - (1961-USA).
Komedie van Jerry Lewis, die ook de hoofdrol vertolkt als Herby, de man die niets meer wil weten van vrouwen en per ongeluk in een vrouwenpension komt te werken.

BBC 2
17.00 uur - Angels With Dirty Faces - (1938-USA).
Pakkende gangsterfilm van Michael Curtiz waarin een confrontatie tussen twee jeugdvrienden centraal staat. Pat O'Brian is gangster geworden en de ander, James Cagney, priester.

BBC 2
19.00 uur - Distant Drums - (1951-USA).
Gary Cooper speelt in deze western een geharde kapitein die achter een bende wapenhandelaars aan zit.
Western-remake van Raoul Walsh van de WO II-film 'Objective, Burma!'.

Nederland 2
21.50 uur - Grease - (1978-USA)
Amusante musical van Randal Kleiser over de jaren '50, het tijdperk van de Rock 'n Roll.
John Travolta en Olivia Newton John als twee verliefde pubers.
Veel hits en swingende danspassen.

België/TV 2
22.00 uur - The Tall Guy - (1989-GB) Komedie van Mel Smith met Jeff Goldblum en Emma Thompson. Tegenspeler van een egoïstische acteur heeft een hondebaan. Als hij verliefd wordt verliest hij zijn baan en stort hij zich in de liefde.

Duitsland 3
23.00 uur - The Exile - (1947-USA).

● *John Travolta en Olivia Newton John swingen er in de Amerikaanse musical 'Grease' lustig op los. (Nederland 2 - 21.50 uur).*

De Britse koning Charles leeft incognito in Nederland en wordt verliefd op een burgermeisje.
Avonturenfilm van Max Ophüls en eerbetoon van Douglas Fairbanks jr. aan zijn vader.

BBC 1
00.40 uur - Big Town - (1987-USA)
Ambitieuze gokker Matt Dillon denkt alle fijne kneepjes van het vak te kennen en vertrekt naar Chicago voor het grote geld. Dat valt tegen. Thriller van Ben Bolt.

Duitsland 1
00.55 uur - Listopad - (1967-SU).
Studievrienden vinden werk bij hetzelfde wijnbedrijf en ontdekken dat illegale praktijken aan de orde van de dag zijn.
Russische komedie van Otar Josseljani met o.a. Ramas Georgobiani.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 Nieuws. 7.07 Echo. 9.05 Dingen die gebeuren (M/V). 12.07 NCRV's Hier en nu (12.45 Aandacht voor agrarische actualiteiten). 14.05 Radio Tour de France 1994. 17.07 Veronica nieuwsradio. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 Veronica nieuwsradio. Vervolg. 19.04 TROS Interaktief. 20.04 TROS Klantenservice. 22.04 Veronica Sportradio. (Onder voorbehoud: 22.04 De avondetappe). 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 For the record. 2.02 Geen tijd. 5.02-7.00 Ochtendhumeur.

Radio 2
Elk heel uur nieuws
7.04 Sugar in the morning. 9.04 Arbeidsvitaminen op 2. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Darteli op dinsdag. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 De gouden greep. 20.04 CD wijzer. 21.04 Toppers van toen. 22.04 Andermans veren. 23.04-24.00 Wat zegt ze.

Radio 3
Elk heel uur nieuws
AKN: 6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 The magic friends. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Vakantiespits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Een goede morgen met Mr. C.J.E. Dijk, hoofd dienst programma's NOS. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert I. Berliner Festwochen 1993. Radio Symf. Ork. Tokyo; 12.15 II. Amsterdam Mozart Players met viool en altviool. 13.04 De klassieke top 10 en nieuwe klassieke cd's. 14.00 Middagconcert. Festival Montpellier 1993. Rienzi, opera van Wagner. Koor Radio France en Filharm. Ork. Montpellier o.l.v. Pinchas Steinberg met sol. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Leger des Heilskwartier. 17.15 Muziek in vrije tijd. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Geloven in muziek. 18.45 Orgelconcert. 19.15 Klassiek in vogelvlucht. 20.02 Avondconcert I. Ork. van het Mariinski/Kirov Theater met piano; 21.50 II. Muz. voor mezzo-sopraan, accordeon, basklarinet en slagwerk. 22.30 Orgelbespeling. 23.00 De oratoria van G.F. Händel. 23.30 Songs of praise. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.50 Snippers. 8.55 Waterstanden. 9.02 VPRO's dinsdag op 5, met om 9.02 Het gesprek; 9.45 Instituut Schreuders; 10.02 Ontmoetingen in de natuur met Klaas Vos; 10.42 De jazz van Pete Felleman; 11.02 Stenen des aanstoots; 11.30 De vrolijke wetenschap; 11.55 Vrije geluiden; 12.02 Het debat; 12.50 Het Niek Stein-archief; 13.10 De documentaire; 14.02 Passages passanten; 15.02 Boeken; 16.02 Kunstwacht. 17.10 Radio UIT. Om 18.00 en 23.00 Nieuws. KRO/RKK: 18.02 Tot uw dienst. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. TELEAC: 21.00 Graven voor de Farao. 21.30 Architectuur. 22.00 Op reis met Van Lennep. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws
7.00 Limburg Aktueel met om 7.30 uur ANP-nieuws. 8.00 RadioNieuwsCentrale binnen/buitenlandrubriek 8.30 Regionaal Nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. In Rondje Frankrijk: dhr. Vam Empel (Chateau de Boisson). 9.00 Tussen de Bedrijven door. 11.00 Ruilbeurs met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel met om 12.30 uur ANP. 13.00 RadioNieuwsCentrale binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal Nieuws. 13.35 Licht Limburgs met zomer-agenda. Presentatie: Wim Steinbusch. 14.00 Radio Tour de France overgenomen van Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel met om 17.30 uur ANP.

BRTN/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal (6.30, 7.00. 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes met een goede raad van tante Kaat en de soesafoon. 10.00 Nieuws. 10.03 Antilope: open blik op het dagelijks leven. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Golfbreker, zomers familieprogramma, live vanuit een Belgische badplaats. 14.00 De gewapende man: Belgische muziek met studiogasten en live-music. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 CoKoen: lichte muziek met Koen Crucke. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws 22.10 De Nachtwacht. Stemmig muziekprogramma om de nacht in te gaan. 23.30-06.00 Nachtradio (nieuws om 24.00, 05.00 en 05.30).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslötterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt (Tips und Musik à la carte. (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.35 Klassik Musikjournal. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
7.00 Bart van Leeuwen. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Jan van de Putte. 16.00 Ron Bisschop. 20.00 De Goudmijn. 00.00-07.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. (7.00 en 8.00 nieuws). 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. (met om 13.00 Mitmenschen, 14.00 Nieuws en 14.05 Sachwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress (18.00 Nieuws; 19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär, voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. (22.00 Nieuws). 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress (elk heel uur nieuws).

Safaripark Beekse Bergen heeft grootse toekomstplannen

Wandelen tussen apen en olifanten

Luid geschreeuw komt van de apenrots. Een mannetjesaap overmeestert een vrouwtje en bevredigt zijn natuurlijke driften. Het vrouwtje probeert weg te komen. De rest van de mantelbavianen kijkt verveeld toe of schenkt er geen aandacht aan. Pas als er een groep kinderen tegenover de rots blijft staan, komen de apen in beweging. Massaal vliegen ze op de toeschouwers af en halen allerlei capriolen uit.

DOOR ANOUK MOMMER

De mantelbavianen zijn de nieuwe aanwinst van Safaripark Beekse Bergen in Hilvarenbeek. In december kreeg het park de 60 dieren van een dierentuin in Engeland. Het byzondere is dat ze door particulieren zijn geadopteerd. Voor 100 gulden per jaar hebben mensen hun eigen aap.
De bavianen hebben samen met vijf Afrikaanse olifanten een plaats gekregen in een vlakte van anderhalve hectare. Die ligt aan een nieuwe wandelroute, die kort geleden is geopend. De route maakt deel uit van een plan om het park uiteindelijk autovrij te maken.

Middenin het olifanten- en bavianenverblijf ligt een apenrots met een waterval. Elke morgen komen de olifanten daar naartoe. Ze steken het stroompje over, dat van de waterval komt en uitmondt in de gracht. De bavianen vluchten naar hun rots en blijven daar zitten tot de kust weer veilig is. Een van de tientonners durft niet over het stroompje heen, raakt in paniek en blijft trompetteren tot de rest weer terug is. Dit maakt de toch al nerveuze apen nog hysterischer. De bavianen en olifanten vormen de leukste 'attractie' van de wandelroute.

De route is nog kort en voert maar langs een beperkt aantal dieren. Je ziet een deel van de savannevlakte met verschillende soorten antilopen, grant-zebra's en gnoes. Door een ruit in een met riet afgeschermd hek kun je de leeuwen bekijken, maar het is de vraag of je ze ziet, omdat het uitzicht beperkt is tot een klein deel van het leeuwengebied. Aan het einde van de wandeling valt ook nog een glimp op te vangen van het giraffeverblijf, waar behalve vier volwassen giraffes en een vier maanden oude babygiraffe ook kamelen en een aantal zeldzame grévy-zebra's rondlopen. Maar ook hier bestaat de kans dat je ze niet treft, omdat je geen overzicht hebt over het hele gebied.

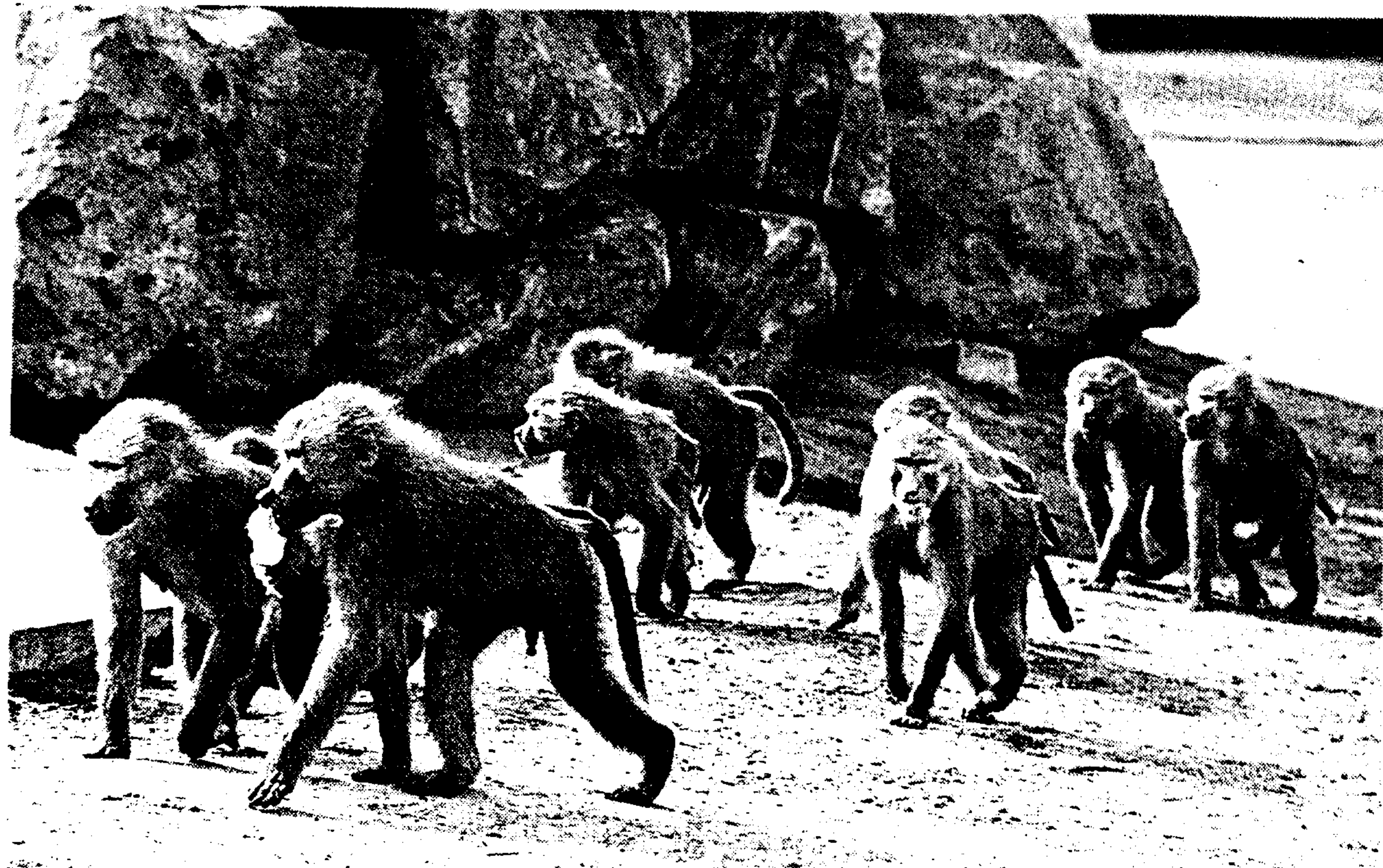
Maskers

De wandeling voert ook langs een paar educatieve speeltoestellen. Bovenop een glijbaan staan twee maskers. Een leeuwekop en het gezicht van een zebra. Met je gezicht in de maskers, merk je dat een zebra heel anders kijkt dan een leeuw. De eerste heeft zijn ogen aan de zijkant van zijn kop, de leeuw aan de voorkant. Dit 'levensecht' effect wordt bereikt met spiegeltjes.

In een zandbak, een soort verspringbak zoals je die ook op scholen aantreft, staan op verschillende afstanden bordjes met plaatjes van dieren. Deze geven aan hoe ver elk dier springt. De eerste is een kikker en aan het einde van de bak, een meter of tien verder, staat de springbok.

Dorp

Een andere nieuwe aanwinst van het Safaripark is het, eveneens aan de wandelroute gelegen, Afrikaanse dorp. In drie hutjes is een permanente tentoonstelling over Zimbabwe. De Beekse Bergen hebben veel diersoorten die ook in dit land voorkomen. Het park heeft geprobeerd om de leefsituatie daar zoveel mogelijk na te bootsen. In de hutjes ligt een aantal gebruiksvoorwerpen, op het dorpspleintje staat een waterput en achter een hek scharrelen kippen en geiten. In de grootste hut worden in de zomer workshops over Zimbabwe gehouden.

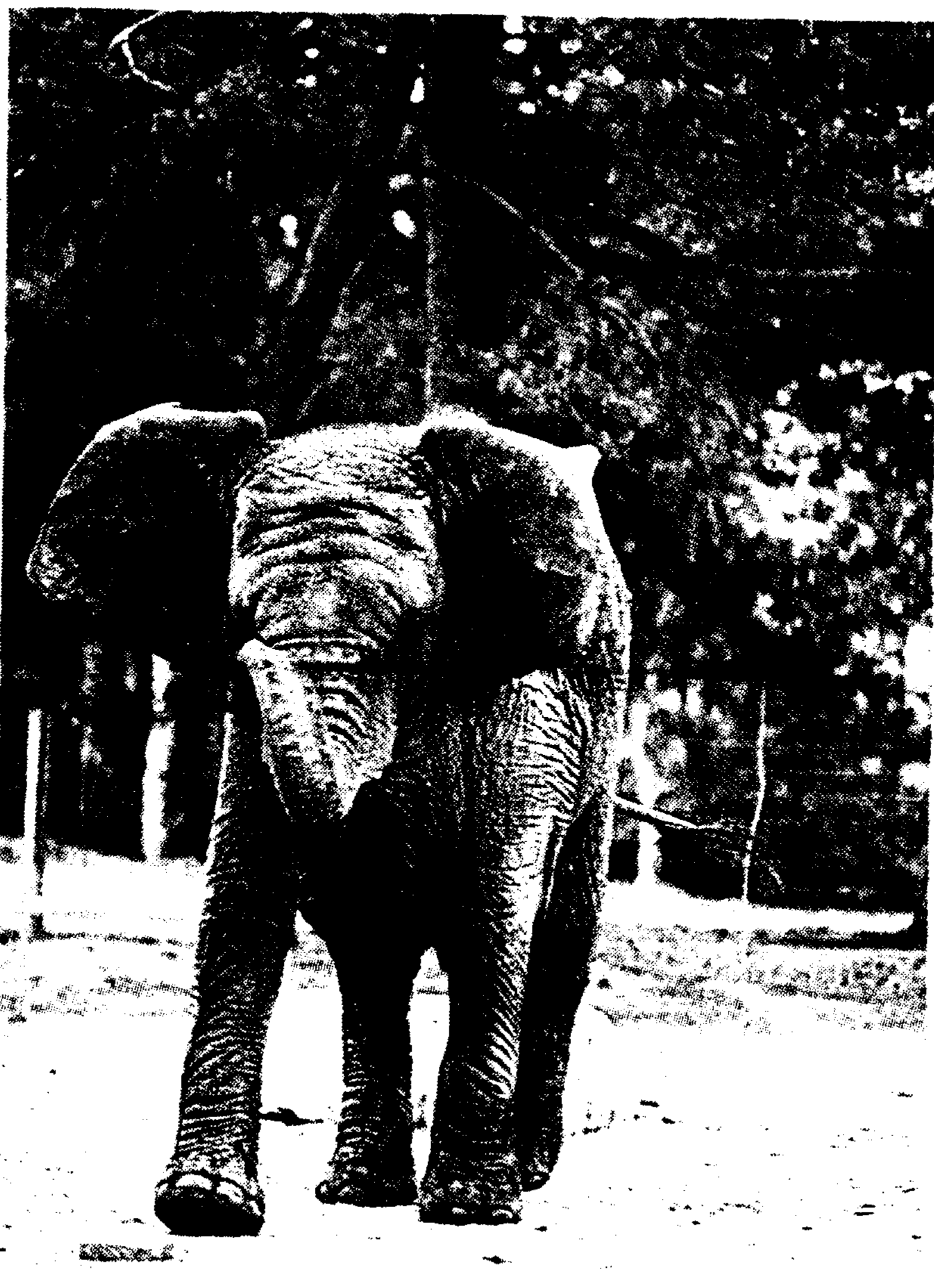
● *De mantelbavianen zijn de nieuwste aanwinst van het safaripark.*

De bedoeling is dat in de toekomst de wandelroute wordt uitgebreid zodat de bezoeker te voet alle dieren kan bekijken. Er is al een paar jaar een wandelsafari aan de andere kant van het park, maar daar moet je met de auto of bus naartoe. In de toekomst verdwijnt de 'autoweg' van het centrum naar de buitenkant van het park.

De vlakten waarop de dieren verblijven worden kleiner. Grachten en – zoveel mogelijk verborgen – hekken scheiden de beesten van het wandelpad. Ze krijgen nieuwe binnenverblijven die ook voor het publiek opengesteld worden. De olifantenstal is nu al te bezichtigen. Er is een permanente tentoonstelling over Afrikaanse olifanten. De Beekse Bergen is de enige dierentuin in Nederland die Afrikaanse olifanten heeft. De andere dierentuinen hebben de Aziatische variant.

De Beekse Bergen wil in de komende jaren behalve de wandelroutes ook het dierenassortiment uitbreiden. Er zijn plannen voor een Chimpansee-eiland, een Afrikaanse kinderboerderij, een grote volière en een nijlpaardenbassin. Dit laatste is een beetje een probleem, omdat die dieren in het najaar en de winter niet buiten kunnen verblijven.

Het safaripark is het hele jaar dagelijks geopend vanaf 10 uur. In de maanden juli en augustus sluit de kassa om 17.30 uur, in maart, april, mei, juni en september om 16.30 uur, in februari, oktober en november om 16.00 uur en in december en januari om 15.30 uur. Als u met uw eigen auto door het park rijdt is de toegangsprijs 17 gulden per persoon, voor 60-plussers en kinderen van 3 tot 11 jaar 14 gulden en kinderen onder de drie jaar kunnen gratis mee. Wilt u met de safaribus mee, dan kost dat 2,50 gulden per persoon meer. Voor meer informatie: 013-360035.

● *Een Afrikaans olifantje op weg naar het water.*

Scheveningen krijgt 'Sandworld'

Zandkorrels als bezienswaardigheid

Zand is interessanter dan veel mensen vermoeden. Zelfs over een enkele korrel valt van alles te vertellen. Die heeft in Scheveningen een heel andere vorm dan in het plaatsje Cuyk bij de Maas bijvoorbeeld. Marcel Elsjan of Wipper is van plan dat binnenkort uitgebreid uit de doeken te gaan doen in 'Sandworld' – een nieuw centrum waarin het zand centraal komt te staan.

Het opent op 31 juli zijn deuren en is ingericht in een gedeelte van het voormalige Golfbad aan de Scheveningse boulevard. Een groot bouwwerk zal de belangrijkste attractie vormen: een gedeelte van Bedrock, de woonplaats van de Flintstones. Compleet met Fred, Wilma en Barney, en alles van uitsluitend zand vervaardigd. „We gaan vormgeven met zand. Je stapt straks letterlijk een wereld van zand binnen."
Het werken met zand is niet nieuw in Scheveningen. Al sinds 1991 wordt jaarlijks een 'zandsculpturenfestival' gehouden, dat telkens weer grote aantallen bezoekers trekt.

Tegen betaling van vijf gulden kunnen de bezoekers op foto's zien welke sculpturen zoal zijn opgetrokken. Tevens wordt een expositie ingericht over zand en al zijn toepassingsvormen. Zo bestaat een computer voor zeventig procent uit zand, zegt Elsjan of Wipper als voorbeeld.

Immers: zand is een verbinding van zuurstof met silicium, en silicium is weer het belangrijkste element van een chip.

Het leukst van alles wordt in Sandworld het bouwen van sculpturen. Het publiek kan dit van nabij bekijken. En is er eenmaal een voltooid, dan zullen de medewerkers weer iets nieuws onder handen nemen. Materiaal is er nog volop, want Sandworld gebruikt de overblijfselen van de werken die het afgelopen voorjaar her en der in de badplaats stonden opgesteld. Alles werd nadien bewaard. Er kan nu eenmaal niet snel even naar het strand worden gewandeld wanneer de zandvoorraad is uitgeput. „De zandkorrels die daar liggen zijn rondgesleten door de zee. Nu, probeer knikkers maar eens te stapelen. Nee, wij gebruiken een soort uit Cuyk; die is heel hoekig van structuur."

Duik in de wereld van onderzeedienst

In Den Helder kunnen landrotten afdalen in het geheimzinnige binnenste van de 'Tonijn', de enige Nederlandse onderzeeboot die permanent voor het publiek toegankelijk zal zijn. Tijdens die duik in een boeiend stukje marinehistorie maken bezoekers ook kennis met het leven bij de onderzeedienst.
De 'Tonijn' is een onderzeeboot van de Dolfijnklasse. Dit type vormde tussen 1960 en 1991 de kern van de Nederlandse onderzeedienst. Het principe van deze zogeheten drie-cilinder onderzeeboten is ontwikkeld door de Nederlander ir. Gunning. De constructie verbeterde de stabiliteit en stelde de boot in staat dieper te duiken dan andere onderzeeboten uit die tijd.

De bijna tachtig meter lange 'Tonijn' die nu naast het Marinemuseum op het droge verankerd ligt, was de laatste driecylinder onderzeeboot van de Koninklijke Marine.

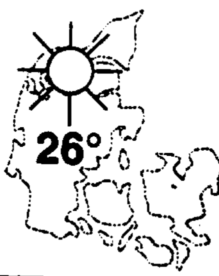
De nieuwe toeristische attractie is te vinden aan de Hoofdgracht 3. Geopend: van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 16.45 uur, zaterdag en zondag van 13 tot 16.30 uur en maandag van 13 tot 16.45 uur.

Toegang: *f* 7,50, cjp en 65+ *f* 6,50, kinderen *f* 4,. Informatie: 02230-56936.

Weersverwachting vakantielanden

België en Luxemburg: Vrij zonnig, 25°

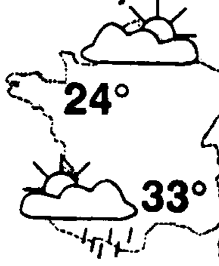
Denemarken

Zonnig, 26°

Duitsland: In het noorden zonnig, 26°

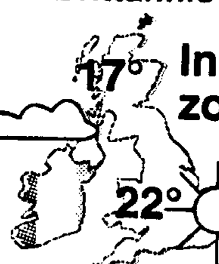
Frankrijk

In het zuiden enkele buien, 24°, 33°

Griekenland: In het noorden kans op onweer, 32°

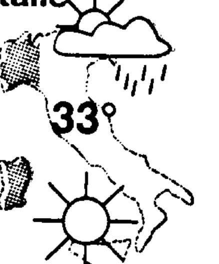
Gr. Brittannië en Ierland

In Engeland zon, 17°, 22°

Hongarije: Vanuit het westen buien, 27°

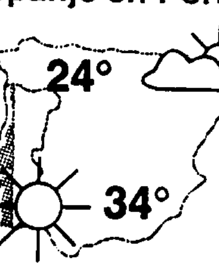
Italië

In het noorden kans op een bui, 33°

Oostenrijk: Buien, 26°

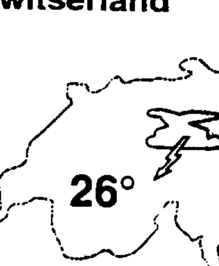
Spanje en Portugal

Zonnig en warm, 24°, 34°

Turkije: Zonnig, 30°

Zwitserland

Enkele onweersbuien, 26°

ld / anp / knmi

DINSDAG 19 JULI

VALKENBURG: Rondleiding in de grotten van Geulhem, deelnamekosten f 2,50 per persoon. Vertrek om 19.00 uur vanaf VVV-kantoor, Stationsplein 1a, met eigen vervoer.

EPEN: Dia-klankbeeld over natuur, monumenten en kastelen in het Patronaat in Epen, Wilhelminastraat 39, van 20 tot 21 uur.

GULPEN: Stiltewandeling van 10.30 tot 12.30 uur, start bij VVV-kantoor, reserveren noodzakelijk, tel. 04450-1444.

VOERENDAAL: Tocht van 2 uur met de paardentram, vertrek bij VVV-kantoor om 10.30 uur.

MAASTRICHT: Slangenexpo Serpo in de Dominicanerkerk. Dagelijks van 10 tot 22 uur te bezichtigen.

MAASTRICHT: Slangenexpo Serpo in de Dominicanerkerk. Dagelijks van 10 tot 22 uur te bezichtigen.

WOENDAG 20 JULI

BRUNSSUM: IVN-wandeling met gids over de Brunssummerheide, start om 19 uur bij de Heidecamping in de Akerstraat.

SLENAKEN: IVN-wandeling met gids, start bij VVV-kantoor om 14 uur.

EPEN: Natuurmonumentenwandeling met gids, duur 2,5 uur, start om 14 uur bij parkeerplaats restaurant De Smidse, Molenweg 9.

VIJLEN: Koelmarktfeesten met markt, oude ambachten, show, vanaf 11 uur.

ARCEN: Sfeermarkt in het centrum.

ULESTRATEN: Wandeling met VVV/IVN-gids, vertrek om 19 uur vanaf camping D'n Uul, Putstraat 8.

● *De slangententoonstelling in Maastricht.*

● **HEERLEN**

Royal: Maverick, dag. 14 18.30 en 21.15 uur.
Rivoli: Lighting jack, dag. 19 en 21 uur, za zo ook 16 uur. De aristokatten, dag. 14 uur, za zo ook 16.30 uur.
Maxim: Naked gun 33 1/3, dag. 14 19 en 21 uur, za zo ook 16 uur.
H5: The Getaway, dag 14.30, 18.15 en 20.30 uur, za ook 23.15 uur. De aristokatten, dag. 14.15 uur, za zo ook 16.15 uur. Mr. Jones, dag. 18.15 en 20.45 uur, za ook 23.15 uur. Police academy 7, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo 16.30 uur, za ook 23.30 uur. Ace Ventura, dag. 14 en 18.30 uur, za zò 16.30 uur, za ook 23.30 uur. Shadowlands, dag. 21 uur. Beverly Hill Billies, dag. 14 18.30 en 21 uur, za zo 16.30 uur, za ook 23.30 uur.

● **LANDGRAAF**

Autokino: Naked gun 33 1/3, vr za en wo 22.15 uur. True romance, za 00.30 uur, za ma di ook 22.15 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Maverick, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. The pelican brief, dag. 18 en 21 uur. De aristokatten, dag. 14.30 uur. Police academy 7, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. My father the hero, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur.
Ciné-K: Schindler's list, dag. 20 uur.
Cinema- Palace: The Getaway, dag 15, 18.30 en 21.30 uur. De aristokatten, dag. 15 uur. True romance, dag. 18.30 uur. Mr. Jones, dag. 21.30 uur. Les visiteurs, dag. 15 en 18.30 uur. Intersection, dag. 21.30 uur.
Lumière: Farewell to my concubine, dag. 20.30 uur. Les nuits fauves, dag 21.30 uur.

● **GELEEN**

Roxy: Naked gun 33 1/3, dag. 20.30 uur. The concierge, dag. 20.30 uur. Aristokatten, dag. 14 uur.

● **SITTARD**

Forum: Maverick, dag. 20.30 uur. Cool Running, dag. 20.30 uur.

● **ROERMOND**

Royal: The Beverly Hillbillies, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. De aristokatten, dag. 14.30 uur. **Royaline:** Police academy 7, dag. 20.30 uur, zo 14.30 uur. Cool Runnings, dag 20.30 uur, zo 16.30 uur.

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisplein. (Im)possible Waltz. T/m 4/9. Open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.
Galerie 't wevertje, De Wever Ziekenhuis. Werk van Miriam Wetzels en Max Lilipaly. T/m 3/8.
Thermenmuseum, Coriovallumstraat 9. Het grijze verleden. T/m 14/8.

● **VOERENDAAL**

Gemeentehuis, Raadhuisplein 1. Smeden. T/m 30/8, open ma t/m vr 9-12.30 uur, di 13.30-16.30 uur.

● **BRUNSSUM**

Verpleeghuis Schuttershof. Aquarellen van Marèse Poell-Souren. T/m 15/8.

● **LANDGRAAF**

Galerie Gaudi, Hereweg 83. Werk van Henk Metselaar, Martine Knoppert en Fernand Everaert. T/m 31/7. Open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● **SITTARD**

Maaslandziekenhuis. Werk van Franscz Witte. T/m 31/8.
Het Domein, Kapittelstraat 6. Werk van Stan Roukens. T/m 4/9. Boekprojekten van Dana Mashall. T/m 31/7. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● **GELEEN**

Maaslandziekenhuis. Werk van Jenny Roost. T/m 31/8.

● **BEEK**

Gemeentehuis. Werk van Gerard Hettinga. T/m 12/8, open werkdagen 8.30-12.30 uur, ma en do ook 13.30-17.30 uur.

● **SUSTEREN**

Galerie Artanne, Pissumerweg 1. Zomerexpositie. T/m 22/7, open zo 19/7 14-17 uur en op afspraak.

● **MAASTRICHT**

Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Jean en Marianne Bremers. Open do t/m zo 12-17.30 uur.
Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5. De Aanloop IV.
Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Louisa Lilani solo. Van 23/7 t/m 27/8, open di t/m za vanaf 11 uur.
Verpleegkliniek De Zeven Bronnen, Lovendaalhoeve 30. Werk van Francy Gitmans, Lydia van der Bergh en Annemie Bremen. T/m 3/8, open dag. 10-18 uur.
Theater aan het Vrijthof. Foto-expositie De eerste, de beste. T/m 3/9, open ma t/m za 11-16 uur.
Tuin verpleegkliniek Klevarie. Beelden en installaties van Marjo Boesten en Paula Knooren. T/m 30/10.
Galerie SiO2, Rechtstraat 71. Gedraaid goed, verdraaid goed. T/m 23/7, open wo t/m za 13-17 uur, 3/7 14-16 uur.
Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c. Installatie The criminal museum. T/m 30/7, open do t/m za 15-19 uur.
Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Beschouwingen in glas. T/m 30/7, open do t/m zo 13-18 uur.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Arjen van Prooijen. T/m 3/10, open tijdens kantooruren.
Gouvernement, Limburglaan 10. Een stemming, 75 jaar vrouwenkiesrecht in Nederland. T/m 26/8, open werkdagen 9-17 uur.

imburgs agblad egionaal

Dinsdag 19 juli 1994

Pagina 9

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

AZM experimenteert met verfijnde methode

Zwanger via nieuwe bevruchtingstechniek

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/UTRECHT – Het Academisch Ziekenhuis Maastricht experimenteert met een nieuwe techniek van kunstmatige bevruchting. De techniek, *intracytoplasmatische sperma-injectie* (ICSI) geheten, is een verfijnde vorm van gewone reageerbuisbevruchting (IVF).

Bij ICSI wordt een eicel in contact gebracht met slechts één zaadcel. Bij IVF worden honderdduizenden zaadcellen gebruikt. Behalve het AZM houdt ook het Academisch Ziekenhuis in Utrecht zich bezig met ICSI. Afgelopen week werd daar via deze methode de eerste zwangerschap tot stand gebracht.

ICSI wordt in België en de Verenigde Staten al enkele jaren toegepast. De techniek is vooral een uitkomst voor paren waarvan de man weinig (goede) zaadcellen produceert. Deze stellen zijn tot nu toe aangewezen op spermadonatie. Wetenschappers denken bovendien dat een succesvolle introductie van ICSI een einde kan maken aan de discussie over de anonimiteit van spermadonoren.

De vrouw die in het Academisch Ziekenhuis in Utrecht via ICSI werd bevrucht, is zwanger van een tweeling. De methode werd daar de afgelopen weken ook toegepast op nog vier andere vrouwen, maar in hun geval leidde dat (vooralsnog) niet tot een zwangerschap.

Een woordvoerder van het AZM kon gisteren niet vertellen hoever men in Maastricht met het ICSI-experiment is gevorderd. De betrokken onderzoekers waren afwezig.

Uitgifte spuiten in Maastricht gedaald van 1000 naar 200

Uitzetten drugstoeristen hervat na nieuw bevel

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De politie in Maastricht is gisteren om drie uur weer begonnen met het uitzetten van drugsdealers en -verslaafden. Ongeveer tachtig mensen zijn vanaf dat tijdstip de grens over gezet, nadat van vrijdag tot zondagnacht reeds 420 drugstoeristen waren uitgezet.

De nieuwe uitzettingen zijn deze keer gegrond op een zogenoemd openbare orde-bevel, dat burgemeester mr. Ph. Houben gisteren heeft gegeven. Deze nieuwe maatregel is tot 1 augustus van kracht.

Houben: „Als daarna blijkt dat nog steeds veel drugstoeristen naar Maastricht komen, zal ik ervoor zorgen dat de uitzettingen door kunnen blijven gaan."

De burgemeester heeft het oude noodbevel niet kunnen verlengen, omdat er niet langer sprake was van een 'acute noodsituatie'. Praktisch is echter niet veel veranderd: dealers en junkies kunnen weer worden opgepakt en bij de grens met België of elders buiten de stad worden afgezet.

Ook het nieuwe bevel heeft als doel verstoringen van de openbare orde en overlast als gevolg van de drugshandel in Maastricht te voorkomen. Meldingen bij de politie over rondhangende verslaafden bleven ook gisteren constant binnenkomen. Met ingang van het nieuwe bevel werd daar weer op gereageerd met het verwijderen van de junkies.

De nieuwe harde aanpak van het tot vrijdag uit de hand gelopen drugsprobleem in Maastricht begint vruchten af te werpen. Zo gaf de DGD voor de nieuwe aanpak gemiddeld duizend spuiten per dag uit, waarvan ongeveer zeshonderd aan Belgische drugstoeristen. Inmiddels worden nog amper tweehonderd spuiten per dag verstrekt.

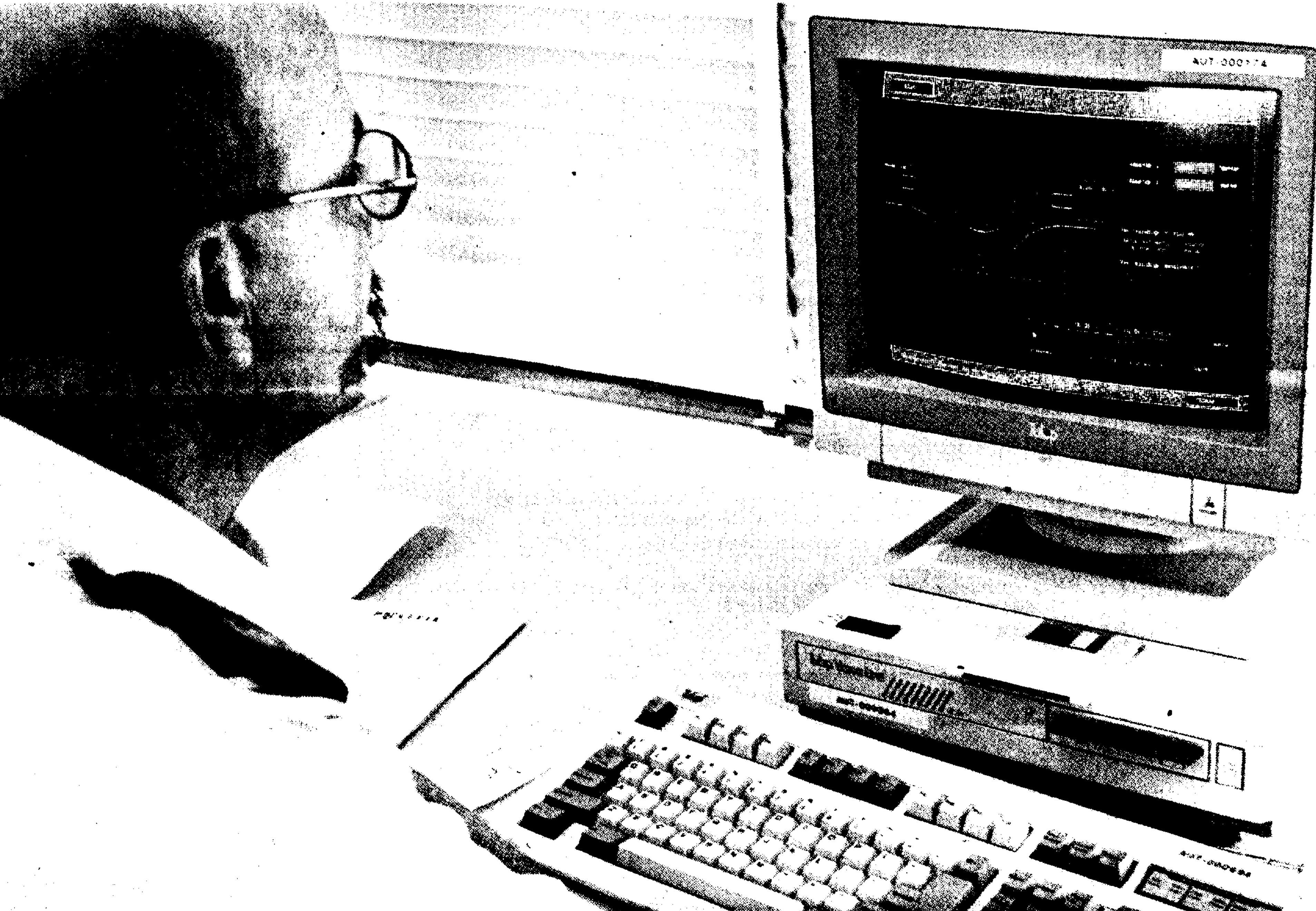
Volgens politiewoordvoerder Jack van Kleef wijzen die cijfers er op dat de stroom drugstoeristen al is afgenomen. „De politie denkt dat steeds meer Belgische verslaafden wegblijven. De uitzettingen beginnen effect te sorteren. Dat is ook de reden dat we blij zijn met het nieuwe verwijderingsbevel van de burgemeester," aldus de politiewoordvoerder.

Volgens Van Kleef bleek gisterochtend al dat junkies weer naar de stad trokken, omdat ze niet meer zonder reden verwijderd konden worden: tussen zondagnacht en gisteren 15.00 uur golden geen bevelen. Die hernieuwde intocht is ook de eerste reden die Houben noemt om het openbare orde-bevel te geven.

Houben: „Door de politie is vastgesteld dat in de wijken van de stad Maastricht (groepen van) handelaren en gebruikers van harddrugs zich na het aflopen van het noodbevel in wisselende en onvoorspelbare patronen ophouden." De burgemeester is erg tevreden over het verloop van de acties.

Erik Breukink
heeft ups
als hij down mag
en downs
als hij up moet

punaise

● *Ongeval-analist Henk Prudon, onmisbaar bij de speurtocht naar de juiste toedracht van een complexe aanrijding, zit regelmatig achter de computer om wiskundige formules op verkeerssituaties los te laten.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Onmisbaar bij een complexe aanrijding

Van onze verslaggever

HEERLEN – Henk Prudon uit Heerlen was de eerste politieagent in Nederland die twee jaar geleden de licentie getuigedeskundige ongeval-analist kreeg.

Inmiddels zijn in Limburg-Zuid zeven gediplomeerde politiefunctionarissen die ieder op jaarbasis zo'n 150 maal worden opgeroepen om assistentie te verlenen bij een complexe aanrijding, waarbij de schuldvraag niet meteen aan het licht komt.

Bij de andere 11.000 ongevallen die jaarlijks in de politieregio Zuid-Limburg (van Eijsden tot en met Sittard) plaatsvinden, bestaan geen tegenstrijdige verklaringen of is geen twijfel mogelijk wie de veroorzaker is.

De 46-jarige Heerlenaar heeft volgens zijn collega's 'een extra gave' die rechters, advocaten en verzekeringsmaatschappijen dikwijls veel huiswerk bespaart. Prudon voert hen als het ware. „Maar het is de rechter die uiteindelijk beslist wie de schuldige is."

Speurwerk

Aan de totstandkoming van een ongevalanalyse gaat een brok speurwerk vooraf. De concentratie van een glassplinterveld, rubber op het wegdek, exacte punt van de aanrijding en meting van de remweg zijn belangrijke sporen.

Prudon: „Vandaar dat bij een ernstige aanrijding toeschouwers op afstand worden gehouden. Niet om geheimzinnig te doen, maar die mensen moeten van *mijn* sporen afblijven. Ik stuur ook nooit iemand weg, want aan een botsing zit niets stiekems."

Alle gegevens – inclusief de foto's die een ongeval-analist direct bij aankomst op de plek van de aanrijding maakt – worden in een computer verwerkt.

„Daar worden vervolgens meerdere wiskundige formules aan toegevoegd en weinig later rolt het antwoord op de schuldvraag er uit."

Getuigen

Dikwijls blijft het niet bij één verklaring van een getuige.

Prudon: „zo snel mogelijk na het ongeluk wordt een eerste verklaring opgenomen. Die kan door emoties, een black-out of het niet willen inzien van de schuld onjuist zijn. Vandaar dat bij twijfel op een later tijdstip een tweede verklaring van dezelfde persoon wordt opgenomen."

Ooggetuigen willen wel eens doorrijden na een ernstig ongeluk. „Niet omdat zij er niets mee te maken willen hebben, maar omdat zij absoluut geen bloed kunnen zien."

Meest recent voorbeeld waarbij volgens de slachtoffers beslist getuigen moeten zijn geweest, is de ernstige aanrijding op de provinciale weg Vaesrade. Daar botsten vrijdagmiddag om vijf uur twee auto's frontaal tegen elkaar. Een echtpaar uit Roermond (62 en 61 jaar) werd volledig verrast door een auto die plotseling op de verkeerde weghelft reed. De chauffeur was door de hitte onwel geworden. Het Roermondse echtpaar ligt met meerdere zware breuken in het ziekenhuis. Ruim een dag later meldde zich een getuige. Prudon: „De man kon die ravage op de weg niet aanzien. Hij zag drie mensen hevig bloedend en kermend van de pijn in twee totaal vernielde auto's zitten."

Maasbracht wil ongelukken en overlast voorkomen

Politiecontrole op vaarbewijzen

Van onze correspondent

MAASBRACHT – In het kader van een landelijke actie gaat de Maasbrachtse politie te water in de laatste week van juli bestuurders van jet-ski's en speedbootjes controleren op hun vaarbewijs. De politie wil hiermee overlast en (dodelijke) ongelukken zoals afgelopen zondag in Rotterdam op de Limburgse Maasplassen voorkomen.

Door een aanvaring met een jet-ski nabij de Rotterdamse Brouwersdam kwam eergisteren een 52-jarige vrouw om het leven. De twaalfjarige bestuurder van de waterscooter was nog veel te jong om op een jet-ski te varen. Pas met achttien kun je een vaarbewijs krijgen dat nodig is om bijvoorbeeld jet-ski's en kleine, snelle motorbootjes te mogen besturen.

Volgens Wienus Brakke, hoofd bedrijfsvoering van de politie te water in Maasbracht, komen jeugdige snelheidsmaniakken regelmatig op de Limburgse wateren voor. Jaarlijks komt het landelijk tot vier à vijf ongevallen. Limburg is tot nog toe echter verschoond gebleven van echte ongelukken. Voor een deel heeft dat waarschijnlijk te maken met het verbod voor snelle motorvaartuigen op de grindgaten. daar geldt een maximumsnelheid van negen kilometer per uur. Kleine motorvaartuigen gaan al gauw twintig kilometer per uur. Wie op een jet-ski wil varen, is in principe aangewezen op speciaal daarvoor gereserveerde delen van de Maas.

„Maar dat wil niet zeggen dat ongelukken op die wateren niet toch kunnen gebeuren," waarschuwt Brakke. „De meeste (jonge) bestuurders zonder vaarbewijs ontbreekt het aan ervaring. Velen weten niet dat een snelheid van vijftig à zestig kilometer per uur op het water al gauw gelijk staat met 250 kilometer per uur op de weg. Jetskiën vergt daarom niet alleen een goed reactievermogen, maar ook wat nautische kennis. Zo moet je weten dat het maken van een bocht op het water niet meteen gaat, zeker met hoge snelheid. Hetzelfde geldt voor het remmen."

Overigens verwacht Brakke dat het met het aantal overtredingen tijdens de controle-week wel mee zal vallen. Dat is van de hoogte van boetes niet te verwachten: het begint bij zestig gulden voor een 'vergeten' vaarbewijs en het kan oplopen tot tweehonderd gulden voor iemand die helemaal geen vaarbewijs heeft. Het is de bedoeling dat er voortaan twee keer per jaar een grootscheepse controle komt.

Gemeente wil gedwongen ontslag voorkomen

Kerkrade schrapt een op vijf banen

Van onze verslaggever

KERKRADE – Kerkrade schrapt een op de vijf arbeidsplaatsen op het gemeentehuis. Binnen drie jaar wordt het aantal ambtenaren teruggebracht van 396 naar 311. Deze voorgestelde maatregel is het gevolg van een reorganisatie binnen de gemeente Kerkrade.

Het gemeentebestuur gaat ervan uit dat de reorganisatie geen gedwongen ontslagen tot gevolg heeft, maar kan daar geen spijkerharde garantie voor afgeven. Een kleine veertig ambtenaren kunnen afvloeien met behulp van een 55-plus-maatregel. Bijna dertig arbeidsplaatsen worden uitbesteed of geprivatiseerd.

Dit laatste betreft met name de dienst Gemeentewerken, die volgens de collegevoorstellen enorm wordt afgeslankt. Op het gebied van de gemeentereiniging gaat Kerkrade meer samenwerking zoeken met andere gemeenten. Het college denkt aan de oprichting van een regionaal reinigingsbedrijf.

Verder wordt verwacht dat ambtenaren via natuurlijk verloop (zes), outplacement (twee), wachtgeldafkoop (drie) en deeltijdwerk (twee) het gemeentehuis verlaten. Voor naar schatting acht mensen zal na de reorganisatie nog geen oplossing zijn gevonden. Zij krijgen drie jaar de tijd om via een arbeidspool af te vloeien.

De nieuwe gemeentelijke organisatie in Kerkrade moet in 1995 gestalte krijgen. Het gemeentelijke apparaat gaat werken volgens drie zogenoemde werkmaatschappijen Stad, Maatschappij en Burgers.

Stad bestrijkt de taken op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, openbare ruimte en vastgoed. Onder 'Maatschappij' vallen de huidige afdelingen sociale zaken en welzijn, de werkmaatschappij Burgers omvat openbare orde, sociale vernieuwing en 'loketten'.

De medezeggenschapscommissie en het georganiseerd overleg van de gemeente krijgen de mogelijkheid commentaar te leveren alvorens de gemeenteraad eind september een besluit neemt. De voorgestelde maatregelen hebben tot doel de gemeente efficiënter, flexibel en klantgerichter te laten opereren.

Topdrukte bij klachtentelefoon

Van onze verslaggever

BEEK – De klachtentelefoon van vliegveld Beek is de afgelopen twee weken bedolven onder klachten over vlieglawaai. Een woordvoerster vertelde gisteren dat het 'verschrikkelijk druk is'. „Het is zelfs zo druk dat we nog geen tijd hebben gehad om alle gegevens op een rijtje te zetten of te traceren uit welke gebieden de meeste klachten komen. Het enige dat ik op dit moment kan zeggen is dat er vanaf 1 juli 180 klachtmeldingen zijn geweest," aldus de woordvoerster van de klachtentelefoon.

Omdat een groot aantal klagers tijdens een telefoongesprek meer dan één klacht doorgeeft, is het aantal klachten een veelvoud van het aantal klachtmeldingen.

De woordvoerster denkt dat het grote aantal klachten toe te schrijven is aan het mooie zomerweer. „Mensen zitten veel meer buiten en horen of zien vliegtuigen waar ze, als ze binnen zitten, geen last van hebben."

Ook kost het vliegtuigen bij hitte en weinig wind meer moeite om hoogte te winnen. Vooral zware toestellen moeten al hun motorvermogen aanspreken om in de dunnere lucht op te stijgen.

Voormalig verzet reageert geschokt op demonstratie door neo-nazi's

DEN HAAG/VENLO – Het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Slachtoffers heeft er geen worden voor dat Duitse en Nederlandse neo-nazi's zaterdag hebben geprobeerd te demonstreren in Venlo. Hoewel de politie de neo-fascisten snel over de grens naar Duitsland kon afvoeren, vindt het bestuur van het Centraal Orgaan dat de burgemeester van Venlo het niet zover had moeten laten komen dat de groep daadwerkelijk in de stad kon demonstreren.

Een groep van naar schatting zestig rechts-radicale jongeren uit Duitsland en Nederland poogde zaterdagmiddag in Venlo te demonstreren tegen het voornemen van de Duitse regering bepaalde radicale organisaties te verbieden. De politie kon de demonstranten overhalen af te zien van de betoging omdat zij niet de vereiste vergunning hadden. Doordat de politie was getipt stond een 35 man tellend peloton van de Mobiele Eenheid paraat. Dat hoefden overigens niet in actie te komen.

De Duitsers werden door de politie naar de grens begeleid en keerden terug naar hun standplaats Duisburg. De Nederlanders zetten koers naar Nijmegen.

Weinig extra verslaafden

HEERLEN – Sinds het noodbevel in Maastricht van kracht werd, zijn slechts enkele verslaafden uitgeweken naar Heerlen. Het wegjagen van drugstoeristen door Maastricht heeft vooralsnog niet geleid tot een verplaatsing van het drugsprobleem naar de centrumgemeente van de Oostelijke Mijnstreek. Dat laat de politie van Heerlen weten. Trekt Maastricht de laatste jaren veel Belgische en Franse verslaafden, Heerlen wordt dagelijks door zo'n drie- tot vijfhonderd Duitse drugstoeristen bezocht. Die kopen en verhandelen hun heroïne vooral bij het station. Heerlen vreest door de Maastrichtse maatregel extra veel drugstoeristen binnen de gemeentegrenzen te krijgen. De regiopolitie Limburg-Zuid heeft daarom de garantie gegeven dat Heerlen bij gestegen overlast op extra politiepersoneel kan rekenen.

Oud-wethouder zwaar gewond

GELEEN – Het Geleense CDA-raadslid Bart Hoedemakers heeft bij een zware val van een trap een hersenbeschadiging opgelopen. Dat is gisteren gebleken tijdens onderzoek in het ziekenhuis in Sittard. Mevrouw Hoedemakers heeft dit bevestigd. Een week na het ongeval, waarbij enige tijd sprake is geweest van levensgevaar, is haar man bij kennis maar nog steeds verward. Hoedemakers viel verleden week dinsdag thuis in een trapgat en kwam met zijn hoofd op een betonnen keldervloer terecht. De artsen houden het er op dat hij kort voor de val onwel is geworden. Het herstel van Hoedemakers zal naar verwachting zeker maanden gaan duren. Hij mag beperkt bezoek ontvangen. Sinds zijn aftreden als wethouder na de afgelopen raadsverkiezingen is de 62-jarige CDA'er weer gewoon raadslid.

Crimineel trio opgepakt

TEGELEN – De politie van Tegelen heeft een jeugdig trio opgepakt dat zich schuldig heeft gemaakt aan een twintigtal auto-inbraken, vier inbraken in een kinderboerderij, zeven fietsdiefstallen in Venlo en Blerick en een serie inbraken in schuurtjes. De hoofdverdachte, een 18-jarige man uit Venlo, is inmiddels in bewaring gesteld. Twee 16-jarige meisjes uit dezelfde plaats zijn weer op vrije voeten. De serie misdrijven kwam aan het licht toen het drietal bij een autokraak in Venlo werd aangehouden.

Identiteit lijk nog niet bekend

KERKRADE – De identiteit van het verkoolde lijk dat vrijdagavond, zestien uur na de brand in sexclub Legér aan de Stampstraat in Simpelveld, werd aangetroffen is nog niet bekend. De recherche heeft gistermiddag gebitfoto's van een Duitser die sinds donderdagavond wordt vermist opgestuurd naar het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk. De vermiste man is een goede bekende van de huurders van Club Legér, een echtpaar uit Ubach-Palenberg. Het verkoolde lijk werd gevonden door een Duits echtpaar, dat bij afwezigheid van de huurder, op de zaak zou letten. Zij deden de lugubere vondst bij een kijkje in het totaal verwoeste pand.

370 bekeuringen bij controles

WEERT – Bij een snelheidscontrole op de Napoleonsweg in Heel heeft de politie afgelopen weekeinde en maandag 183 automobilisten beboet wegens een te hoge snelheid. De hoogst gemeten snelheid was 131 kilometer per uur. In totaal heeft de politie 2095 voertuigen gecontroleerd. Ook op de Oude Rijksweg tussen Roermond en Weert vond een snelheidscontrole plaats. Hier kregen 187 van de 250 aangehouden bestuurders een bon wegens te hard rijden. De hoogste snelheid bedroeg 119 kilometer per uur.

Benoemingen bisdom Roermond

ROERMOND – De bisschop van Roermond, mgr. F. Wiertz heeft P. Backus, thans kapelaan van de parochie H.-Cornelius/H.-Paulus in Heerlerheide, benoemd tot pastoor van de parochie H.-Cornelius te Borgharen. N. Hoogland benoemde hij tot assistent van de Sittardse parochie H.-Petrus en Michaël. De bisschop verleende P. Kallen op zijn verzoek eervol ontslag als pastoor van de parochie H.-Lambertus in Bingelrade, pater J. Groenen SCJ eervol ontslag als pastoor van de parochie Christus Koning te Sittard, pater P. Verdurmen MSC eervol ontslag als pastoor van de parochie H-Stefanus in Dieteren. Pastoor Kallen gaat met emeritaat en pastoor Groenen en pastoor Verdurmen zijn weer geheel ter beschikking van hun religieuze overheid.

†

Tot ons groot verdriet is heden op 70-jarige leeftijd in zijn eigen vertrouwde omgeving van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze goede vader, schoonvader en opa, broer, zwager, oom en neef

Math Kleuters

echtgenoot van

Lieske Renkens

Merkelbeek: M.E. Kleuters-Renkens
Tilburg: Annelies en Sef
Lamens-Kleuters
Christel, Kitty, Lenny
Wijlre: Marion en Theo
Hoogers-Kleuters
Tom, Rob, Paul, Loesje
Brunssum: Wilma en Theo
Dohmen-Kleuters
Mike, Sanne, Bas
Familie Kleuters
Familie Renkens

17 juli 1994.
Plein 8, 6447 CA Merkelbeek.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de parochiekerk van de H. Clemens te Merkelbeek op donderdag 21 juli a.s. om 14.00 uur.

Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op de r.-k. begraafplaats aldaar.

Avondwake woensdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid om van Math afscheid te nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in uitvaartcentrum Brunssum van H. Peters begrafenisonderneming Heugerstraat 4a te Brunssum.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Vanaf deze plaats willen wij een speciaal woord van dank richten aan het personeel van het Groene Kruis voor de goede verzorging aan Math besteed.

†

Dankbaar voor alles wat hij steeds voor ons heeft gedaan is na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, geheel onverwacht van ons heengegaan mijn zorgzame vader, schoonvader, onze allerliefste opa, broer, zwager, oom en neef

Leo Hermans

weduwnaar van

Clara Wetzler

Hij overleed in de leeftijd van 69 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Landgraaf: Pierre Hermans
Marij Hermans-Oerlemans
Mirian
Peter
Familie Hermans
Familie Wetzler

6373 TP Landgraaf, 16 juli 1994,
Burg. Custerslaan 47.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 21 juli a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Hulp der Christenen te Nieuwenhagen waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene woensdag 20 juli a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra Beuteweg 32 te Nieuwenhagen dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat, na een werkzaam leven, in Gods vrede is overleden, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Katharina Hammers

weduwe van

Johannes Gerardus Knubben

Voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, ging zij één week voor haar 93e verjaardag van ons heen, na een liefdevolle verzorging op afd. De Iep van het verpleeghuis Schuttershof te Brunssum.

Brunssum: Hein Knubben
Mia Knubben-Marcinkowski
Liane en Mark
Brunssum: Frans Knubben
Elly Knubben-Jansen
Brunssum: Leo Knubben
Mia Knubben-Dirven
Léon en Angelique

16 juli 1994.
Corr.adres: Ir. Op den Kampstraat 10, 6441 AS Brunssum.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de St.-Gregoriuskerk te Brunssum, hoek Kerkstraat-Dorpstraat, op donderdag 21 juli a.s. om 11.00 uur, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats aan de Merkelbeekerstraat.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake woensdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid om van moeder afscheid te nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur in Uitvaartcentrum Brunssum van begrafenisonderneming H. Peters, Heugerstraat 4a te Brunssum.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Rust nu maar uit, je hebt je strijd gestr[illegible]
Je hebt het dapper gedaan
Niemand weet hoeveel je hebt geleden
Niemand weet hoeveel je hebt doorstaa[illegible]
Rust nu maar uit

Verdrietig doch dankbaar dat wij haar zo lang b[illegible] mochten houden delen wij u mede dat heden in [illegible] eigen vertrouwde omgeving van ons is heeng[illegible] onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overg[illegible] moeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Lucassen

weduwe van

Antoon Wetzels

Zij overleed op 99-jarige leeftijd, gesterkt door h[illegible] crament der zieken.

De bedroefde familie:
Kinderen, kleinkinderen e[illegible]
achterkleinkinderen
Familie Lucassen
Familie Wetzels

6281 NH Mechelen, 17 juli 1994,
Schweibergerweg 48.

De plechtige eucharistieviering gevolgd door d[illegible] grafenis zal plaatsvinden op donderdag 21 ju[illegible] 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Johann[illegible] Doper te Mechelen.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condole[illegible]

Woensdag zal in de avondmis van 19.00 uur vo[illegible] overledene worden gebeden.

Moeder ligt opgebaard in het mortuarium „Sja[illegible] bij de zusters Clarissen, Hilleshagerweg te Meche[illegible]

Bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen g[illegible] ven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Dankbaar dat haar verder lijden bespaard is gebleven, maar intens verdrietig dat wij haar moeten missen, delen wij u mede dat zacht en kalm van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Diny Besselink

weduwe van

Jan Dijk

Zij overleed in de leeftijd van 71 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Voerendaal: Herman en Jet
Dennis
Patrick
Nuth: † Jan
Heerlen: Paul en Monique
Femi
Heerlen: Anja en Velmar
Stijn
Familie Besselink
Familie Dijk

Voerendaal, 17 juli 1994.
Corr.adres: Akkerkloosje 1, 6367 DN Voerendaal.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 21 juli a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, woensdag 20 juli om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 23, Voerendaal, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Moegestreden maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan zij heeft mogen genieten, is heden van ons heengegaan onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna (Hannie) Mulders

Zij overleed in de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Familie Mulders

Heerlen, 17 juli 1994.
Hamboskliniek.
Corr.adres: Fam. Steinbusch,
Oude Schachtstraat 40,
6462 BG Kerkrade.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 21 juli a.s. om [illegible] uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te [illegible] waarna aansluitend [illegible] zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, er is [illegible]

Avondmis tot intentie van onze [illegible] dene woensdag 20 juli a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen [illegible] pel van Lindeman Uitvaartcentra [illegible] uur.

Voor vervoer kerk/crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Naar U gaat mijn verlangen
Heer, mijn God, ik ben zeker van U.

Na een leven, getekend door een rotsvast geloof en een grote liefde voor God, haar Schepper, maar ook getekend door veel lijden en ongemakken ging, na een korte opname in het Maaslandziekenhuis te Sittard, vrij onverwacht van ons heen, onze dierbare medezuster, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Zuster Jeanne

Johanna Maria Josepha Antonia Loop

∗ 27 mei 1922 te Limbricht † 17 juli 1994 te Sittard

Zuster Jeanne was sinds 1947 lid van onze congregatie. [illegible] mocht zij zelf getekend door lijden [illegible] verzorgend en troostend nabij zijn, waarvan 30 jaar in [illegible]. Van 1972 tot 1982 werkte zij op de ECG-[illegible] een opbeurend gesprek velen mocht bemoedigen.

[illegible] haar leven, wist zij in Gods kracht dap[illegible] belette haar niet zich in te zetten voor anderen. [illegible] de uiteindelijke ontmoeting met haar Heer was [illegible] zij naar dat moment van ontmoeting [illegible] aangezicht. Dat is ons geloof.

[illegible] zullen je dankbaar blijven gedenken. Je was een [illegible] levende religieuze. [illegible] onze God.

Familie Loop
Bornerweg 7
6141 BJ Limbricht

Zusters van de
Goddelijke Voorzienigheid
Hoogstraat 8, 6049 BP Herten

De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op donderdag 21 juli om [illegible] in de kapel van het Maaslandziekenhuis te Sittard.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het kerkhof Wehrerweg te [illegible].

Zuster Jeanne is opgebaard in het Maaslandmortuarium te Sittard. Bezoekuren dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

De overledene wordt herdacht woensdag 20 juli tijdens de heilige mis van 19.00 uur in het moederhuis te Herten.

†

Voor ons onverwacht werd, op de dag des Heren, onze lieve Jo t[illegible] gehaald.

Joukje Johanna Walstr[illegible]

Zij overleed op de leeftijd van 41 jaar.

Brunssum: Tj. Walstra-Boogra[illegible]
Brunssum: Cor Walstra
Aaltje Walstra-Gort[illegible]
Middelburg: Ans Ritsema-Walstr[illegible]
Goes: Boukje Walstra
Hoensbroek: Pieter Walstra
Lily Walstra-Ooten[illegible]

Brunssum, 17 juli 1994.
Corr.adres: [illegible] 22, 6441 AN Brunssum.

De rouwdienst, geleid door ds. H.D. Krug, zal plaatsvinden op [illegible] derdag 21 juli om 10.00 uur in de Kruiskerk gelegen aan de Ds. [illegible] mastraat. [illegible] Brunssum aansluitend vindt de begr[illegible] plaats op [illegible] Brunssum gelegen aan de [illegible]

Bijeenkomst [illegible] alwaar gelegenheid is tot schr[illegible] lijk [illegible]

Jo is [illegible] van het St.-Gregoriusziekenh[illegible] Brunssum [illegible] afscheid nemen dagelijks van 17.[illegible] 18.00 uur.

Zij die [illegible] geen kennisgeving mochten ontvangen [illegible] deze [illegible] te beschouwen.

[illegible] voor de wijze waarop zij [illegible] hebben wij het bericht ontva[illegible] van het overlijden van onze collega

Francien Frencken

hoofd van de dienst kraamzorg

In onze gedachten zal zij voortleven als een gewaardeerd, enthou[illegible] en deskundig [illegible]

Wij wensen [illegible] Hans-Peter veel sterkte toe.

Namens de raad van beheer,
directie en medewerkers van
het Groene Kruis Oostelijk Zuid-Limb[illegible]
M.J.M. Ashmann, voorzitter
G.M.H. Timmermans, directeur

Enige en algemene kennisgeving

In de liefde en vrede van Christus is [illegible] door de genademiddelen van de H. Kerk in de Heer overleden

Christiaan Hubert Eduard Hoenen

∗ te Oirsbeek 7 november 1907
† te Sittard 18 juli 1994

priester van het Bisdom Roermond sinds 29 maart 1936

Hij was achtereenvolgens kapelaan te Schin op Geul, Nieuwenhagerheide en Brunssum (H. Gregorius). Daarna was hij pastoor te Gulpen en Nieuwstadt.

Sinds november 1972 was hij met emeritaat.

Mede namens de familie:
Mw. Peren-Hoenen

Sittard, 18 juli 1994.
Corr.adres: Pres. Kennedysingel 24, k215, 6137 AC Sittard.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 21 juli a.s. om 11.00 uur in de St. Petruskerk (Grote Kerk) te Sittard-centrum gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake van woensdag 20 juli a.s. om 18.45 uur in de kapel van Huize Kollenberg.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Walben [illegible] te Sittard dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

†

[illegible] dankbaar voor wat hij voor ons [illegible] op de leeftijd van bijna 82 jaar in het [illegible] rustig is [illegible] broer, zwager, oom en [illegible]

Leo Zenz

weduwnaar van

Sophie Creuwels

[illegible]

[illegible]
Familie Creuwels
Maastricht: [illegible] Gubbels-Wijnen
[illegible] en Severine
Maastricht: [illegible] Gubbels
[illegible]

18 juli 1994.
[illegible] Maastricht.

De plechtige eucharistieviering vindt plaats op donderdag 21 juli 1994 om 14.00 uur in de parochiekerk van St. Gertrudis te Maastricht waarna [illegible] zal plaatshebben in het crematorium [illegible] Geleen.

Samenkomst in de kerk vanaf 13.30 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Woensdag om 19.00 uur avondmis in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen van Ome Leo in uitvaartcentrum [illegible] Wilhelminalaan [illegible] dagelijks [illegible] de avondmis.

Op uitdrukkelijke wens van de overledene [illegible]

[illegible] wij iemand vergeten zijn gelieve dan deze annonce als kennisgeving aan te nemen.

†

[illegible] mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat heden, te midden van zijn familie, is heengegaan, mijn lieve man en vader

Jozef Küppers

echtgenoot van

Tiny Cierpeck

Hij overleed in de leeftijd van 88 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: Tiny Küppers-Cierpeck
Kerkrade: Peter Küppers
Familie Küppers
Familie Cierpeck

6463 BS Kerkrade, 16 juli 1994,
Pr. Irenestraat 29.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op donderdag 21 juli a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Pieter Maria ten Hemelopneming te Kerkrade-Chevremont aan de Nasaustraat, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, woensdag 20 juli om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in een der rouwkamers van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 5 te Kerkrade-West, gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Dankbaar voor het geen zij voor ons betekende, [illegible] dat zij u met droefheid kennis dat heden, na een [illegible] en moedig gedragen ziekte, toch nog vrij onverwacht van ons is heengegaan

Francien de Rouw

weduwe van

Walter Kempeners

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed zij op 78-jarige leeftijd.

Oirsbeek: Jos Kempeners
Kitty Kempeners-Teunissen
Eric, Marcel
Familie De Rouw
Familie Kempeners

6438 BG Oirsbeek, 17 juli 1994.
Corr.adres: Provincialeweg Zuid 62.

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben donderdag 21 juli a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk H. Lambertus te Oirsbeek, gevolgd door de crematie in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen gelegenheid [illegible]

[illegible] opgebaard in de rouwkapel van het [illegible] Kerkstraat 1 te Geleen, [illegible] dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving [illegible] hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Intens verdrietig, maar dankbaar voor a[illegible] de tijd die wij ons heeft gegeven, hebben wij [illegible] onverwacht afscheid moeten nemen [illegible] lieve man, zorgzame vader, sch[illegible] en lieve opa, zoon, broer, zwager, oom e[illegible]

Theo Janssen

echtgenoot van

Mia Vaessen

Hij overleed in de leeftijd van 65 jaar.

Hoensbroek: Mia Janssen-Vaessen
Spekholzerheide: Peter en Hanne Jans[illegible]
Heile
Familie Janssen
Familie Vaessen

6431 CL Hoensbroek, 13 juli 1994,
Voltalaan 4.

De plechtige eucharistieviering zal w[illegible] houden op donderdag 21 juli om 14.30 [illegible] parochiekerk H. Hart van Jezus te Hoen[illegible] Mariarade, waarna de crematie in st[illegible] plaatsvinden.

Samenkomst in de kerk met gelegen[illegible] schriftelijk condoleren.

Avondwake is woensdag om 19.00 uur i[illegible] genoemde kerk.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een [illegible] ving te zenden deze annonce als [illegible] schouwen.

†

[illegible] is, na een kortstondige ziekte, in de leeftijd van 85 jaar overleden, onze [illegible] schoonvader, opa en overgrootvader

Enige en algemene kennisgeving

Hub Bemelmans

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Heerlen, 18 juli 1994.
bejaardenhuis De Regenboog.
Corr.adres: Rector Meussenstraat 21,
6371 BR Landgraaf.

De plechtige eucharistieviering en de crematie hebben in familiekring plaatsgehad op maandag 18 juli te Heerlen.

†

Het is zwaar een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze lieve vader en schoonvader en opa

Sjeer Schmeitz

Tot blijde dankbare herdenking zal de plechtige jaardienst worden gehouden op zondag 24 juli a.s. om 10.30 uur in de kapel van huize de Kollenberg te Sittard.

Kinderen Schmeitz

Juli 1994.
[illegible] 12, 6163 GK Geleen.

Onverwacht kreeg zijn ziekte een fatale wending en ontvingen wij bericht van het overlijden van onze medewerker

Frans Eggen

Hij was bijna 30 jaar werkzaam binnen de administratie van onze eenheid.

Hij was plichtgetrouw en ijverig.

Een fijne collega die we allemaal zullen vergeten.

Namens al zijn collega's wil ik zijn vrouw Lany en zijn kinderen veel sterkte wensen met dit verlies.

Het hoofd van de Belastingdienst/
Particulieren/Ondernemingen
buitenland te Heerlen.

Met leedwezen vernamen wij het overlijden van onze oud-koster-organist, dirigent van het kerkelijk zangkoor St. Gregorius en het dameskoor, de heer

Pierre Van de Wall

Een dankbare herinnering aan hem zal nog lang blijven voortleven.

Pastoor, kerkbestuur, bestuur en leden van beide koren van de H. Hart van [illegible]

† Jef Lemmens, 68 jaar, echtgenoot van [illegible] [illegible] Gemeente [illegible] 6181 KM Born. De [illegible] plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis op de algemene Hof, zal plaatsvinden op donderdag 21 juli a.s. om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Born. Er is geen gelegenheid tot condoleren in de kerk.

OVERLEDEN

† [illegible] Plantinga, 74 jaar, [illegible] [illegible] Corr.adres: Rendiestraat [illegible] Roermond. De plechtige uitvaartd[illegible] worden gehouden donderdag 21 juli om [illegible] in de O.L.V. Munsterkerk te Roermond.

† [illegible] Maassen, 81 jaar, weduwe van [illegible] Puts, ouderencentrum Sterrebosch. Corr.[illegible] Laurentiusstraat 22, 6099 AP Beegden. De [illegible] uitvaartdienst zal worden gehouden [illegible] juli om 10.30 uur in de parochiekerk van de [illegible] te Beegden.

† Andreas Quaden, 77 jaar, echtgenoot [illegible] van Kimmenade, Stevenshof 15, 6004 [illegible] De plechtige uitvaartdienst zal worden [illegible] donderdag 21 juli om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Leuken-Weert.

† André Vleeschhouwer, 70 jaar, echtgenoot [illegible] Timmermans, Paus[illegible]hof 5, 6006 AZ W[illegible] plechtige uitvaartdienst zal worden [illegible] woensdag 20 juli om 10.30 uur in de [illegible] van St. Joseph te Keent-Weert.

Congres Vierde-Wereldbeweging in Maastricht

'Sociale en religieuze grenzen overschrijden'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – „Ik bewonder de moed van de Vierde Wereldbeweging omdat zij jongeren tot wereldburgers wil maken die in vrede en vriendschap met elkaar proberen te leven." Dat zei burgemeester Houben van Maastricht gistermiddag in het stadhuis bij de opening van een vierdaags congres van de Vierde-Wereldbeweging.

Ruim veertig jongeren uit vijftien Europese landen nemen deel aan de manifestatie.

De door pater Joseph Wresinski in 1957 gestichte beweging stelt solidariteit van en met de allerarmsten in de samenleving centraal. De congresbijeenkomsten hebben plaats in een verbouwde rijnaak. Deze ligt normaliter in de Parijse Seine afgemeerd maar heeft nu ligplaats gekozen in de Maas nabij de Sint Servaasbrug.

Het is het tweede congres in Nederland. „Na Den Haag in 1982 is nu de keuze op Maastricht gevallen als congresplaats, aangezien deze stad de eenheid van Europa uitstraalt", aldus Tom Redegeld van het internationaal secretariaat van de Beweging.

Gezin

Centraal staat het thema van het Internationaal Jaar van het Gezin. Ook houden de congressisten zich bezig met delen van kennis en met het overschrijden van sociale en religieuze grenzen om zo te komen tot ware onderlinge solidariteit en kameraadschap.

Van 11 tot 20 oktober neemt een delegatie van de Vierde Wereldbeweging deel aan een bijeenkomst van de Verenigde Naties in Amerika. Ten behoeve van dat congres worden in Maastricht wereldwijde boodschappen geformuleerd.

De Vierde-Wereldbeweging kent een zeer actieve jongerentak. Jongeren van verschillende sociale achtergronden hebben zich verenigd in regionale afdelingen die jaarlijks bijeenkomen om ideeën uit te wisselen en onderlinge contacten te verstevigen. De jongerengroep Maastricht, opgericht in 1989 op het St.-Maartenscollege, tekent dit jaar voor de organisatie van deze bijeenkomst. „Grenzen overschrijden, dat is een van de voornaamste thema's van dit congres", zegt secretaris Jasper Gorissen. „Het is van groot belang dat jongeren uit verschillende milieus elkaar ontmoeten en leren begrijpen. Daarbij moeten grenzen overschreden worden. Noem het bruggen bouwen over alle sociale achtergronden, verschillen in huidskleur en godsdiensten heen."

De veertig deelnemers krijgen een stevig programma voor de kiezen. Gedurende vier dagen nemen ze via workshops, lezingen, gespreksgroepen en excursies alle aspecten van armoede onder de loep. Hoogtepunt is het bezoek aan het Joseph Wresinski-huis in Heerlen, waar regelmatig bezinningsdagen, lezingen en vormingsbijeenkomsten worden gehouden over het gedachtengoed en de spiritualiteit van de stichter van de beweging.

Barbara Bartha verwacht er in ieder geval het nodige van te zullen opsteken. De 22-jarige Hongaarse werkt al jaren met groepen arme zigeuners die in de omgeving van Boedapest leven. „Mensen beseffen vaak niet hoe groot de problemen zijn van gezinnen aan de rand van de samenleving," zegt ze op gedreven toon. „Zigeuners in mijn land worden gediscrimineerd, leven in grote armoede en hebben nauwelijks werk. Het is hard nodig dat zij een beetje menselijke aandacht krijgen."

● *Burgemeester Houben in de hal van het stadhuis bij de opening van het vierdaagse congres van de Vierde-Wereldbeweging.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zoogdierenwerkgroep vreest sterke terugloop

Groot onderzoek naar populatie hamsters

Van onze correspondent

ROERMOND – De populatie hamsters op de löss- en leembodems van Midden- en Zuid-Limburg is de afgelopen jaren met meer dan de helft afgenomen. De dieren zijn in steeds minder gebieden te vinden en in die gebieden neemt de bevolkingsdichtheid af. Dat is de veronderstelling van de Zoogdierenwerkgroep van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg, dat daarom deze zomermaanden een grootscheepse inventarisatie laat uitvoeren.

Het genootschap baseert zijn vrees tot nu toe vooral op eigen ervaringen van leden, die regelmatig de velden intrekken op zoek naar burchten van de marterachtige. De hamster, ook wel bekend onder de dialectnaam 'korenwoof', komt in Nederland uitsluitend voor op de Limburgse löss- en leemgronden tot aan Maasniel bij Roermond. Hij heeft zijn belangrijkste leefgebieden op graanakkers, maar ook op bieten- en peulvruchtvelden.

De ontvolking vormt met name een probleem in Midden-Limburg, zo meent L. Backbier van de Zoogdierenwerkgroep. „In Midden-Limburg wordt over het algemeen dieper geploegd dan in het zuiden van de provincie. We hebben het idee dat er in Midden-Limburg de laatste tijd helemaal geen hamsters meer te vinden zijn. In de lössgebieden valt dat nog wel mee."

Bemesting

Andere mogelijke oorzaken voor het verdwijnen van de hamster zijn volgens Backbier de steeds grootschaliger wordende landbouw en de bemesting. „De akkers worden almaar groter en daardoor liggen er tussen de stukken land minder stukjes gras waar de hamsters rustig een burcht kunnen bouwen. Drijfmest zou de dieren wellicht kunnen vergiftigen of wegjagen vanwege de stank," aldus het lid van het Natuurhistorisch Genootschap.

Backbier voelt zich gesterkt door wat hij heeft gezien in het Belgische Tongeren, waar de akkers volgens hem wat kleinschaliger zijn en de boeren minder mest gebruiken: „Daar zag je vroeger nooit hamsters, maar onlangs trof ik er een burcht aan."

Op het moment ligt Limburgs beste veld wat betreft hamsterpopulatie in Margraten. Daar heeft het genootschap dit jaar vijf hamsters per vierkante kilometer geteld. Vroeger zaten er wel dertien op hetzelfde stuk grond. In gebieden in en rond Schimmert, waar vroeger de meeste hamsters zaten, is de situatie nog erger, aldus Backbier.

Boeren

Voor de inventarisatie is het Natuurhistorisch Genootschap voor een belangrijk deel aangwezen op hulp en medewerking van boeren en wandelaars. Om een akker na het oogsten van met name graangewassen baansgewijs af te zoeken naar hamsters, is de toestemming van de boer nodig. Volgens Backbier hebben de landbouwers nogal terughoudend gereageerd op het verzoek van het genootschap toestemming te geven voor onderzoek. Backbier meent dat de boeren bang zijn voor beperkende maatregelen als zou blijken dat de landbouw schade toebrengt aan de hamsterpopulatie.

Ondertussen roept de Zoogdierenwerkgroep wel al mensen op te reageren als ze in het veld een hamster of een burcht zien. Wie toevallig zo'n goudbruin knaagdier met witte wangen ziet, kan contact opnemen met L. Backbier in Geleen, tel. 046-747938).

Spijkstaal vaart wel bij korting op wijkverpleging

Van onze redactie economie

WEERT – Carrosseriebouwer Spijkstaal in Weert vaart wel bij de bezuinigingen in sectoren zoals de wijkverpleging. In samenwerking met het Britse bedrijf Fame Products Ltd bouwt Spijkstaal mobiele kantoorwagens die door bijvoorbeeld zorgverzekeraars, bedrijfsgeneeskundige diensten, woningbouwverengingen en de wijkverpleging ingezet kunnen worden als een rijdend alternatief op veel duurdere bestaande lokaties. Woordvoerder L. Deckers van het bedrijf zegt dat zijn bedrijf dankzij dergelijke kostenbesparende redenen tal van orders verworven heeft voor de bouw van deze carrosserieën.

De produktie van Spijkstaal groeit zodanig dat volgens Deckers over enkele maanden nog eens acht mensen in de produktie aangenomen worden. Spijkstaal heeft vooral succes met het speciale chassis dat zich kenmerkt door een zeer lage instap op 35 centimeter hoogte waardoor bovendien veel ruimte, bijna 32 kubieke meter, ontstaat. Zorgverzekeraar Het Zilveren Kruis uit Rotterdam heeft nu als eerste zo'n mobiel kantoor in ontvangst genomen. Spijkstaal verwacht ook goede verkoopmogelijkheden van dit type in toepassingen als marktverkoopwagen en stadsdistributiewagen voor bijvoorbeeld het ophalen van klein chemisch afval.

'Grenzenloos' tegen groei van transport

Van onze verslaggever

VAALS – Ruim 250 mensen uit Nederland, België en Duitsland gaan vanaf morgen twee weken op de pedalen voor een 'Grenzenloos'-fietstocht. De deelnemers protesteren al trappend tegen het groeiende transportwezen. Maar ook bio-industrie, milieuvervuiling en uitbuiting van de Derde Wereld zijn mikpunten. Ze willen ook hun alternatief laten zien: minder afval, minder consumeren, mens- en milieuvriendelijke spullen gebruiken. En natuurlijk fietsen.

Het initiatief is een vervolg op het Auftakt-festival, dat vorig jaar in het Duitse Maagdenburg plaatsvond. Ruim twintig organisatoren uit de drie landen zijn sinds november bezig met het opzetten van de tocht. Die zal woensdag starten in Vaals. Om 13 uur is er op het Vrijthof in Maastricht een manifestatie met live-muziek en een 'phone-in' naar het Europarlement. Rond half vijf worden in Maastricht verzamelde bezwaren op speelse wijze aangeboden bij vliegveld Beek.

In Sittard is voor Grenzenloos vanaf 16 uur een manifestatie op de markt met informatie, sprekers en dialectliedjes van Jan Ridderbeekx. Rond 18 uur worden de fietsers hier verwelkomd met een biologische maaltijd. Woensdagavond zijn er allerlei workshops en een feest in het Sittardse jongerencentrum Fenix, terwijl er een alternatieve stadswandeling door de stad trekt.

De Sittardse Ratna Pelle is een van de organisatoren. Voor haar is de opzet net iets te groot. „Ik zou liever iets kleins binnen deze regio organiseren. Nu gaat veel tijd verloren met saaie vergaderingen en het oplossen van misverstanden tussen de verschillende landen." De tocht moet de samenhang aangeven tussen uitbuiting en vervuiling in deze regio en elders. „Wij eten sperzieboontjes uit Ethiopië terwijl de mensen daar verhongeren, wij kopen kleren uit Azië bij C en A hier en kaas van Nederland gaat naar Frankrijk en terug. Het zou allemaal niet gebeuren als het vervoer maar duurder was," denkt Ratna hardop. Daarom richt de tocht zich tegen uitbreiding van autowegen, vliegveld Beek en tegen de Betuwelijn.

Verreweg de meeste deelnemers komen van buiten de regio. Er doen ongeveer tien Limburgers mee. Dat komt volgens Ratna mede doordat de milieubeweging in Duitsland veel beter georganiseerd is.

De tocht voert na Sittard verder naar Duitsland (Bethburg, Troisdorf, Meerbusch en Wesel), om via Nijmegen, Den Bosch en Oudenbosch naar Antwerpen en Brussel te trekken.

Givet, stad mijner dromen

DOOR FRITS VAN OTTERDIJK

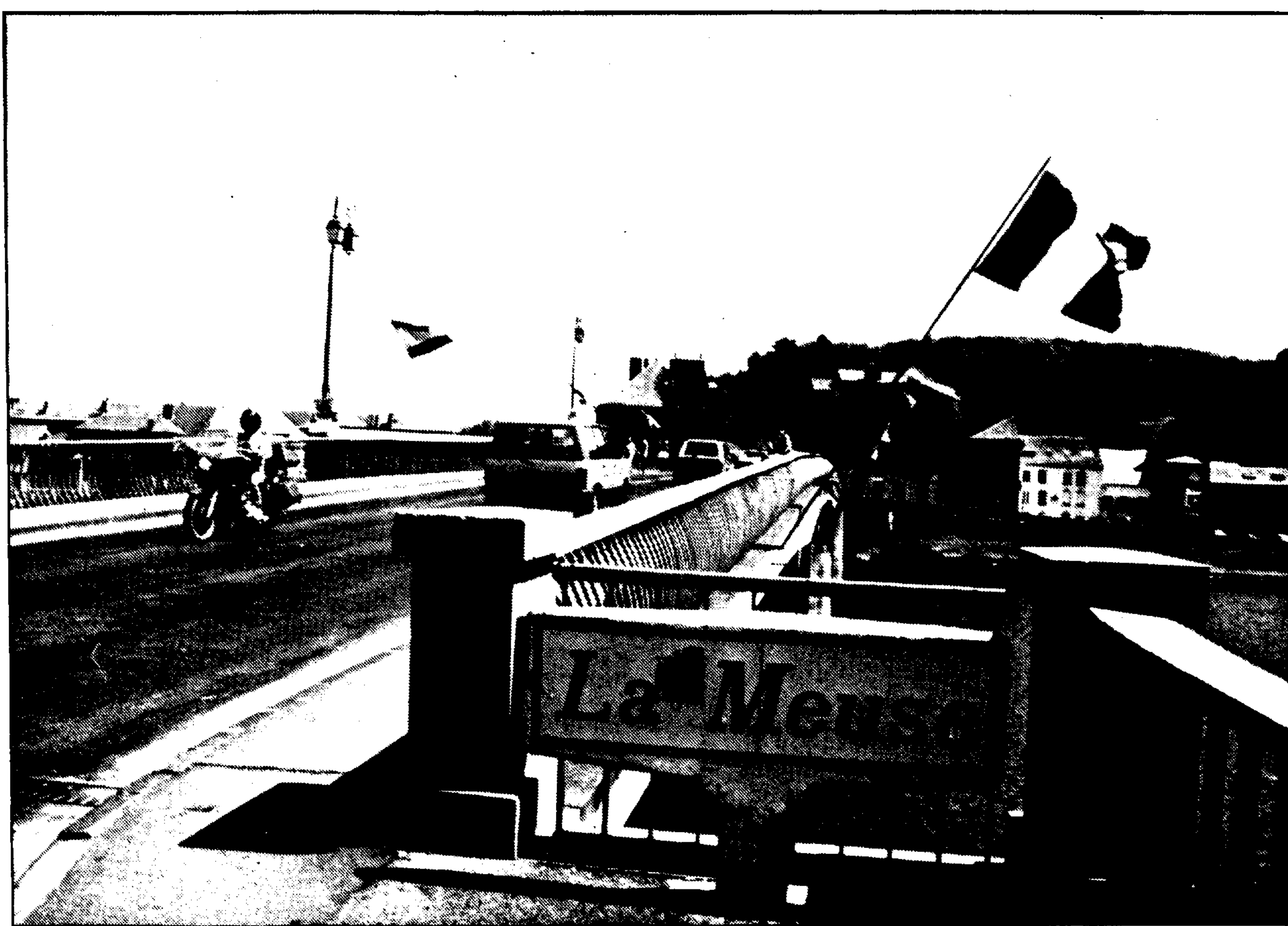
Roerloos. Volstrekt roerloos. Zo voltrekt zich het leven in Givet. Net zo bewegingsloos als de Maas het middeleeuwse stadje in tweeën klieft. De rivier stroomt hier niet. Ze arriveert en vertrekt tegelijkertijd. Zonder welkom of afscheid. De rivier lijkt dood en langs haar graf gaat het leven voorbij in een gezapig tempo. Givet, gekneveld in een constante siësta.

Het is dat slaperige gevoel wat Givet tot een groot klooster maakt. De bakker, de fietsenmaker, de kapster en de kastelein in het café. Allen behoren ze tot dezelfde orde. Een orde die zich helemaal heeft geworteld in het tempo dat de Maas hier dicteert.

Een ideaal oord voor dagdromers. Voor mensen die tot rust willen komen. Overzichtelijk en voorzien van alle comfort. Je hoeft er niet te dringen om een terrasplaats te veroveren. Of in de rij te staan bij het postkantoor. De Gaulloise brandt hier langer in de Franse bek. In Givet hoeft het allemaal niet zo nodig. Givet kent het hele jaar door zomertijd. Givet, stad mijner dromen.

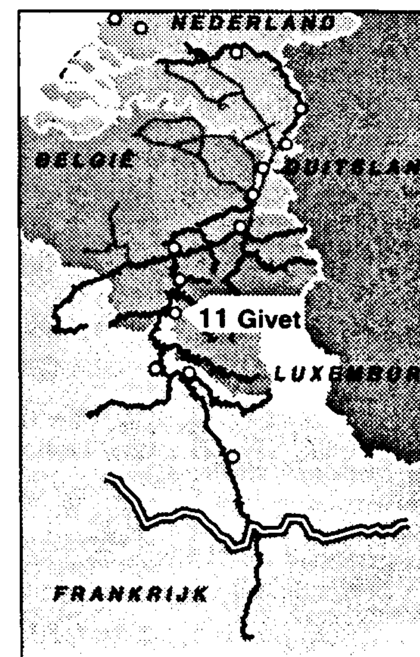
De landerigheid wordt in de zomermaanden danig verstoord door het gemotoriseerd vakantiegeweld. De noord-zuid verbinding loopt dwars door het stadje. Daarbij dient Place Mehul als een soort rangeerterrein. In grote rollende woondozen rijden daar de noordelingen hun rondjes. De Franse wegenbordjes lijken met een satanisch genoegen te zijn verstopt door de plaatselijke dorpsjeugd. Ze kijken, hangend aan hun snorfietsen, grijnzend naar de rood aangelopen huisvaders die het stuurwiel tot pulp draaien. Pas bij de derde of vierde ommegang van het plein vervolgen ze hun weg. Richting zuiden over de plakkerige asfaltweg met het nummer N51.

Tot vreugde van de middenstand blijft een aantal van deze passanten kleven in Givet. Meestal voor een dag. Hooguit twee. De bevolking met 8000 zielen neemt in die dagen met de helft toe. De cijfers staan keurig vermeld in het schoolschrift van Madamme Chavanne. Ze beheert het toeristenbureau aan Place de la Tour.

● *De brug over de Maas bij Givet.*

Met de Maas Mee

Temidden van duizenden brochures en folders prijst ze haar Givet aan. Zo zijn vanuit het centrum fraaie voet- of fietstochten te maken waarbij de kuiten niet worden gespaard.

Wie liever lui dan moe is, stapt aan boord van een platte schuit voor een Maascruise naar Dinant. Zo'n 23 kilometer stroomafwaarts. De Belgische concurrent van Givet is in de zomermaanden ook per stoomtreintje bereikbaar. Aardig, maar tegelijkertijd een beetje wrang voor het Franse Maasstadje. Het Belgische uitgaansleven schraapt de toeristenbeurs minder snel leeg en dat wordt pijnlijk gevoeld aan deze kant van de grens.

Wat in Givet rest, zijn de middeleeuwse monumenten. Verdeeld over de oostelijke en westelijke zijdes van de Maas. Of zoals de Fransen zeggen: Rive gauche en Rive droite. Zo torent hoog boven het stadje een eeuwenoud fort. Woonstee en rovershol van ene Charles Quint die het optrekje met een lengte van 750 meter in het jaar 1555 liet bouwen.

Slechts in juli en augustus is het fort te bezichtigen. Wie zich buiten het toeristenseizoen daar waagt, zet zijn gehoor op het spel. Met donderslagen, die diep in het middenrif blijven nadreunen, spatten hier dagelijks duizend bommen en granaten stuk. Afgeschoten door het negende regiment der Zouaven. Een vaderlandse elitetroep die het fort heeft veroverd en gebruikt als oefenplaats.

De vrede op aarde raakt beneden in het Maasdal niet verscheurd door het gebonk en geknetter. Het monotone gepruttel van dieselbootjes trekt onder ons voorbij. We staan op de brug die beide Maasoevers met elkaar verbindt. De brug waar Givet eeuwen terug haar bestaansrecht aan ontleende. De brug die naar het Belgische Beauraing leidt.

De brug en Givet. Ze zijn onafscheidelijk die twee. Ze houden elkaar in balans. Oorzaak en gevolg. Rive gauche en Rive droit. Yin en Yang, maar dan op zijn Frans.

Bevolkingsgroepen door bloedbaden mijlenver uitelkaar gegroeid

Nieuwe regering Rwanda voor onmogelijke taak

DOOR FRANS VAN DEN HOUDT

NAIROBI – De oorlog in Rwanda is voorbij en wij zijn de winnaars en daarmee de nieuwe leiders van het land, beweert het Patriottisch Front (RPF). Maar dat is na ruim drie maanden volkerenmoord gemakkelijker gezegd dan gedaan. Het zal de voormalige Tutsi-rebellen nog heel wat hoofdbrekens kosten om de stabiliteit in het land te herstellen en het vertrouwen van de gevluchte Hutu-bevolking te winnen.

Vandaag wordt een eerste poging daartoe gedaan met de installatie van wat het RPF een regering van nationale eenheid noemt. Een regering waarin, uiteraard, het RPF een voorname plaats inneemt, maar waarin ook prominente posten zijn gegund aan Hutu's: zowel de president (Pastor Bizimungu) als premier (Faustin Twagirimungu) behoren tot die stam. Ook de gematigde Hutu-oppositiegroeperingen zijn vertegenwoordigd.

Verzoening

Het RPF hoopt hiermee de basis te leggen voor algehele verzoening tussen de Tutsi's en Hutu's, twee stammen die in een paar maanden tijds door ontelbare bloedbaden mijlenver uit elkaar zijn gegroeid. Maar het vergeven van ministersposten aan leden van beide stammen, is natuurlijk bij lange na niet genoeg om het vertrouwen te winnen van de bevolking. Daarvoor zijn snel krachtiger daden nodig. En ook dan zal het zeker nog lang duren voordat beide stammen weer bereid zijn naast elkaar te leven. Want de wonden zitten diep, heel diep.

Vanzelfsprekend bij de Tutsi's, die de haat van de Hutu's vanaf begin april drie maanden lang aan den lijve hebben ondervonden in de vorm van de door Hutu-militairen en -milities uitgevoerde slachtpartijen waardoor een half miljoen van hun stamgenoten zijn omgekomen. Een pleister op die wonde van de Tutsi's is dat 'hun' RPF uiteindelijk de oorlog heeft gewonnen en hen nu ongetwijfeld op alle mogelijke manieren zal bijstaan om terug te keren naar hun streek van herkomst om zich daar te hervestigen. Maar angst voor hun Hutu-buren zal begrijpelijkerwijs nog lang tijd blijven voortbestaan.

Radiostation

Veel moeilijker zal het zijn voor het RPF om de Hutu's ervan te overtuigen dat ook zij weer veilig naar huis kunnen terugkeren. Hun tegen het RPF gerichte wantrouwen, vrees en haat is vooral maandenlang gevoed door de voormalige Hutu-leiders van Rwanda, die via hun radiostation onophoudelijk lasterpraatjes en leugens hebben verspreid. De meer dan 1,5 miljoen Hutu's die naar Tanzania, Zaïre en de veiligheidszone van de Fransen zijn gevlucht, zijn er daarom heilig van overtuigd dat zij bij terugkeer naar hun land uit wraak zullen worden vermoord door het RPF. Zij zijn vastbesloten voorlopig in het buitenland of de zone te blijven. Die mensen op andere gedachten brengen, is een gigantisch karwei.

Wat onder de vluchtelingen bepaald geen vertrouwen heeft gewekt, waren de mortiergranaten die terecht kwamen bij het vliegveld van Goma en de beschieting bij het oversteken van de grens met Zaïre. Bij het laatste incident ontstond paniek en werden zeker 100 mensen, veelal kinderen, vertrapt. De gevluchte Hutu's zijn daarmee gesterkt in hun

achtergrond

opvatting dat de nieuwe machthebbers gevaarlijk zijn en uit zijn op vergelding. Een Hutu-president en -premier zullen daar voorlopig weinig aan kunnen veranderen. Integendeel, het gevaar bestaat dat de laatsten door dit soort incidenten juist hun krediet verspelen bij hun stam en als verraders zullen worden gekenschetst. Waardoor de kloof tussen beide bevolkingsgroepen alleen maar zal groeien.

Veilige zone

Waarnemers geloven dat de eerste kans voor de RPF-leiders om het vertrouwen van de Hutu-vluchtelingen te winnen, ligt in het al dan niet binnentrekken van de door Franse militairen ingestelde (en door veel Hutu's bewoonde) veilige zone in het zuidwesten.

En dan is er natuurlijk ook nog Rwanda's geschiedenis, die in het nadeel van het RPF werkt. Ooit voerde de koninklijke familie van de Tutsi's een feodaal bestuur, dat de Hutu-meerderheid als minderwaardig beschouwde en als zodanig behandelde. Aan die situatie maakten opstandige Hutu's in 1959 een eind en de stam heeft sindsdien alles in het werk gesteld om een nieuwe greep naar de macht door de Tutsi's te voorkomen.

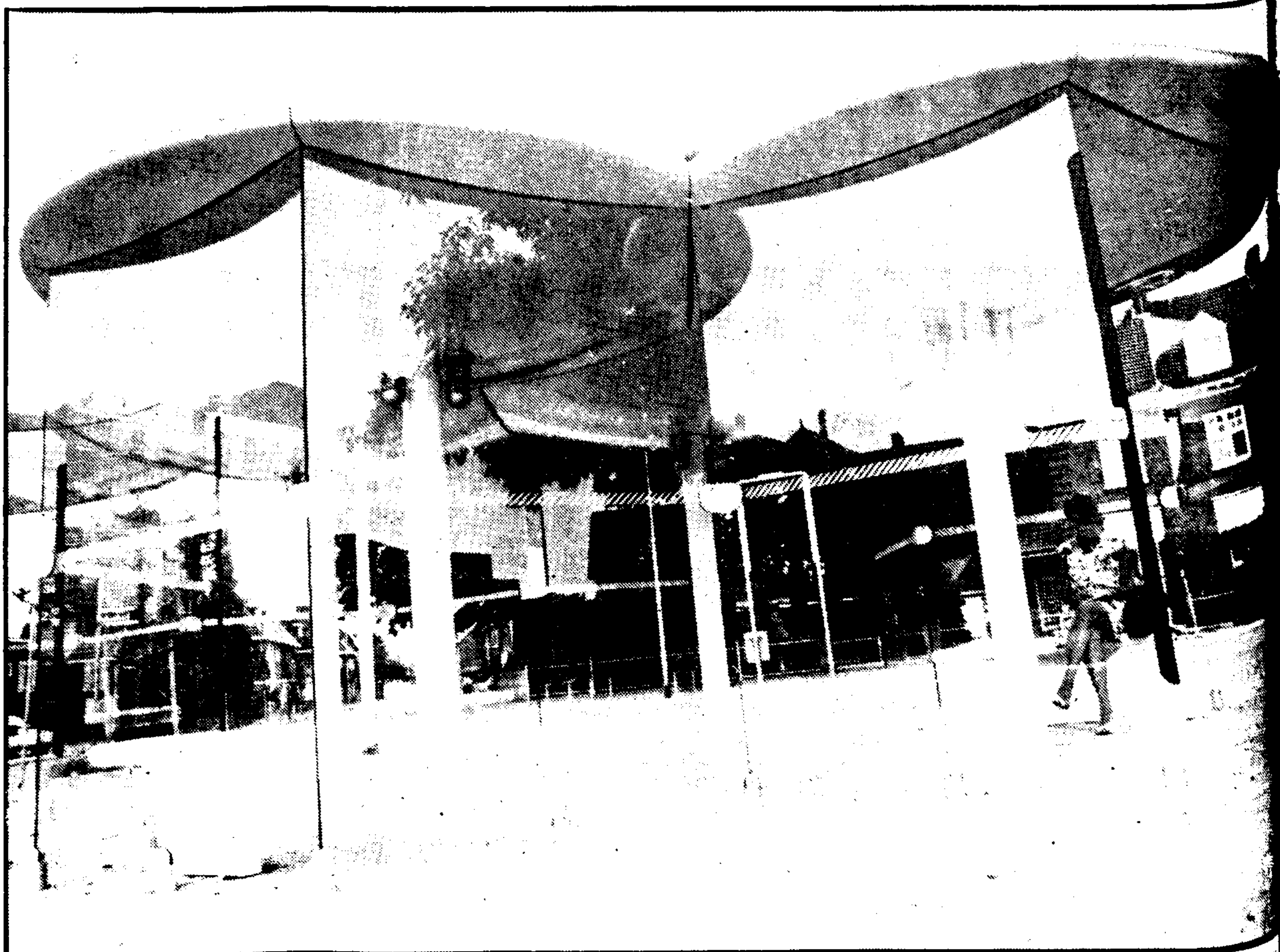
Alles, kortom, keert zich voorlopig tegen Rwanda's nieuwe interimbestuur, dat zichzelf vijf jaar heeft gegeven om orde op zaken te stellen in hun totaal ontredderde land, maar daar waarschijnlijk niet genoeg aan heeft.

Brand in supermarkt

● *In het magazijn van een supermarkt in het winkelcentrum Donderberg in Roermond is gisteravond rond half negen brand uitgebroken. De automatische blusinstallatie voor alle vijftien winkels in dat centrum trad meteen in werking, waardoor overal waterschade ontstond. De schade aan de supermarkt bleef beperkt tot het magazijn, andere delen van de winkel leden rookschade. De oorzaak van de brand is nog niet bekend. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. De brandweer had over de omvang van de schade nog geen duidelijk beeld. Tegen tien uur was alle gevaar geweken.*

Foto: JEROEN KUIT

Parasol of paraplu

● *'Sjirm' (paraplu) of 'zonnesjirm' (para-sol). Zo noemen ze, al naar gelang het weer, in de volksmond in Kerkrade het bushuisje dat sinds kort het Oranjeplein siert. De turistisch ogende abri op het centrale busstation is ontworpen door een Franse architect en beschikt zelfs over een zelfreinigend toilet. Het moderne glazen bouwsel is er niet neergezet door het Verenigd Streekvervoer Limburg, zoals veel busreizigers denken, maar door de firma Publex. Dit bedrijf, vooral bekend van billboards, verhuurt de abri weer aan de gemeente Kerkrade. Daarmee is een bedrag van ruim zestig mil-le per jaar gemoeid. „Dat is veel geld," zegt een woordvoerder van de gemeente. „Maar in ruil daarvoor hebben we in Kerkrade wel het modernste bushuisje van Limburg."*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Automobilisten niet in beweging te krijgen

Stichting Pro Auto stopt met actievoeren

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De Stichting Pro Auto is de weg kwijt. Dé belangenbehartiger van de automobilist, 'zowel collectief als individueel, landelijk, provinciaal en plaatselijk', kampt niet alleen met geldgebrek, maar ook met een gebrek aan belangstelling. Wat voor ludieke actie ze ook organiseert: geen automobilist komt erop af. Al vier jaar niet. Daarom staat het 'actiewapen' voorlopig in de ijskast', zegt voorzitter H. Grashoff. En wordt eerst onderzocht wat eigenlijk de wensen zijn van de 8500 donateurs.

Een groots opgezette automobilistendag in Den Haag bleek vorig jaar in ieder geval niet op het verlanglijstje te staan van autorijdend Nederland. Goed, het was die dag uitermate slecht weer, maar het bevreemdt de voorzitter nog steeds dat er maar zo weinig liefhebbers van de heilige koe op kwamen dagen. „Gelukkig kwamen er naar de armoedemarathon van de verenigde Nederlandse kerkgenootschappen ook maar honderd mensen. Het ligt dus niet alleen aan ons. Kennelijk zijn de mensen moe, murw, niet bereid om uit de apathie op te staan. Kennelijk gaat het nog te goed in Nederland," verzucht Grashoff.

De laatste actie, een flinke advertentie in de Zeeuwse dagbladen over de verhoging van de motorrijtuigenbelasting voor een voetveer, leverde evenmin veel op. Slechts zestien mensen reageerden, niet genoeg om het gat dat in de kas was geslagen weer op te vullen.

Daarom wordt er maar niet gereageerd op de perikelen in Drenthe waar de motorrijtuigenbelasting wordt verhoogd om de subsidie op rieten daken te financieren.

In het jongste nummer van kwartaalblad 'Signaal' heeft de stichting maar weer een oproep voor een extra donatie geplaatst. „We hebben een vrij betrouwbare kern die het nut wel inziet van een pressiegroep. Maar we moeten meer leden hebben, dan hebben we meer gewicht en kunnen we financieel ook meer doen. Zoals het nu gaat kan het dus niet langer, het lijkt wel een vicieuze cirkel waar we in zitten."

Maar hebben de automobilisten eigenlijk wel behoefte aan een actiegroep? Grashoff denkt, nu hij de eerste resultaten van de enquête heeft gezien, eerlijk gezegd van niet. „We moeten lobbyen in Den Haag, onderzoeken, wetenschappelijke rapporten afleveren, politici beïnvloeden om het beleid te veranderen, zegt onze achterban. Ja, dat is een les."

Daarom wordt in het onderzoek ook gevraagd naar de behoefte aan een alternatieve wegenwacht, aan goedkopere auto-, reis- en rechtsbijstandverzekeringen. Of de Stichting Pro Auto daadwerkelijk een concurrent gaat worden van de ANWB is pas in het najaar bekend.

Oranjesupporter Ingmar nog steeds vast in Orlando

'Het valt niet mee, maar ik probeer te blijven lachen'

DOOR DIRK JAN STIP

ORLANDO – De eerste paar dagen gingen nog wel. „Mij krijgen ze niet stuk," dacht Utrechter Ingmar Creutzburg toen hij twee weken geleden na afloop van het WK-duel Nederland-Ierland in de zwaar bewaakte gevangenis van Orlando belandde. „Maar ik ging steeds dieper het systeem in, steeds weer naar een andere cel, met steeds hogere hekken er omheen. Ik heb momenten dat ik vreselijk stuk zit en ik voel me vreselijk eenzaam. Samen met een zware drugsverslaafde in één cel is ook geen pretje, om het voorzichtig uit te drukken."

Op een gegeven moment dreigde voor Ingmar – omdat hij tegen de regels zat te kaarten – zelfs de isoleercel. „Maar dat heb ik kunnen afkopen met een schoonmaakdienst." Hij zit er wat onwennig bij in de kale bezoekzaal van de gevangenis. Gestoken in een blauwe gevangenisoveral, witte gevangenissokken en beige gevangenissandalen. Een armband met zijn gevangenen-nummer completeert het troosteloze geheel.

De beschuldiging op grond waarvan hij werd vastgezet is inmiddels teruggebracht tot 'verzet bij aanhouding'. In Nederland zou je er nog geen dag voor op het politiebureau zitten, in Orlando verruilt Ingmar al twee weken lang de ene cel voor de andere. En wanneer hij vrijkomt is nog maar de vraag.

Nu hij door justitie is 'afgehandeld', valt Ingmar formeel onder de vreemdelingendienst. Die mag – op haar gemak – bepalen wanneer Ingmar vrijkomt. Hij zal dan onder escorte op het vliegtuig worden gezet. Maar wanneer dat is weet niemand en de Amerikaanse justitie doet er het zwijgen toe. „Dat vind ik eigenlijk nog het ergst," zegt Ingmar.

Vrijdag moest Ingmar voorkomen, maar van een echte rechtszaak was geen sprake. Hij heeft de officier van justitie – laat staan de rechter – nooit gezien. Via een camera mocht de Utrechter vanuit de gevangenis zijn verhaal doen - 'hou het kort', zei men - en een onzichtbare rechter bepaalde vervolgens dat Ingmar niet schuldig was, maar ook niet onschuldig.

„Typisch Amerikaans," zegt Ingmar. „Het ging de politie er alleen maar om dat ik ze niet zou aanklagen wegens onrechtmatige arrestatie of zoiets. Dus ik mocht als het ware kiezen: de zaak echt laten voorkomen of kiezen voor de optie 'no contest' (geen verweer). In het eerste geval moest ik nog een paar weken in de gevangenis wachten op de zitting, in het andere geval zou ik veroordeeld worden tot de duur van mijn voorarrest en op het vliegtuig worden gezet. Dat heb ik dus maar gedaan."

Zelfs in de gevangenis kan Ingmar nog lachen, zo absurd vindt hij de aanvankelijke aanklacht van justitie. Hij? Een voetbal-hooligan? Okay, misschien was hij niet al te vlot toen de politie hem sommeerde door te lopen. Maar poging tot mishandeling van een agent? Te idioot voor woorden.

De gevangenis van Orlando is vrijwel nieuw. De metershoge hekken glimmen nog en het vlijmscherpe prikkeldraad steekt in heldere zilveren tinten af tegen een wolkenloze blauwe hemel. Het spreekwoordelijke mooie weer van Florida is aan de Utrechter niet langer besteed.

Het complex waarin zijn celletje zich bevindt, is onderdeel van het zwaarbewaakte immense complex en laat bijna geen zonnestraaltje binnen. „Je leert hier wel nieuwe gevoelens kennen," zegt Ingmar, „het gevoel, het verlangen om weer vrij te zijn."

Hoe het zo ver heeft kunnen komen, blijft voor alle betrokkenen een mysterie. Het enige dat vast staat, is dat het op de avond van 2 juli onrustig was in de hoofdstraat van Orlando. Geen ongebruikelijke onrust overigens, want de politieagenten van de stad hadden elke vorm van voetbalenthousiasme de afgelopen weken al met verbaasde blikken gevolgd.

„De politie was die avond erg agressief," zegt Ingmar, die zijn laatste avond in Amerika met zijn vrienden aan het vieren was. Midden in het gewoel kon hij zich niet begeven, al zou hij het hebben gewild. Ingmar liep op - oranje - krukken vanwege een knieblessure.

„Toen ik een foto wilde maken van een politiecordon stonden er plotseling twee mannen achter mij. Een van hen pakte een van mijn krukken, dus die pakte ik terug. Voordat ik het wist, lag ik op de grond, spoot een van de agenten mij traangas in het gezicht en was ik gearresteerd.

Vervolgens kreeg ik een goed gerichte schop tegen mijn geblesseerde knie, terwijl de agent mij toebeet: 'Welcome to America'. Dat vergeet ik nooit meer. En dan hoor ik later dat ik me heb verzet tegen aanhouding en een poging heb gedaan een agent te mishandelen."

Apen

Het gevangenisleven valt Ingmar zwaar, al doet hij er alles aan dat zorgvuldig te verbergen. De verontrustende filmbeelden van bruut geweld in Amerikaanse gevangenissen zijn in Orlando weliswaar geen werkelijkheid, maar zo veel rechten als in de Bijlmer Bajes heb je in de Orange County Correctional Centre ook weer niet. „De cipiers zijn afgerichte apen," zegt Ingmar bitter.

Voor Ingmar is het half zes op, eten en om acht uur naar de verplichte schoolklas. „Daar doet de 'leraar' dan een video-band over de grote held Abraham Lincoln in de videorecorder en iedereen moet opletten. Als ik hier nog een maand moet zitten, haal ik mijn diploma geschiedenis."

Privacy

Privacy is een zeer, zeer schaars goed in de Amerikaanse gevangenissen. Ingmar kan er van meepraten. Dat hij nu een cel deelt met een junk, is nog luxe vergeleken bij de cel die hij eerder deelde met zeven anderen en met de bloedhete barak met honderdtwaalf bedden die hij vorige week nog als onderkomen had.

„Honderdtwaalf bedden en zeven toiletpotten op een rij zonder enige afscherming. Ik heb het vier dagen opgehouden. Maar op een gegeven moment moet je toch. Het is dan wel even wennen om met zeven man naast elkaar te zitten poepen. Je kunt wel gaan zeuren maar wat schiet ik er mee op? Ik probeer te blijven lachen, dan gaat de tijd wat sneller. Maar ik besef dat ik hier niets ben en geen rechten heb."

De Utrechter heeft nog geluk. Met zijn afgeronde studie atheneum en heao kwam hij na een intelligentietest op verdieping zeven, de verdieping voor de minst domme gevangenen. „De 'dumdummies', zoals ze worden genoemd, krijgen namelijk minder faciliteiten. Geen klas, geen mogelijkheid om te schaken."

Ondanks de verwachte vrijspraak is nog steeds niet bekend hoe lang het duurt voordat Ingmar Creutzburg in Orlando daadwerkelijk wordt vrijgelaten.

Vriendin Maike Boog maakt zich evenals de rest van de familie ontzettend ongerust over de situatie waarin de Utrechter verkeert. „Want Amerikaanse gevangenissen zijn geen lolletje."

Schaesbergerveld doet beroep op gemeente

'Vakantiewerk [j]eugd in gevaar'

Van onze verslaggever

[HEE]RLEN – Door bezuinigingen bij de welzijnsstich[ting] Zymose loopt de toekomst van het kindervakantie[wer]k in sommige Heerlense wijken gevaar. De gemeente [moet] zorgen dat de vrijwilligers van het kindervakantie[wer]k er niet ineens helemaal alleen voor komen te staan.

[Dat] stelt de organisatie van het [kind]ervakantiewerk voor de wij[ken] Schaesbergerveld, Meezen[broe]k, Schandelen en Palemig [(SM]SP).

[De] vier wijken, die net niet in [aan]merking komen voor de status [van] Sociale Vernieuwing, krijgen [jaar]lijks 25.000 gulden van de ge[mee]nte. Daarvan sluizen de vier [wijk]raden tweeduizend gulden [door] naar het kindervakantie-[werk.]

[Nor]maal helpt de welzijnsstich[ting] Zymose de vrijwilligers bij [de] organisatie. Maar die ziet zich door gemeentelijke bezuinigingen gedwongen om zich te beperken tot de probleemgevallen," stelt Eric Smeets van het SMSP-kindervakantiewerk.

„Dit jaar bestond de ondersteuning van Zymose nog uit vrijwillige hulp van een medewerker. Daardoor hebben we de organisatie weer rond gekregen. Zonder hem zouden we met grote praktische problemen gekampt hebben."

Van 8 tot 13 augustus staat de wijk Schaesbergerveld in het teken van 'Plezier in Ruimtedorp.' „Maar van de achthonderd kinderen uit de vier wijken kunnen er maar 85 meedoen. We moeten de eerste keer niet te veel hooi op onze vork nemen. Ook hebben we vrij weinig vrijwilligers," zegt Smeets.

Dat levert klachten op van ouders van teleurgestelde kinderen, terwijl ook de wijkraden klagen dat kinderen uit hun wijk te weinig aan bod komen.

Smeets vestigt zijn hoop op een nieuwe subsidiesystematiek bij de gemeente. Verenigingen en organisaties krijgen in veel mindere mate een vast bedrag, maar kunnen geld krijgen per georganiseerde activiteit.

„De gemeente moet organisaties als de onze draaiende houden," vindt Smeets. „In deze wijken is binding tussen de mensen erg belangrijk. We hebben hier jongeren als leider betrokken bij het kindervakantiewerk. Ze zien dat als een uitdaging, en dat terwijl ze zich normaal maar wat vervelen en misschien zelfs tot kleine criminaliteit vervallen."

[Jo]ngemannen [van] hoogwerker

[KER]KRADE – Twee jongeman[nen] uit Kerkrade hebben gister[en] een hoogwerker in hun [woon]plaats beklommen, omdat [ze] eigen zeggen wilden ge[nie]ten van het uitzicht. De hoog[werk]er stond aan de Onze Lieve [Vrou]westraat, waar momenteel [word]t gebouwd. De twee, negen[tien en] twintig jaar oud, werden [aangehou]den ... de bouwplaats te [verlat]en.

[Zo]nder rijbewijs [ach]ter het stuur

[KER]KRADE – Zonder geldig [rijbe]wijs vanwege een ontzeg[ging] van de rijbevoegdheid is [een] 28-jarige automobilist uit [Heer]len gistermorgen in Kerkra[de o]pgepakt door de politie. Hij [was] om kwart over één voor [een] rode aangehouden op de [...]straat op Chevremont. Tegen [hem] is proces-verbaal opge[maa]kt.

[Bra]ndstichting [in] Heidserpark

[HEE]RLEN – De politie surveil[lee]rt de komende dagen extra in [het] Heerlense Heidserpark. Daar [zijn] afgelopen dagen een aantal [...] brand gesticht. De brand[weer] wist de schade telkens te [beper]ken. De politie gaat ervan [uit] dat het kurkdroge park door [jon]gen in brand is gestoken.

[V]enlose dieven [in] Heerlerheide

[HEE]RLEN – De politie heeft [zon]dagnacht in Heerlerheide [twee] 26-jarige Venlonaren aange[hou]den die een dag tevoren in [hun] woonplaats een auto hadden [gest]olen. In Heerlen hadden ze [twee] auto's ingebroken. Een [...] zag de beide mannen [zon]dagochtend om half zes in[bre]ken in een geparkeerde auto. [Aan] de hand van het signale[men]t kon de politie hen even la[ter] bij de Corneliuslaan inreke[nen].

[D]ief per abuis [in] auto politie

BRUNSSUM – Een inbreker is [zon]dagnacht in Brunssum in de [ar]men van de politie gelopen, [toe]n hij dacht dat zijn collega's [arri]veerden. Politieagenten wilden [met] de auto wegrijden die gebruikt [was] bij een diefstal, waarop de [in]breker uit de struiken opdook. De politie hield hem aan. Eerder [wa]ren de twee mededaders van [...] en dertig na een melding aan[ge]houden.

regio kort

HEERLEN
● Het IVN maakt zondag een wandeling van zeventien kilometer door de Eifel. Vertrek om 9 uur met eigen vervoer vanaf de Groene Boord of om 10 uur aan de kerk in Rohren. Info: ☎714067 of 316388.

● Gemengd koor Wesoly-Tulacz uit Heerlerheide neemt van 22 tot 30 juli als enig Nederlands koor deel aan een internationaal korenfestival/concours voor Pools georiënteerde koren in Koszalin in Polen.

● Heerlenaar W. Kooken ontving zondag het draaginsigne gewonden uit handen van loco-burgemeester H. Savelsbergh. Hij kreeg de onderscheiding in verband met zijn militaire inzet in Nieuw-Guinea.

LANDGRAAF
● Scouting St.-Tarcisius houdt in september een fancy fair met rommelmarkt. Wie hiervoor spullen ter beschikking wilt stellen, kan bellen: Wings ☎324102.

● Het gouden paar Nicaise-Schuffelers.

● Het huiskamerproject voor ouderen 'Het Eikske' houdt tot 7 augustus geen activiteiten. Op 2 augustus is wel een middagtocht naar Nonke Buusjke in Schinveld.

HOENSBROEK
● Het IVN maakt woensdag een middagwandeling in het Belgische Eben Eymael. Vertrek om 13 uur aan de Markt in Hoensbroek.

Gouden paar

● Het echtpaar Baptist en Corrie Nicaise-Schuffelers uit Hoensbroek viert vrijdag 22 juli het gouden huwelijksfeest. Het paar heeft vijftig jaar lang een kapsalon gehad aan de Kouvenderstraat in Hoensbroek. De gouden bruiloft wordt vrijdagmiddag gevierd in Hoeve Overstehof, Overstehofweg 14 in Landgraaf.

Inrichting tussen Neer en Roermond wilder maken

Rapport: Maas moet weer ruwe zandrivier worden

Van onze correspondent

ROERMOND – De Maas tussen Neer en Roermond moet weer een zandrivier worden, die zich kenmerkt door erosie en sedimentatie en die de ecologische waarde vormt voor uiteenlopende organismen. Door onder andere de ontwikkeling van zandige oevers, beekmondingsgebieden en terrasranden moet dit deel van het Maasdal zich onderscheiden van de rest van de rivier.

Dit is de conclusie van een haalbaarheidsstudie naar de mogelijkheden van natuurontwikkeling in het Maasgebied. De studie is gedaan in opdracht van de stuurgroep Nadere Uitwerking Brabant-Limburg (NUBL), die in opdracht van het rijk de kwaliteit van het milieu en het ruimtegebruik poogt te verbeteren.

Gerichte ontgrondingen moet het areaal natuurgebied langs de Maas kunnen vergroten met enkele honderden hectares. Door verlaging van het winterbed zijn er volgens het studierapport 'genoeg mogelijkheden voor natuurvriendelijke en ruwe oevers'.

De natuurontwikkeling na ontgrinding of ontzanding leidt tot groeiplaatsen voor waterplanten en het ontstaan van paai- en opgroeiplaatsen voor vissen in zijarmen en nevengeulen van de Maas. Bovendien kunnen aalscholvers en reigers in een dergelijk gebied beter broeden. Het vergroten van het winterbed vergroot de kansen voor amfibieën en moeras- en watervogels. Door de geadviseerde inrichting ontstaat zelfs een leefgebied voor wilde zwijnen en grote grazers als het edelhert, aldus het rapport.

Zelfde regeling als in Heerlen

Geluidsontheffing cafés Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het college van B en W van Maastricht heeft voor dit jaar drie dagen bepaald waarop cafés in de binnenstad meer geluid mogen produceren dan de milieunormen toestaan. Het zijn dagen van collectieve feesten: 18 augustus (Inkom studenten), 14 september (Bevrijdingsfeest) en 22 oktober (Jazz-festival).

Tevens wordt ontheffing verleend voor negen andere dagen, die de caféhouder per jaar zelf kan bepalen. Recent heeft de gemeente Heerlen al tot dezelfde regeling besloten.

Een en ander staat bepaald in het Besluit Horecabedrijven Milieubeheer, waarmee de gemeenteraad op 8 februari akkoord is gegaan. De drie collectieve dagen moesten nog worden aangewezen. In de toekomst zal dit gebeuren voor aanvang van het nieuwe kalenderjaar.

De exploitant van elke horecaonderneming in de gemeente die gebruik wil maken van de regeling, dient het verzoek tijdig, dat is twee weken van te voren, bij de gemeente in te dienen.

Cafés die voorzien zijn van een geluidsisolatie die toereikend is, vallen buiten de twaalf dagen-regeling.

● Jo Bischoff op de Markt voor zijn winkel, nog steeds een ijzerhandel. De rij panden is kort na de oorlog tien meter verder naar achteren verplaatst. Foto: CHRISTA HALBESMA

Stoepje op, stoepje af op Markt in Kerkrade

'Ik zit altijd eerste rang'

DOOR BENTI BANACH

vervaagd verleden

De Oostelijke Mijnstreek. Dit eens zo landelijke gebied is in de loop van deze eeuw ingrijpend veranderd. Weilanden zijn bebouwd, markante gebouwen zijn gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw, dorpjes werden stadjes, stadjes werden steden. Onze zomerserie 'Vervaagd verleden' toont een aantal van deze plekken die een ware gedaanteverwisseling hebben ondergaan. Hoe het was, dat is in onze herinnering vervaagd.
Vandaag: de Markt in Kerkrade.

KERKRADE – Jo Bischoff bewaart alles. Zijn huis aan de Markt in Kerkrade is een archief en rariteitenkabinet tegelijk. Bonnetjes, persoonsbewijzen, prijslijsten, soms nog uit de vorige eeuw.

Hij kan zelfs de lijst van aanbestedingen overleggen voor de wederopbouw van zijn huis dat door de bombardementen in de oorlog was verwoest. Marcel Muyrers uit Sittard bijvoorbeeld vroeg in 1953 43.700 gulden voor de klus. J. van Wersch uit Kerkrade kreeg de opdracht voor 30.500 gulden.

Dat bombardement leidde de enige periode in dat Bischoff niet aan de Markt heeft gewoond. Na september 1944 heeft hij in Maastricht, Heerlen en elders in Kerkrade doorgebracht.

Maar sinds 1953 is Bischoff weer terug op de oude stek aan de Markt, waar de gelijknamige ijzerhandel inmiddels een begrip is geworden. Jo Bischoff zelf staat al dik vijftig jaar in de zaak die dateert van 1864. „Op de Markt ben ik de enige van voor de oorlog die nog leeft. Ik heb negen burgemeesters meegemaakt. Wie kan me dat nazeggen?"

Hij is geboren in 1928 en kan zich uit die periode nog heel wat herinneren. Niet *d'r pool*, een grote ronde drinkbak voor paarden en koeien. Wel een straatsteen driehoek aan de Hambooskant van de Markt die daarvoor rond 1930 in de plaats is gekomen. „Op die driehoek speelden we altijd *wasserlofe*. Dat was een spelletje, waarbij je moest zorgen niet van de stoeprand te vallen," zegt Bischoff.

Paarden

Er kwamen geregeld dieren op de toen met zand bedekte Markt. „Aan het oude raadhuis (naast de Lambertuskerk) waren ringen bevestigd om paarden aan vast te maken." Hij staat op om uit het raam te kijken. „Ach," moet hij bekennen, „ik denk nog altijd dat het raadhuis er staat," waarop hij weer snel gaat zitten.

Behalve de *ronge pool* èn de waterpomp zijn vele huizen van de Markt verdwenen. De meesten als gevolg van de oorlog, een hachelijke tijd waarin tanks op de Markt werden gezien. Toen Bischoff na de evacuatie op de markt terugkwam, trof hij een puinhoop aan.

De familie werd door een Duitse officier aan de Amerikanen op Spekholzerheide overgedragen. „Hij had ons daarentegen naar Duitsland moeten brengen. Daarvoor hebben ze hem later doodgeschoten."

Enkele dagen later begonnen de bombardementen. De Bischoffs belandden via Maastricht bij familie op de Molenberg in Heerlen. Toen waren de Duitsers inmiddels vertrokken. „Met speciale kaartjes mochten we toen gaan kijken op de Markt in Kerkrade. Toen we aankwamen, zag ik dat we niks meer hadden. Geen hemd, geen cent," zegt Bischoff.

Op twee panden na was de hele rij huizen waar de ijzerwinkel deel van uitmaakte verwoest. Alles lag in puin. „We hebben nog schroeven, bouten en moeren uit het puin gevist. Er was niks te krijgen in die tijd."

Onteigend

Tijdens de wederopbouw kreeg de Markt een geheel andere gedaante. Het knusse driehoekige pleintje werd met tientallen meters verbreed. Daarvoor moest een aantal grondbezitters terrein afstaan. „De overheid heeft ons gebied onteigend voor 9002 gulden," zegt Bischoff.

Uiteraard heeft hij nog de papieren die dat precieze bedrag staven. Een bezwaarschrift naar de *Algemeene Commissarissen voor de Wederopbouw* mocht niet baten. „We moesten het accepteren. De helft konden we vervolgens terugkopen voor 24.000 gulden. Op dat stuk grond is het nieuwe huis gebouwd," zegt hij nog wat wrang.

Er is meer gesloopt en opgebouwd. Hotel Herpers, de tabakszaak van Netta en café Puccini zijn de enige panden aan de Markt die deze eeuw hebben overleefd. Op de plaats waar nu de Rabobank staat, was vroeger de Heerlener Bank gevestigd. Theater Hollandia heeft uiteindelijk het veld moeten ruimen voor nieuwbouw van de ZVBM. En café *A jenne Sjlaagboom* is vrij recent verhuisd, van de d'r Pool-zijde naar de raadhuiskant.

Plaspaaltjes

„De Markt is de Markt niet meer," zegt Jo Bischoff als hij het tegenwoordig over zijn geboorteplek heeft. Hij wordt opeens fel. „Het is stoepje op, stoepje af. Er zijn te veel obstakels. En kijk naar die plaspaaltjes hier voor de deur (de fontein, red.). Daar plassen ze in, honden en mensen. Vervolgens wordt die plas omhoog gepompt."

„En tussen de oude klinkers zit teer. Als het warm is blijft dat spul aan dameshakken plakken. Komen ze dan de zaak in, dan hebben we allemaal zwarte vlekken op de vloerbedekking." Het liefst heeft Bischoff een rondweg om de Markt en geen obstakels meer. „Goed voor de klandizie. En dan kun je tenminste een fatsoenlijke vrijdagmarkt houden. Het Vrijthof en de Markt in Aken zijn toch ook vrij?"

Ofschoon hij niet tevreden is, wil hij niet weg van de Markt, waar hij recht op het gemeentehuis uitkijkt. „Ik heb de koningin gezien, Prins Bernhard en ik zie ook wat er binnen op het raadhuis gebeurt." Hij haalt een verrekijker uit de kast. „Hiermee heb ik gezien hoe burgemeester Smeets 's avonds laat nog een borrel aan zijn bureau zat in te schenken. Nee, ik wil hier niet weg, ik zit hier altijd eerste rang."

● De Markt in Kerkrade anno 1920. Het tweede huis links is het oude pand van ijzerhandel Bischoff. Op de achtergrond de Heerlener Bank.

Bij de koffie

Afvloeien

● *Zou het huidige gemeentebestuur van Kerkrade gedacht hebben: 'nu we Wöltgens hebben binnengehaald, kunnen we wel tien ambtenaren extra laten afvloeien?'*

Herdenking

● *Op 17 september worden op Kasteel Hoensbroek oud-strijders, verzetslieden en nog levende directe nabestaanden van tijdens de Tweede Wereldoorlog gesneuvelden ontvangen. Het Karting Komitee Hoensbroek treedt op als coördinator van de Bevrijdingsfeesten. Naast enkele genodigden van diverse instanties zijn leerlingen van het St. Janscollege aanwezig. Door de adoptie van het Monument voor de Gevallenen aan de Hoensbroekse Markt, vertegenwoordigen zij de huidige generatie.*

Herdenking 2

● *Inmiddels hebben zich al 375 oud-strijders aangemeld voor deze (besloten) ontvangst. Mochten nog oud-strijders, verzetslieden of directe nabestaanden van gevallenen aan deze bijeenkomst willen deelnemen, graag even melden bij Hoensbroekenaar G. Scholl, Markt 70: ☎045-229418. De organisatie laat nog weten dat voor vervoer van en naar het kasteel kan worden gezorgd. Zo hoeft niemand deze gouden herdenking te missen.*

Hunkeren

● *Bergkamp niet in het sterrenteam, geen enkel doelpunt in de WK-finale, Romario geen topscorer, Rominger en Rooks naar huis, hunkert u ook zo naar Roda tegen RKC?*

Poli

● *Knappe prestatie trouwens van die onbekende wielrenner die zich met twaalf kilometer per uur de Mont Ventoux op worstelde. Bij die laatste bocht bergop, die toch echt naar rechts ging, dachten we even dat de man, Eros Poli, naar links wilde. Iets wat Indurain in de afdaling trachtte te evenaren. Maar dan had hij er de afgelopen winter toch echt beter aan gedaan te oefenen op de grote schans. Maar we hadden het over Eros Poli. Die reed meer dan honderd kilometer alleen op kop. Tijdens deze etappe kon hij dan ook met recht het mono-Poli claimen.*

Vergeving

● *Melig? Ach, het is hartje zomer en wat kan een mens doen als de anderen op vakantie zijn? Een beetje meligheid zij hen vergeven, al die harde werkers die de Zuidlimburgse fabrieken, winkels en kantoren draaiende houden.*

Afgelopen

● *Zeker nu het WK-voetbal is afgelopen, zullen waarschijnlijk heel wat mannen ontdekken dat we nog steeds geen kabinet hebben, dat de slachtpartij in Rwanda nog altijd doorgaat, dat Lubbers noch Dehaene het zijn geworden, dat Arafat in de Gazastrook zit en dat hun partner op vakantie is.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
KANTOOR

Limburgs Dagblad TOUR DE FRANCE 9

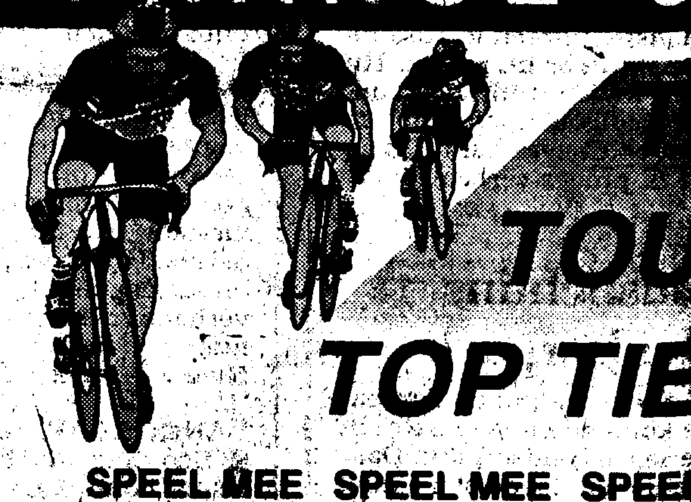
DE EINDSTAND t/m de etappe van MAANDAG 18 JULI

De ritten verreden op 2 en 3 juli alsmede de ploegentijdrit tellen niet mee

1	THIJSSEN M	F BOLSTR 24	HEERLEN	297
2	PLEURKENS H	THORBECKESTR 48	HEERLEN	295
3	STEFFANIE G M L	WINTERSTR 59	NEER	285
4	RENEERKENS R F O	VLEKKENKAMP 10	LANDGRAAF	284
5	V D HEUVEL-GOMMANSM	VICARIEWG 45	LEUNEN	283
	WATERVAL ELECTRO H	WELTERTUYNSTR 72	HEERLEN	283
7	SIMON W	[illegible]	HEERLEN	279
8	STEFFANIE J H A	JULIANALN 67	MAASBRACHT	277
	THIJSSEN L	HAMERSTR 12	HEERLEN	277
10	[illegible]	WILLIBRORDUSSTR 8	SUSTEREN	276
	GELISSEN J	CAECILIALN 5	SUSTEREN	276
12	SNIPPE A A	PAST SCHEEPERSSTR 60	LANDGRAAF	274
13	KLEYKERS M G E	V W VD GRACHTSTR 14	HEERLEN	273
14	GOMMANS J A A	PINKSTERBLOEM 25	VENRAY	271
	JENNEN P M G	KRANENBROEKERWG 26	ECHT	271
16	MAGENDANS C	V W VD GRACHTSTR 12	HEERLEN	269
17	LANGEN H	EVERTSSTR 5	KERKRADE	268
18	HELLENBRAND F	HEIDESTR 23	SCHINVELD	267
	HENDRIX P N J M	KAPITTELSTR 3	LANDGRAAF	267
	LOUIS J H M	EUROPASTR 30	SCHINNEN	267
	MEYERS J	RUE HOCKAI-C GRAND 12	STAVELOT	267
	PAPEN G	HEUVEL 83	ROERMOND	267
[illegible]	[illegible]	AASTERBERGERWG 78	ECHT	266
	WATERVAL R	DR IR BUNGESTR 2	HEERLEN	266
25	[illegible]	OLMENSTR 39	LANDGRAAF	264
	[illegible]	ECONOMIESTR 45	HOENSBROEK	264
27	VLUGGEN P P M	E HUPPERETZSTR 16	GULPEN	263
28	[illegible]	DE [illegible]STR 72	LANDGRAAF	262
29	[illegible]	[illegible]	MAASBRACHT	261
	[illegible]	[illegible]	WAGENINGEN	261
	V D ENDE R	[illegible]STR 21	HEYTHUYSEN	261
	V D VELDEN P M F	[illegible] 28	LANDGRAAF	261
33	GELISSEN W	[illegible]	BUCHTEN	260
	ZEELEN CH	ACHTER DE HOVEN 80	BUCHTEN	260
35	[illegible]	[illegible] 57	HOENSBROEK	259
	SCHOLTZ L	[illegible]SSTR 60	BEEK LB	259
37	VAN DAM G	HUBERTUSSTR 50A	BEEK LB	258
38	ZANDERS E H J	DE TICHEL 132	HEERLEN	256
39	ALTDORF J M	MR KUYPERSSTR 1	KERKRADE	255
	BERTRAM J	DAUTZENBERGSTR 36	HEERLEN	255
41	BEAUJEAN M	ROEBROEKWG 27	HEERLEN	253
	CONSTEN P	EYSERWG 12	EYS	253
	MEYER R	MANSHOLTSTR 10	LANDGRAAF	253
	[illegible]	[illegible]RWG 18	HEERLEN	253
45	[illegible]	MOZARTSTR 33	OIRSBEEK	252
	[illegible]	DIEPSTR 55	EYSDEN	252
47	[illegible]	SAARHOFPLN 3	HEERLEN	251
48	[illegible]	VROENHOF 15A	VALKENBURG LB	250
	KUIPER G	BAANSTR 57	LANDGRAAF	250
	V OPPEN P J	ST GILLISSTR 16	RANSDAAL	250

Tot zover de kandidaten voor een prijs uit de prijzenpot. Hieronder staan nog deelnemers die op de 100e, 200e, 300e etc. plaats staan. LET [illegible] op die plaatsen kunnen meerdere deelnemers met dat aantal punten staan, maar we hebben er slechts één willekeurig uitgekozen.

100	DAMEN J H	HOUBENSTR 11	STEVENSWEERT	237
200	[illegible] SCHOLTZ J	[illegible]	SCHINVELD	224
300	[illegible]	DKN HEN[illegible]SENSTR 3	GULPEN	218
400	[illegible]	[illegible] 106	LANDGRAAF	211
500	[illegible]	[illegible] 53	LANDGRAAF	207
600	[illegible]	[illegible] 20	HEERLEN	204
700	[illegible]	SCHOUTSTR 5	KLIMMEN	201
800	[illegible]	[illegible]STR 11	HEERLEN	199

SPEEL MEE SPEEL MEE SPEE

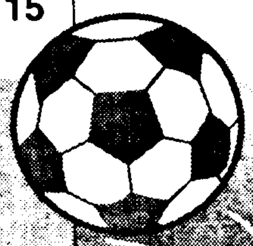
900	BERDEN F I M M	KASTEELLN 4	HOENSBROEK
1000	TER HUURNE H G M	PAST HONEESTR 1	HEERLEN
1100	BEGO CREUGERS C J A	TEGGERT 66	VOERENDAAL
1200	ELEMA A R W	OUDE MOLENWG 75	HEERLEN
1300	FRANCK F P J	PR WILLEMSTR 33	HOENSBROEK
1400	V SPREUWEL A M	GRAVERSTR 180	KERKRADE
1500	HANSEN T	DILLEGAARD 199	HEERLEN
1600	GRANSVELD M	MALLEZIEP 24	MECHELEN
1700	SMEETS J H	HYACINTHENLN 74	GELEEN
1800	KLAASSEN J	BARBARASTR 6A	KERKRADE
1900	WILLEMS Y M C W M	KRUISSTR 83	STEIN LB
2000	ANDRIOLO R G J M	MESWG 13	EYS
2100	NIJMAN M H C	SCHOOLSTR 27	LANDGRAAF
2200	BOERTIEN H J	DAHLIASTR 4	KERKRADE
2300	JANSSEN J W A	PAST MULDERSTR 4	SITTARD
2400	SMEETS J H	STARINGSTR 14	HEERLEN
2500	WELTERS J	BOURGOGNESTR 25A	BEEK LB
2600	DIRECKS I C G	SWEYERSGEWANDEN 10	SIMPELVELD
2700	CROMBACH K	BARBARASTR 13	KERKRADE
2800	AARTS G C L	GROOTVELDSTR 7	LIMBRICHT
2900	VAN GALENLAST W C	MARKT 7	GULPEN
3000	V D BERG M	VONDERSTR 10	SCHINNEN
3100	V KAN F	BENZENRADERWG 113	HEERLEN
3200	SMEETS R H F	BEEKSTR 5	DOENRADE
3300	TIMMERMANS T	MGR MANNENSSTR 29	MERKELBEEK
3400	WINKENS W C J	V GOGHSTR 20	SITTARD
3500	BREMEN J M T	MAREBOSJESWG 23	BRUNSSUM
3600	HENDRIKS J H M	P V BREEMENSTR 14	WYLRE
3700	KEVERS H J H	BULKEMSTR 14	SIMPELVELD
3800	SCHRODER P S	THEATERPASSAGE 93	KERKRADE
3900	V D BERG J	SCHEPENSTR 40	BRUNSSUM
4000	CLAESSEN P H	WINANDUSSTR 13	ELSLOO LB
4100	CALLEBERT H	BOGAARDENSTRAAT 2	LEUVEN (B)
4200	VAN AALST H H J	SIKKELHOF 5	HEERLEN
4300	CLERMONT J P A	EYNATTENWG 2	GULPEN
4400	GLERUM J	PAST SCHYNSSTR 19	EYGELSHOVEN
4500	HAMACHER H W	THERESIASTR 36	KERKRADE
4600	A CAMPO M J A	DORPSTR 6	JABEEK
4700	KONINGS G M	WILLIBRORDUSSTR 15	BRUNSSUM
4800	THEUNISSEN D	RIDDERSTR 22	LANDGRAAF
4900	GROND R H	RODEPUT 8	SIMPELVELD
5000	TYSSEN G J	LAURENTIUSPLN 90	VOERENDAAL
5100	MULDER N J	GRASBROEKSTR 15	LIMBRICHT
5200	KLEIJNEN A	SOUGNEZSTR 3	SIMPELVELD
5300	HERBERGS S J E	MINGHOF 9	VOERENDAAL
5400	GORISSEN A	IRENELN 11	GELEEN
5500	COUMANS J P H	GERBERGASTR 8	BEEK LB
5600	HEIJNENS J A L	TERMAAR 26	MARGRATEN
5700	LAMMERTSMA A	GOUDENREGENSTR 18	BRUNSSUM
5800	GERRITSEN M	KASTEELLN 70	HOENSBROEK
5900	TEUNISSEN J [illegible]	DE TICHEL 43	HEERLEN
6000	SCHINGS A	EINDERSTR [illegible]A	KERKRADE
6100	WIJNEN W	LINDENLN 47	KERKRADE
6200	SCHLOSSER M E J	V ITERSONSTR 5	LANDGRAAF
6300	CURVERS H W F	KEEKSTR 76	HEERLEN
6400	GULPERS J J	HOOFDSTR 347	LANDGRAAF
6500	HENNEF-DEQUELLE C	J FRANKLINSTR 30	HEERLEN

LIMBURGS DAGBLAD PRIJZENPOT:

[illegible] | [illegible] | 3e PRIJS f 200,- | 4e T/M 10e PRIJS f 100,- | 11e T/M 25e PRIJS f 50,- | 26e T/M 50e PRIJS f 25,-

Extra prijs: [illegible] die op het wedstrijdformulier de juiste naam van de uiteindelijke winnaar van de Tour de France hebben ingevuld wordt een COMPLETE WIELER-OUTFIT t.w.v. f 500,- verloot!

De prijzen worden aan de eerste vijftig deelnemers, zoals die voorkomen in de eindstand, toegekend.

Ontketende Italiaan laat zich ook door Mont Ventoux niet afschrikken

Indrukwekkende monstervlucht Poli

Van onze sportredactie

CARPENTRAS – De beurt was aan John Talen. Die had echter geen trek in kilometers lang doelloos voor het peloton te gaan uitrijden. Dus nam zijn kamergenoot Eros Poli de aanvallende rol over. De Italiaan had in de Tour al 180 zinloze kilometers in zijn eentje achter de rug. Gisteren voegde hij er 170 aan toe. Zelfs de Mont Ventoux kreeg hem dit keer niet kapot. Met de overwinning in Carpentras als gevolg.

De ploeg van Talen - Mercatone Uno - zit in de Tour zonder de twee grote vedetten. Mario Cipollini bleef thuis om verder te herstellen van een val in de Ronde van Spanje, Adriano Baffi had na een geweldig voorseizoen geen zin meer in het Franse spektakel en haakte in de vijfde etappe af. Zonder de twee sterke sprinters mocht de rest in Frankrijk zijn eigen gang gaan. Poli, dóór Cipollini in de winter meegenomen naar Mercatone Uno, nam die hint ter harte.

De vijftiende rit telde één obstakel van betekenis. De Mont Ventoux. Een woestijnachtige berg, waar 27 jaar geleden de gedrogeerde Brit Tom Simpson dood neerviel bij een temperatuur van boven de veertig graden. De extreme omstandigheden van de afgelopen dagen hadden het peloton angstig gemaakt. Geen gejakker na de start, de kilometerteller stond na één uur koers op 29,3 kilometer. Daar kwamen er in het tweede uur bijna 38 bij.

Talen

De sukkeldraf werd na 60 kilometer onderbroken. Poli verliet het peloton. Een poging die Talen had moeten ondernemen. De Nederlander voelde er niet veel voor, reed even kop en haalde opgelucht adem toen de afstand met het peloton niet groeide. „Bij mij ging het niet van harte, maar ik was 's morgens aangewezen als aanvallende man. Gelukkig ging het niet door."

Poli had snel in de gaten dat de klassementsrenners tot de Mont Ventoux een extra rustpauze inlasten. Bij de voet van de ruim 1900 meter hoge berg bedroeg zijn voorsprong bijna 24 minuten op het peloton, waarin Indurain en zijn geslagen concurrenten zich rustig hielden.

Pas tijdens de beklimming gaf de Spanjaard het tempo aan. Alleen de Fransen Virenque, De las Cuevas, Leblanc en Lino en de Italiaan Conti konden volgen. Voor hen uit reed de nummer twee van de Giro, de Italiaan Pantani. De bergkoning van de Giro haalde nog wel in zijn eentje de top van de Mont Ventoux, maar werd in de afdaling gegrepen door de gele trui, die een moment van zwakte kende. Indurain gleed in afdaling van zijn trapper, kon zich maar net herstellen. Het was het enige foutje van de Bask, die zo hard de Mont Ventoux opreed dat zijn naaste concurrenten Virenque, De las Cuevas en Leblanc slechts konden volgen.

Poli bleek echter over een onuitputtelijke krachtbron te beschikken. De voorsprong van de langste man van het peloton (1,94 meter) slonk bij elke stijgende meter, maar op de top had hij nog zes minuten op Indurain over. Dat gat gaf hij in de lange afdaling naar Carpentras niet meer uit handen.

● Stralend gaat Eros Poli over de meet in Carpentras. Na 170 kilometer én de Mont Ventoux is hij nog ongebroken. Foto: REUTER

● Luc Leblanc, Armand de las Cuevas, Miguel Indurain en Richard Virenque (vlnr.) zullen elkaar ook op Alpe d'Huez nauwlettend volgen. Foto: REUTER

Recette finale tachtig miljoen

LOS ANGELES – Voetbal is niet langer een zaak van de oude wereld. Het WK van de Verenigde Staten, met een fenomenaal gemiddelde van 70.700 toeschouwers per wedstrijd, heeft dat nog eens bewezen. Nieuwe markten lonken inmiddels. Het WK van 2002 gaat naar Azië (Zuid-Korea of Japan), vier jaar later is Zuid-Afrika mogelijk gastheer. Of het record van de VS, een recette van de finale die zo'n tachtig miljoen gulden beloopt, dan gebroken wordt is de vraag.

Jacobs vreest voor loopbaan

DEURNE – Oud-zaalhandbalinternational Wil Jacobs heeft in een ziekenhuis in Antwerpen een ingrijpende operatie ondergaan aan de rechterschouder. De ingreep bleek nodig omdat twee pezen in het gewricht gescheurd waren. Na de twee uur durende operatie van gistermorgen moet Jacobs vier tot zes maanden revalideren. Door de ernstige aard van de kwetsuur wordt gevreesd voor een vroegtijdig einde van de loopbaan van Nederlands beste handballer. Nadat in eerste instantie de pezen 'slechts' gerekt leken, werd na onderzoek door de bekende Belgische chirurg Marc Martens geconcludeerd dat de eerste diagnose verkeerd is geweest. Jacobs (33), van het Geleense Hirschmann/V&L, sukkelt sinds de bekerfinale tegen E en O eind maart, met zijn rechterschouder.

Cees van Meurs naar Hasselt

HASSELT – Cees van Meurs wordt de nieuwe trainer van de damesploeg van Initia Hasselt. De Limburger, die eerder Heel, Swift Roermond, Aalsmeer en het Belgische Meeuwen onder zijn hoede had, wordt bij de Belgisch kampioen - die overigens niet deelneemt aan het Europacup-toernooi - de opvolger van Jan Smeets.

Langer niet op Dutch Open

HILVERSUM – Bernhard Langer ontbreekt deze week op het Heineken Dutch Open. De Duitse golfer heeft te kennen gegeven een week te willen rusten. Hij speelde ver beneden zijn niveau in het Brits Open, waar hij als zestigste eindigde. De Zweed Jesper Parnevik, tweede in het Brits Open, zal in Hilversum wel zijn opwachting maken. De belangrijkste andere spelers zijn de Spanjaarden Olazabal en Ballesteros, de Schotse titelverdediger Montgomerie, de Zuidafrikaan Els en de Nederlander Muntz.

Limburgse golfers gekwalificeerd

VOERENDAAL/BRUNSSUM - Op de golfbanen van 't Hoenshuis en Brunssummerheide zijn de voorrondes van het Teacher's Scramble verspeeld. In competitieverband de grootste golfwedstrijd van Europa. In Nederland nemen 61 clubs deel aan die voorrondes. De beste 18 viertallen kwalificeren zich voor de landelijke finale die op 2 september op De Batouwe wordt gehouden. In Voerendaal kwalificeerde zich met 58 slagen het team: Taygar, Kruz, Brinks en Kolenburg. Op de banen van Golfclub Brunssummerheide was het kwartet Kusters, Erdweg, Rijnartz en Jost met 56 slagen winnaar.

Ploegleiders genieten van straf Priem

CARPENTRAS – Van zijn collega's moet Cees Priem het niet hebben. Ze genoten zondagavond, toen ze vernamen dat de Zeeuw de Tour was uitgegooid. De strafmaatregel volgde op het feit dat Rob Harmeling in de veertiende etappe driehonderd meter aan de ploegleidersauto zou hebben gehangen.

Patrick Lefevere, van GB-MG, kon zijn lol niet op. Zei op de uitsluiting van Priem een glas champagne te hebben gedronken. De Belg had zich tijdens Parijs - Roubaix en de Amstel Gold Race al flink opgewonden over het gedrag van de Zeeuw.

De ploegbaas van TVM zou in Parijs - Roubaix Johan Capiot op dezelfde manier op sleeptouw hebben genomen. Een actie die werd herhaald in de Amstel Gold Race, met destijds Steven Rooks in de hoofdrol. Vooral na de Nederlandse wereldbekerwedstrijd wond Lefevere, ondanks de zege van GB-MG-renner Johan Museeuw, zich op over de wantoestanden in het peloton.

„Ik ben blij dat er eindelijk maatregelen zijn genomen. Ik heb na de Amstel Gold Race krachtig geprotesteerd, maar toen werd er niets mee gedaan. Er zijn meer mensen die de regels overtreden, maar Priem is wel de ergste", aldus de ploegleider van GB-MG. Zijn collega Ferretti was nog duidelijker: „Ik denk dat alle ploegleiders zondagavond op het nieuws een borrel hebben genomen".

De Tour-organisatie heeft maandagochtend als gevolg van de straf voor Cees Priem de tweede ploegleiderswagen van de Nederlandse formatie uit de koers verwijderd. Priem meende de avond tevoren, dat de ploeg ondanks de straf in elk geval twee wagens in de wedstrijd kon houden. Twee minuten voor de start kreeg invaller Piet Bos te horen dat de tweede auto van het parcours diende te verdwijnen.

Rob Harmeling: 'Ik sta voor gek in criteriums'

CARPENTRAS – De frustratie bij TVM-Bison is alleen nog maar gegroeid, de dag na de 'night before'. De verstoten Cees Priem zweert het circus niet te zullen verlaten en directeur Ad Bos vraagt zich af waar het met het recht in de sport heen moet.

Zondagavond werden Rob Harmeling en Cees Priem uit de Tour gestoten omdat de renner, hangend aan de ploegleidersauto, naar voren zou zijn gebracht. Een dag later kon Harmeling het nog nauwelijks bevatten. Vlak voor zijn vertrek naar Nederland zat hij nog als verlamd in de lobby van het Altea-hotel van Montpellier. „Ze zeggen dat je niet mag zweren op je kinderen, omdat je iets in een moment van verstandsverbijstering kan doen. Maar ik durfde het toch aan. Ik heb twee kinderen. De Tourjury beseft niet wat het aanricht. Ze stelen je het brood uit de mond, in de criteriums sta ik straks natuurlijk ook voor gek."

Excelsior wil spits Derksen van Roda JC

KERKRADE – Excelsior is geïnteresseerd in Dirk-Jan Derksen van Roda JC. Trainer Rob Baan van de Rotterdamse eerste-divisieclub zoekt na het vertrek van de Japanner Takafumi Ogura een nieuwe spits. Roda JC staat niet onwelwillend tegenover een vertrek van Derksen, die vorig seizoen al werd uitgeleend aan MVV.

Trainer Huub Stevens van Roda JC heeft er bij het bestuur wel op aangedrongen geld vrij te maken voor een andere aanvaller, mocht Derksen inderdaad vertrekken. De daarvoor benodigde transfersom zou behalve uit de verkoop van Derksen ook moeten komen uit het vertrek van Arkadiusz Kaliszan. De Pool kaan weliswaar aan de slag bij Legia Warschau, maar de Poolse club heeft nog geen financiële overeenstemming met de Kerkraadse club bereikt.

Een belangrijke kandidaat om de Roda JC-aanval te komen versterken is Prince Polley. De Ghanees heeft het niet naar zijn zin bij FC Twente en heeft na de komst van Juul Ellerman bovendien nauwelijks uitzicht op een basisplaats bij de Uefacupdeelnemer. Roda's Ajah Wilson Ogechukwu traint inmiddels op proef mee bij EVV Eindhoven.

Ook daags vóór finish is 'Nederlandse' berg opeens anders

Klokken luiden niet meer op Alpe d'Huez

door

WIEL VERHEESEN

ALPE d'HUEZ – Opeens werd het gisteren in de vroege avond op Alpe d'Huez grijs. De toppen van de omringende bergen verdwenen gedurende enige tijd achter het wolkendek. Het begon te regenen. Donder en bliksem joegen zelfs de grootste wielerfanaten van de straten. Op de flanken van de col rende iedereen naar de beschutting van caravan, auto of kampeertent. Het duurde allemaal geen uren, maar voor de Nederlandse supporters hadden de weersomstandigheden extra betekenis. Alsof de pijn over de teloorgang van wat eens een grote wielernatie genoemd mocht worden nog niet erg genoeg was. De herinneringen aan de dubbele triomf op Alpe d'Huez van Joop Zoetemelk (1976, 1979), Hennie Kuiper (1977, 1978) en Peter Winnen (1981, 1983) zijn echter te sterk om ze te kunnen wegstoppen.

Nog tijdens de etappe van gisteren naar Carpentras begon de optocht van Nederlandse wielerfanaten. Ze waren nog met velen, de landgenoten die naar 'hún' berg trokken. Toch minder in aantal dan tijdens de jaren toen de col hét symbool was van de Nederlandse wielerglorie. Het contrast tussen toen en nu bleek te groot om de sfeer echt uitbundig te maken, ofschoon er aan de vooravond van de beklimming ook weer niet van een begrafenisstemming kon worden gesproken. Ze hielden de moed erin, de Nederlanders. De omringende Alpen-toppen weerkaatsten de blaasmuziek en het gezang tot diep in de nacht.

„Moed verloren, alles verloren," aldus een Brabantse wielerfan. Zowaar toverde hij een brede lach op zijn gezicht. Hij deed het niettemin iets te geforceerd om van spreekwoordelijke uitbundigheid te kunnen spreken.

Kwam het doordat uitgerekend Steven Rooks en Gert-Jan Theunisse de laatste Nederlandse winnaars op Alpe d'Huez zijn geweest? Was daarom de sfeer aan de vooravond van weer een etappefinish anders dan anders? In Bourg d'Oisans het stadje aan de voet van Alpe d'Huez, vond een kastelein: „Ik heb ze uitbundiger en talrijker gezien, de Nederlanders." Ruim veertien kilometer verderop en meer dan elfhonderd meter hoger dan Bourg d'Oisans zei de receptioniste van Hotel La Vallée Blanche: „Inderdaad, misschien iets minder luidruchtig, maar toch nog talrijk."

Zij bleek goed op de hoogte van het wielerniveau in beide landen toen ze er lachend aan toevoegde: „Belgen en Nederlanders hebben tegenwoordig minder te lachen dan wij in Frankrijk. Weliswaar lijkt Indurain onverslaanbaar, maar zijn eerste drie achtervolgers zijn toch Franse renners." Ziezo, die zat. Daar had zelfs de vurigste Nederlandse wielerfanaat niet van terug.

Hoelang, hoe eindeloos lang lijkt het ook al geleden, dat de Nederlandse pastoor Jaap Reuten van Alpe d'Huez de kerkklokken luidde om weer eens een etappezege van een landgenoot luister bij te zetten. Gert-Jan Theunisse is de laatste Nederlander geweest voor wie de pastoor in de touwen ging. In 1989 was dat, exact vijf jaar geleden. De Brabander bekroonde die dag een bewonderswaardige vlucht door het hooggebergte. Het was ook het jaar waarin hij vierde werd in de eindstand en eerste in het bergklassement. Zal hij toen ook maar één ogenblik gedacht hebben, dat hij vijf jaar later met hoon overladen zou worden, precies eender als Steven Rooks, de andere helft van de vaderlandse wielertweeling?

Steven Rooks won in 1988 op Alpe d'Huez en werd in dat jaar bovendien tweede in de eindrangschikking achter Pedro Delgado. Inderdaad, hoe ver weg lijken die jaren van glorie te liggen.

ED NIJPELS

Burgemeester van Breda

Hij wordt stilaan een oude bekende van de Tour de France. Ed Nijpels. Ooit 'coming man' van de Nederlandse politiek. VVD'er in hart en nieren. 'Blitzcarrière' van Tweede Kamer naar ministerpost. Vervolgens afgehaakt. Sinds enkele jaren burgemeester van Breda. Maar het cyclisme heeft hem nooit losgelaten.

„Ik houd van de wielersport. Het is een soort uitlaatklep." Drs. Ed Nijpels dook zaterdagavond plots op in het Tourcircus. „Om vijf dagen te genieten van dit geweldige evenement en de bijzondere ambiance."

Nijpels geniet met volle teugen van zijn présence in en rond de karavaan. „Ik zit al voor de vijftiende keer in de Ronde van Frankrijk. Telkens op uitnodiging van Peter Post, Jan Raas of Cees Priem. Ik vind het allemaal geweldig, hoewel het wat Nederland betreft niet meer is als vroeger. Dat maakt het eigenlijk minder amusant."

Als Tourgast beleefde Ed Nijpels de gouden tijden van weleer. Als prominent-volger zag hij Joop Zoetemelk, Hennie Kuiper, Jan Raas, Gerrie Knetemann, Peter Winnen, Steven Rooks en Gert-Jan Theunisse schitteren op de Franse wegen. „Dat waren nog eens tijden. Nu hebben we niemand meer die met de kopstukken kan wedijveren. Dat vind ik best wel triest."

Volgens de Brabantse bon-vivant is de terugval van de Nederlandse renners te wijten aan de verwennerij van de laatste jaren. Hij voelt zich duidelijk betrokken bij de nationale wielermalaise. „Ze hebben te veel weelde en zijn verwend geworden door absurd hoge salarissen. In mijn ogen valt de basis om te presteren dan weg. Daarom is het goed, dat die belachelijk hoge bedragen nu niet meer betaald worden."
Langs de Tour-route wordt hij voortdurend herkend. Tijdens de traditionele tussenstops schudt hij veelvuldig handen, deelt handtekeningen uit en poseert voor de gebruikelijke foto's. Ook musicus Tonny Eyk, die aan de voet van de beruchte Mont Ventoux met vele liters koud water staat te wachten om de renners te verfrissen, herkent zijn gabber. Een amusant weerzien.

„Het blijft een geweldige belevenis om enkele Touretappes te kunnen volgen. Wat je hier allemaal ziet en meemaakt is zo bijzonder. Ik voel me thuis in dit aparte wereldje. Ik zou er niet zonder kunnen, ook al mis ik het succes van de Nederlandse coureurs. We zullen op betere tijden moeten wachten."

Italianen tonen begrip en medelijden met nationale ploeg

Carnaval in Rio de Janeiro

RIO DE JANEIRO – Na afloop van de WK-finale trokken honderdduizenden zondagavond in Sao Paulo naar de hoofdstraat om de overwinning van de nationale voetbalploeg te vieren. Tienduizenden toeterende auto's maakten een hels kabaal, bijna iedereen hulde zich in de nationale kleuren en torste de vlag.

In Rio de Janeiro trokken de meeste fans naar de stranden en de boulevards. Daar vond een gigantische carnavalsoptocht plaats compleet met trommelaars en sambadansers. De meestal 'steriele' hoofdstad Brasilia haalde zijn bureaucratische facade neer en veranderde in een kolkende smeltkroes met de nationale kleuren geel en groen. President Itamar Franco riep de dag van gisteren uit tot nationale feestdag. Hij gaf opdracht de spelers als helden binnen te halen. Zij komen aan in Recife, een stad in het noorden.

Weinigen hebben het bijna drie uur lang zo moeilijk gehad als Edevair de Souza Faria, de vader van Romario. Hij was enkele maanden wereldnieuws toen hij werd ontvoerd. Hij bekeek de finale in het kleine huisje van zijn broer in de arbeiderswijk Penha en niet in de mooie villa, die hij van zijn voetballende zoon kreeg.

Edevair de Souza Faria rookte aan één stuk door. Het einde van zijn lijdensweg kwam toen Roberto Baggio zijn strafschop over het doel schoot. Vrienden en familie pakten hem op en gooiden hem hoog in de lucht. Vervolgens kuste hij keer op keer de foto van Romario. Toch hield hij nog wat relativeringsvermogen over. Op de vraag of Romario te vergelijken was met Pele antwoordde hij: „Er zal nooit een tweede Pele zijn. Pele is de koning voor altijd."

Rouw

Feest in Brazilië, rouw in Italië. Europa's meest sportgekke land was akelig stil nadat de finale van het WK na strafschoppen was verloren. Geen enkele tifoso kon begrijpen hoe Baggio, hun held, vanaf de stip had kunnen missen. Frustraties werden niet of nauwelijks afgereageerd. In Rome werden twee fans gearresteerd voor het gooien van vuurwerk naar de politie. In Milaan bleef het bij een kleine botsing tussen Italianen en Brazilianen.

De supporters waren diep bedroefd. Kenners konden er wel mee leven. Paolo Rossi, de spits die Italië in 1982 naar de wereldtitel leidde, verklaarde: „Italië moet blij zijn met de tweede plaats na die desastreuze start."

Oud-bondscoach Enzo Bearzot zei dat hij niet kon begrijpen dat Baresi was aangewezen om een van de strafschoppen te nemen. „Hij was net geopereerd. Het was al een mirakel dat hij kon meespelen." Toch waren niet alle Italianen kapot van de nederlaag. Zij de veronderstelden dat premier Berlusconi de wereldtitel zou gebruiken voor een politieke triomf waren blij met de ontknoping van de WK-finale. Hoewel de klap in Italië hard aankwam, toonde men begrip voor de nationale ploeg, die werd bedankt voor de prestaties op het WK. Het resultaat (finalist) was belangrijker dan de manier waarop de eindstrijd was bereikt.

Gouden bal voor Romario

LOS ANGELES – De technische commissie van de wereldvoetbalbond heeft Romario uitgeroepen tot beste speler van het WK'94. De Braziliaanse spits, die vijf keer scoorde, werd onderscheiden met de Gouden Bal. Hij eindigde voor de Italiaan Roberto Baggio en de Bulgaar Hristo Stoitsjkov. Romario is de eerste Braziliaan die de Gouden Bal in ontvangst mag nemen. Zijn voorgangers waren de Argentijn Mario Kempes (Argentinië '78), de Italiaan Paolo Rossi (Spanje '82), de Argentijn Diego Maradona (Mexico '86) en de Italiaan Salvatore Schillaci (Italië '90).

Zeven doden in hoofdstad Brazilië

RIO DE JANEIRO – Zeven feestvierende Braziliaanse voetbalsupporters zijn in de nacht van zondag op maandag in Rio de Janeiro om het leven genomen. 38 raakten gewond. Drie slachtoffers werden doodgedrukt tijdens het uitzinnige sambafeest, waaraan honderdduizenden mensen deelnamen, nadat Brazilië voor de vierde keer wereldkampioen voetbal was geworden. De overige doden waren het gevolg van verkeersongelukken, waarbij alcohol in het spel was.

● En het feest duurt voort in Rio. Op het strand van Copacabana stelen de samba-scholen de show. Foto: REUTER

HEERLEN – **Lotto 28:** Eerste prijs: 3 winnaars bruto fl. 333.333,30, tweede prijs: zes winnaars fl. 11.871,10, derde prijs: 144 winnaars fl. 741,90, vierde prijs: 5.052 winnaars fl. 21,10, vijfde prijs: 67.517 winnaars fl. 5,00. **Cijferspel:** 6 cijfers goed: geen winnaar, vijf cijfers: geen winnaar, vier cijfers: 30, 3 cijfers: 215, 2 cijfers: 2.357. Vaste prijzen. **Lucky Ten**, van gisteren; 11-12-15-16-17-19-21-23-28-29-35-36-37-48-51--57-59-62-68-72.

DAMMEN

Rheden. NK vrouwen Vijfde ronde: Van Lith - Meijler 1-1, Graas - Wanders 0-2, De Boer - Van Tiel 1-1, Nicolai - De Vos 1-1, Poepjes - Verhoef 1-1. Stand na vijf ronden: 1. Van Lith 8, 2. Graas en Wanders 7, 4. De Boer, Meijler en Nicolai 5, 7. Poepjes en De Vos 4, 9. Verhoef 3, 10 Van Tiel 2.

SCHAKEN

Rheden. NK vrouwen Vijfde ronde: Slingerland - De Vries 1/2-1/2, Jap Tjoen San - Wuts 1/2-1/2, Bos - Benschop 0-1, Perluka - Limbach 1-0, De Kleuver - Sziva 0-1. Stand na vier ronden: 1. Benschop en Sziva 3 1/2, 3. Slingerland en De Vries 3, 5. Jap Tjoen San, De Kleuver en Wuts 2 1/2, 8. Bos, Limbach en Perluka 1 1/2.

HOCKEY

Dublin. WK vrouwen. **Groep A**: Argentinië - Zuid-Korea 1-0 (0-0). 58. Mackenzie 1-0 (sc); Spanje - Rusland 3-1 (2-0). 4. Lopez 1-0, 7. Gabellanes 2-0, 67. Sedova 2-1, 69. Gabellanes 3-1 (sc); Australië - Ierland 4-0 (1-0). 26. Carbon 1-0, 40. Starre 2-0 (sc), 49. Andrews 3-0 (sc), 66. Annan 4-0. **Stand**: 1. Argentinië 4-6 (6-3), 2. Australië en Zuid-Korea 4-5 (9-4), 4. Spanje 4-5 (8-6), 5. Rusland 4-2 (3-9), 6. Ierland 4-1 (1-10). **Groep B**: Verenigde Staten - Canada 0-1 (0-1). 9. Kopeck 0-1. **Stand**: 1. Duitsland 3-5 (6-1), 2. Verenigde Staten 4-5 (4-3), 3. Nederland 3-4 (5-2), 4. China 3-3 (2-1), 5. Canada 4-2 (1-7), 6. Engeland 3-1 (0- 4).

TENNIS

Frankfurt. Federation Cup. Nederland - Wit Rusland: enkel: Schultz - Zvereva 3-6 5-7, Oremans - Ignatieva 3-6 6-4 6-4. Stand: 1-1.

Kerkrade. Dentgenbach Zomercup toernooi: HEC1: Schnicke - Van Erve 6-4, 6-3; DEC: Geraedts - Schreurs 6-0, 6-1; HEC2: Schlooz - Wolter 6-0, 6-4; HED1: Schlooz - Siedler 6-3, 6-2;HED2: Houben - Van Leusen 3-6, 6-1, 6-2; DED: Keijnen - Zink6-4, 4-6, 6-4; HDD1: Jacobs/Samson - Gebula/Van Weersch 6-1,7-6; HDD2: Rohloff/Wals - Hardy/Vrijlandt 6-4, 3-6, 6-3; DDD:Kleijnen/Ritzen - Arets/IJpelaar 6-2, 6-3; GDD: Goerlich/Graf-fius -Ritzen/Anderluh 6-2, 6-3; HEC 35+; Hendrisk - Pulcinelli7-5, 6-1; HDC 35+: Littwin/Pulcinelli - Niemarkt/Schmitz 6-3,6-2; DDC 35+: Challer/Landrock - Reutenberg/Van Berghem 6-4,6-3; HED 35+: Schuld - Low 6-4, 0-6, 6-1; DED 35+: Garborini -Van Hoeven 6-3, 6-3; HDD 35+: Peters/Ingenbleek - Hillmann/-Stein 7-5, 6-1; DDD 35+: Hahnraats/Jaminon - Kathagen/Wetzels6-3, 6-4; GDD 35+: Schumann/Schuld - Walter/Wetsenberg 7-5, 6-1; Oirsbeek, Dubbel 30+ toernooi: HDC: Santegoeds/Roovers -Sooons/Koster 6-2, 7-5; DDC: Clement/Bisschops - Extra/VanGennip 6-3, 3-6, 6-3; GDC: Arpot/Arpot - Extra/Lijnen 3-6, 6-2, 6-4; HDD: Geraedts/Cleven - Stevens/Boessen 6-3, 1-6, 6-3;DDD: Rouffini/Buskens - Roberts/Luijten 6-1, 6-4; GDD: Maes-sen/Bakker - Kuijpers/Kuijpers 6-2, 7-5; Limbricht, Panta Rheitoernooi: HEC:Vollenbronck - Soons 6-3,6-3; DEC: Bolsius - Toulouse 6-0, 6-2; HDC: Maessen/Vanrut-ten - Doppen/Doppen 1-6, 6-1, 6-0; GDC: Hoving/Kessel - Heuts-/Beltgens 7-6, 6-2; HED: Vanrutten - Krekels 6-0, 6-2; DED:Roelofs - Boekwijt 6-4, 7-6; HDD: Lubbers/Krekels - Gris-pen/Geilen 6-2, 3-6, 6-4; DDD: Buckinx/Peerlkamp - Kohlen/Dols7-6, 6-4; GDD: Krekels/Van Toor - Lubbers/Wetzels 6-3, 1-6, 7-6; Hoensbroek, jeugdtoermooi: JE18: Minnaert - Szlanina 6-2, 6-2;ME18: Packbier - Vliegen 6-4, 6-1; JE16: Beckers - Schrijnemackers 6-4, 6-4; ME16: Vliegen - Van de Bergh 6-3, 6-4; JE14:Steijaert - Schreurs 6-3, 4-6, 6-4; ME14: Van den Bergh -Meessen 6-2, 6-1; JE12: Bosch - Verhoeven 7-6, 6-4; ME12:Souren - Disch 7-6, 6-1;

Brookline. Invitatietoernooi, mannen. Finale: Lendl-Washington 7-5 7-6. **Wereldranglijsten.** Vrouwen: 1. Graf 365, 2. Sanchez Vicario 249, 3. Martinez 220, 4. Navratilova 172, 5. Date 132, 6. Davenport 126, 7. Pierce 125, 8. Novotna 121, 9. Zvereva 109, 10. Sabatini 106, 25. Schultz 56. Mannen: 1. Sampras 5405, 2. Ivanisevic 3105, 3. Stich 2895, 4. Bruguera 2775, 5. Medvedev 2585, 6. Martin 2563, 7. Edberg 2558, 8. Chang 2551, 9. Becker 2108, 10. Muster 2000, 26. Krajicek 1214, 27. Haarhuis 1156, 51. Eltingh 728, 88. Siemerink 500, 193. Wibier 207, 207. Davids 190.

Blerick. Open Blerickse Kampioenschappen. HEB1, 1/2 finale: Van Dommelen-Van de Donk 7-6, 6-2; Hofman-Verberkt 7-6, 6-4. finale: Hofman-Van Dommelen 2-6, 6-3, 7-5. DEB1, 1/2 finale: Hanssen-Groeneveld 6-4, 6-4. Finale: Bonnen-Dekker 6-2, 3-6, 6-0. HEB2: Thoms-Drentje 7-6, 6-0. DEB2: Janssen-Rosko 6-3, 7-6. HDB: Verberkt/Van de Donk-Hoek/Kukilski 6-3, 7-6. GDB: Rosko/Hoek-Mulder/Verkoelen 4-6, 6-4, 6-1. HEC1: Ho- gel-Diel 6-2, 2-6, 6-3. DEC1: Janssnen-Vossen 6-0, 6-0. HEC2: Vestjens-Duijff 6-3, 6-0. DEC2: Gerards-Schreurs 6-1, 6-4. HDC: Pellen/Vluggen-Sijben/Hendrix 6-2, 6-3. GDC: Schreurs/Gielkens-Huijs/Zielman 6-3, 7-6. HED: Cremers-Ceelen 6-3, 3-6, 7-6. DED: Mocking-Freggen 6-3, 4-6, 6-0. HDD: Tukker/Vogelaar-Cremers/Van Rensch 6-2, 6-2.

Sittard. Ranglijst Limburgs Zomer Tennis Circuit. HEB1: 1. Hofman 55, 2. Van Dommelen 45, 3. Bokhorst 20, 4. Van den Donk 15, 5. Van de Hoek, De Jong, Pas, Jongen, Van Oppen, Verberkt 10. HEB2: 1. Drentje 45, 2. Coumans 35, 3. Thoms 20, 4. Stassen, Van Vlijmen 15. HEC1: 1. Diel 35, 2. Hogel 20, 3. Gomamns 15. DEB1: 1. Bonnen 45, 2. Wouters 15, 3. Houben, Hanssen 10.

WIELRENNEN

Denterghem. Profkoers. 1. Verstreepen, 150 km. in 3.26.00 uur. 2. De Klerk, 3. John van den Akker, 4. De Neut, 5, Van den Berg, 16. Kees Hopmans, 29. Jos van Aert.

Vijftiende etappe, Montpellier-Carpentras: 1. Poli 231 km in 6.31.59 (35,3 km/u), 2. Elli 3.39, 3. Lino, 4. Conti 3.4 5. Virenque 4.00, 6. De las Cuevas, Oegroemov, 8. Zülle, 9. Indurain, Pantani, 11. Poelnikov, 12. Leblanc, Bölts 5.42, 14. Cenghialta, 15. Buenahora, 16. Bortolami 7.46, 17. Mottet, Caritoux, 19. Hamburger, 20. Hervé, Davy, **52. Breukink 18.52, 76. Van Poppel 23.00, 77. De Vries, 79. Dekker, Nijboer, 99. Mulders, 111. Talen,** 135. en laatste Oetsjakov 28.14.

1. Indurain 75.11.35, 2. Virenque 7.56, De las Cuevas 8.02, 4. Leblanc 8.35, Poelnikov 11.30, 6. Pantani 11.55, 7. Oegroemov 13.37, 8. Davy 16.12, 9. Zülle 16.13, 10. Olano 17.51, 11. Conti 17.53, Lino 17.55, 13. Elli 18.04, 14. Bernard 20.00, 15. Bortolami 21.24, 16. Hervé 21.40, 17. Pellicioli 22.28, 18. Rodriguez 22.43, 19. Bölts 22.47, 20. Riis 23.33, Escartin 23.49, 22. Hamburger 24.27, Mottet 25.34, 24. Ekimov 27.10, 25. Meijer 27.34, 26. Cenghialta 28.03, 27. Dufaux 28.20, 28. Echave 29.57, 29. Audehm 30.06, 30. Caritoux 31.01, **40. Breukink 39.56, 83. De Vries 1.14.37, 99. Dekker 1.19.06, 107. Van Poppel 1.22.25, 11 Nijboer 1.27.37, 134. Mulders 1.47.2 135. en laatste Talen 2.15.15.**

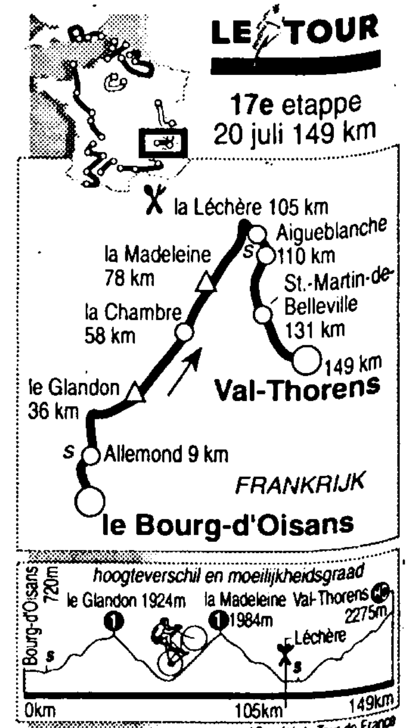
Colotti, Frison. **Niet gestart**: Armstrong, Capiot. **Gediskwalificeerd**: Harmeling.

Na de uittocht op zondag beginnen maandagochtend 137 coureurs aan de vijftiende etappe, die over 231 kilometer naar Carpentras gaat. Jan Janssen was in 1967 de laatste die in het stadje zegevierde. Wereldkampioen Armstrong, de Spanjaard Unzaga en de Belg Johan Capiot vertrekken niet meer. De rit telt een zware opdracht: de monsterlijke Mont Ventoux.
39 km: 1e sprint: 1. Abdoesjaparov, 2. Svorada, 3. Martinello. **47 km**: aanval Zwitser Jaermann. **52 km**: Jaermann ingelopen. **60 km**: Italiaan Poli ontsnapt. **73 km**: 2e sprint: 1. Poli, 2. Svorada op 4.43, 3. Abdoesjaparov. **100 km**: voorsprong Poli uitgelopen naar 14.10. 11? **km**: Italiaan Mantovan in achtervolging. **163 km**: eerste doorkomst Carpentras: 1. Poli, 2. Mantovan 15.56, peloton volgt op 23.33. **172,5 km**: voet van Mont Ventoux (buiten categorie): voorsprong Poli 15.30 op Mantovan en 23.45 op peloton. Italiaan Pantani probeert weg te komen uit de groep van Indurain. De Spanjaard heeft gezelschap van vijf andere coureurs: Virenque, Leblanc, De las Cuevas, Lino en Conti. **194 km**: top Mont Ventoux: 1. Poli, 2. Pantani 4.35, 3. Virenque 6.03, 4. De las Cuevas, 5. Leblanc, 6. Indurain, 7. Conti, 8. Lino 6.10. 206 km: voorsprong Poli op Pantani 4.35, 5.45 op groep Indurain, 6.30 op een groep met onder meer Zülle, Poelnikov, Oegroemov, Elli. **220 km**: Pantani wordt ingelopen door groep Indurain, ook de groep Zülle sluit aan. 231 **km**: Poli wint na solo van 170 km de vijftiende etappe, in de top van het algemeen klassement verandert niets. Indurain blijft leider.

1. Abdoesjaparov 277 punten, 2. Martinello 225, 3. Svorada 199, 4. Magnien 183, 5. Bortolami 155, 6. Ludwig 136.

1. Virenque 249 punten, 2. Pantani 123, 3. Peter de Clercq 106, 4. Pellicioli 106, 5. Leblanc 99, 6. Indurain 84.

Dagklassement: 1. Festina 19.47.36, 2. Carrera 6.20, 3. Banesto 7.53, 4. Mapei 11.39, 5. Castorama 13.39, 13. TVM 29.06, 17. Histor 37.12, 19. WordPerfect 44.20. **Algemeen**: 1. Festina 225.59.10, 2. Banesto 15.12, 3. Mapei 21.09, 4. Carrera 24.36, 5. Castorama 30.36, 16. TVM 1.53.16, 17. Histor 2.00.42, 19. WordPerfect 2.26.41.

VANDAAG
05.45-06.00 Dld 1: Morgenmagazin Sport: sportprogramma.
12.45-13.10 RTL 4: Sport: Futbol mundial.
13.00-16.30 Ned 2: Tour de France: rechtstreeks verslag van de 16e etappe Valréas - L'Alpe d'Huez (227.5 km).
13.00-17.00 Dld 1: Sport extra: tennis (ATP-toernooi van Stuttgart om de Mercedes Cup), Tour de France (16e etappe Valréas - Alpe d'Huez).
13.05-16.25 BRT 2: Tour de France: rechtstreeks verslag van de 16e etappe, Valreas-l'Alpe d'Huez.
13.10-13.50 RTL 4: Sport: Major League baseball.
18.38-19.25 Ned 2: Studio sport: o.a. Tour de France, samenvatting van de vandaag verreden etappe en het Tourjournaal.
20.00-21.20 BRT 2: Tour Bis: samenvatting van de 16e etappe.
22.00-22.30 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.

Indurain eet geen taart

Miguel Indurain kreeg afgelopen zaterdag bij gelegenheid van zijn dertigste verjaardag een grote taart aangeboden. Zelf smullen van de lekkernij was er echter niet bij voor de Bask. Dat vindt hij te riskant. Zeker na wat er met Rominger c.s. is gebeurd is Indurain uiterst voorzichtig met geworden met de voeding. Om elk risico te voorkomen heeft hij zelfs een bevriende kok uit Pamplona laten overkomen om zijn kostje te koken.

NOS-verslaggeefster **Marcella Mesker** tijdens de Daviscup-ontmoeting Nederland-VS, Krajicek tegen Sampras, stand 1-1 in sets en 5-5 in de derde: „Het kan allebei de kanten op."

De voormalige Italiaanse vedette **Giorgio Chinaglia** in De Volkskrant over het WK voetbal: „Ik vind dit wereldkampioenschap helemaal niet zo geslaagd. Er is geen ploeg, zelfs Brazilië niet, die werkelijk domineert en dat komt omdat er geen echte grote voetballers, geen leiders meer zijn. Maradona was de laatste, en Gullit. Waar was Gullit in hemelsnaam? Ik heb hem vreselijk gemist."

Jan Wouters in Elsevier: „Ik hoor soms mensen zeggen: dat is een type-Jan Wouters. Dan ben ik best trots."

Oud-doelman **Jan van Beveren** in Elsevier over het WK: „Ik heb het idee dat Nederland nauwelijks heeft meegedaan."

Jan van Beveren nogmaals: „Het voetballeven is een grote sprookjeswereld in welke vorm dan ook. Wat wil je nu? De jongens van het Nederlands elftal verdienen minstens een paar miljoen per jaar. Zo gauw ze om een bakje water roepen, lopen vijf mensen te rennen. Hun schoenen worden gepoetst en als ze een lopende neus hebben komt meteen de dokter. Ze weten niet eens of ze een paspoort bij zich hebben. Is dat dan de realiteit?"

Gica Popescu over het verschil tussen de Roemeense voetballers en die van PSV, in VI: „We hebben hier geen baasjes, iedereen is gelijk, of-ie nou Hagi, Popescu of Prodan heet. Niemand die zijn zin doordrijft of altijd gelijk wil hebben. Wat een verschil met PSV! Daar wil iedereen gelijk hebben, bij PSV heb je die verschrikkelijke groepjesvorming. Dat stiekeme gefluister."

Stephen Keshi in VI over de verdwijntruc van Clemens Westerhof na de uitschakeling van Nigeria door Italië: „Allicht laat hij zich hier niet meer zien. Hij zou er namelijk vierkant worden uitgesleten. Westerhof is een klootzak. Dank zij hem zijn we nu uitgeschakeld, hij is een waardeloze coach."

Eerbetoon voor Senna

● *De Braziliaanse voetballers maakten er onmiddellijk na afloop van de gewonnen WK-finale tegen Italië geen geheim van naar wie hun gedachten uitgingen. Unaniem vonden de kersverse wereldkampioenen dat hun zege opgedragen moest worden aan Ayrton Senna, de formule 1-coureur die op 1 mei van dit jaar in Imola dodelijk verongelukte. Op de foto eren Ronaldo, Gilmar en Marcio Santos (v.l.n.r.) de drievoudig wereldkampioen formule 1 door het tonen van een spandoek met de tekst: 'Senna... we versnelden samen, de vierde titel is van ons'. Brazilië greep in de Verenigde Staten voor de vierde keer de wereldtitel, terwijl Senna zich datzelfde tot doel had gesteld in de formule 1.* Foto: REUTER

Geen doelman

Pele, volgens velen de 'Grootste der Grootsten', was bijzonder te spreken over het WK. Maar als je het hem toch vraagt, weet hij nog wel wat. „Er moeten nog meer nieuwe regels komen voor het volgende WK. De reden dat dit zo'n goed WK was ten opzichte van de matige toernooien in '86 en '90, was de moed die de FIFA had om regels te veranderen. Maar alles verandert in het leven, dus de FIFA moet verder zoeken. Ik zeg: weg met de muur bij vrije trappen. Ik herinner me nog dat ik als speler voorbij een of twee spelers ging, soms drie spelers. Net voor het strafschopgebied werd ik dan neergelegd. Vrije trap, muur, dan stonden ze weer met elven voor me." Een Amerikaanse supporter gaat nog veel verder. „Het gaat er bij voetbal toch om doelpunten te maken. Waarom moet er dan een keeper in het doel staan? Die houdt toch alles tegen. Ik zeg: weg met die doelman."

Schatrijk

De spelers van Saudi-Arabië houden waarschijnlijk het meeste geld over aan de prestaties tijdens het WK voetbal. Het bereiken van de achtste finale, na onder meer een overwinning tegen België en slechts een nipte nederlaag tegen Oranje, was goed voor een bedrag van zes ton per speler. Het bedrag werd opgehoest door de talrijke prinsen in het land. Bovendien mocht elke Saudische voetballer zich verheugen in een luxe Zweedse personenauto.

Doopnaam

In 1966 werd Engeland wereldkampioen. Een fan, een zekere Eastaway, was zo blij dat hij zijn pasgeboren zoon naar het gehele elftal plus de trainer vernoemde. Het 'manneke' werd inmiddels 28. Indien hij op een formulier zijn volledige naam moet invullen, is hij enige tijd bezig: Peter Derek Banks Cohen Wilson Stiles Charlton Moore Ball Hurst Hunt Peters Ramsey Eastaway. Gaat een Braziliaanse marketing hetzelfde flikken? En zo ja, gebruikt hij dan de originele namen der wereldkampioenen? Zijn zoon zal dan als volgt heten: Aldair Nascimento Santos Jose Roberto Gama de Oliviera Claudio Ibraim Vaz Leal Carlos Caetano Bledorn Verri Jorge de Amorim Campos Marcio Santos dos Santos Mauro da Silva Iomar do Nascimento Romario de Souza Faria Claudio Andre Taffarel Crizam Cezar de Oliviera Filho. Mocht de coach daarbij komen: die heet Carlos Alberto Gomes Parreira.

Knotsgekke golfers

De amateur-golfers Menno Beelen en Robert Jan Derksen hebben zich in het Guiness Book of Records gespeeld. Zij speelden op de golfbaan Rijk van Nijmegen in Groesbeek 186 holes op één dag. Het oude record stond met 182 holes sinds 1983 op naam van Diego Remmers en Coenraad van der Poel. Beide spelers begonnen hun partij bij het ochtendgloren om 05.20 uur. Bij het invallen van de duisternis hadden ze 186 holes gespeeld. Beelen is professional in Groesbeek, Derksen top-amateur. De laatste speelt komende week het Heineken Open in Hilversum. Om het schema te handhaven moesten de spelers tussen de holes hardlopen. Desondanks speelden ze niet slecht. Ze maakten 27 birdies en 3 eagles. De totaal afgelegde afstand van beide spelers bedroeg 83 kilometer. Beelen kwam met ingezwachtelde knieën in het clubhuis. Ze sloegen ongeveer achthonderd keer tegen de bal.